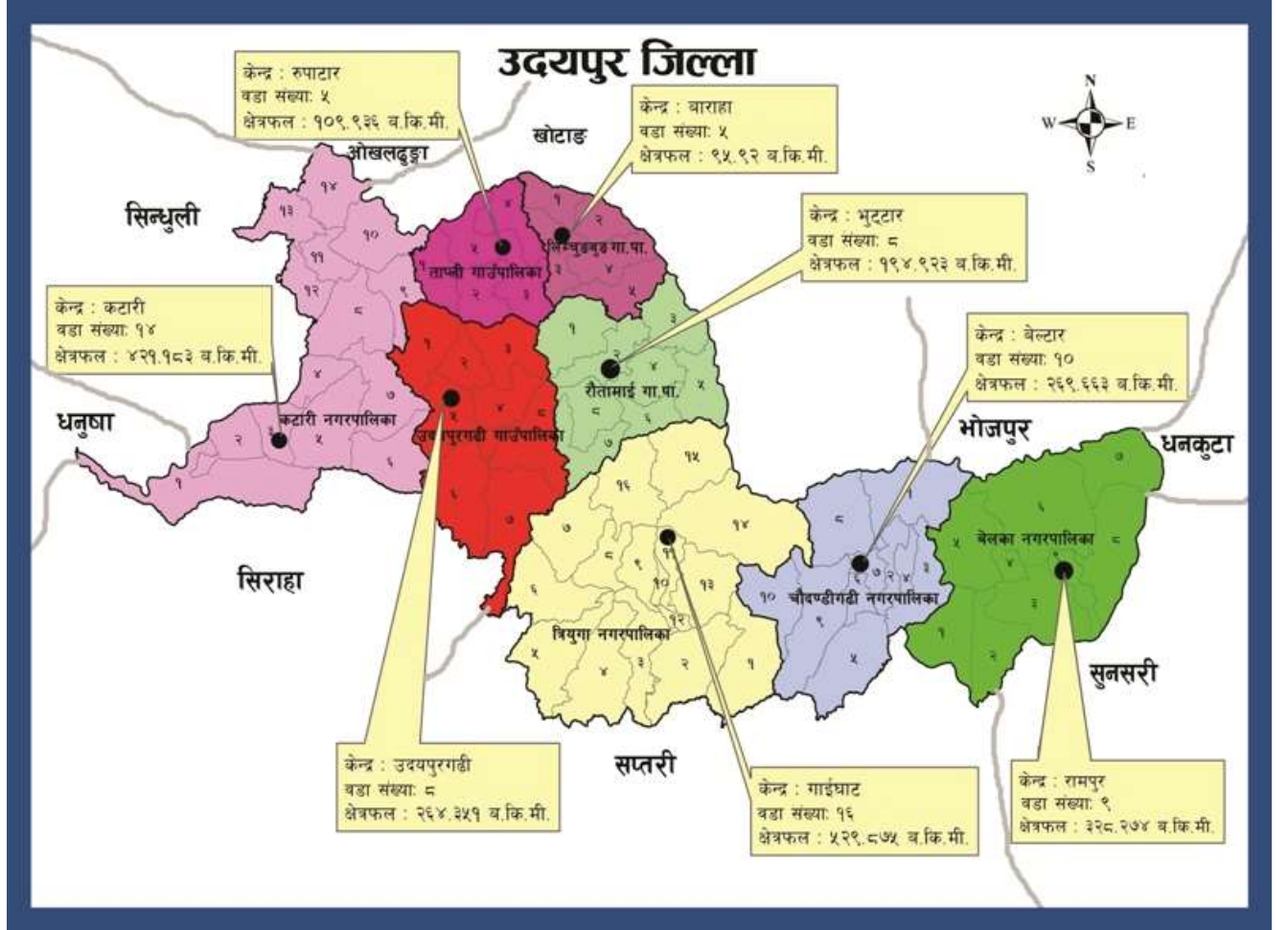

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२

उदयपुर

District Disaster Preparedness and Response Plan DPRP 2082, Udaypur

प्रकाशक

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

उदयपुर

२०८२ जेष्ठ

दस्तावेज:	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०८२, उदयपुर District Disaster preparedness and Response Plan DPRP 2082, Udayapur
प्रकाशक:	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, उदयपुर
प्रकाशन मिति:	१४ जेठ २०८२
सर्वाधिकार:	© प्रकाशकमा
संयोजन:	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, उदयपुर
सहयोग:	जिल्लाका सबै स्थानीय तहहरू,
प्राविधिक सहयोग सम्पादन:	विक्रम प्रसाद पाण्डेय - सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी-विपद् सम्पर्क व्यक्ति सुनिल पोखरेल - कम्प्युटर अपरेटर, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, उदयपुर विमल कुमार राना - खरिदार, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, उदयपुर

विषयसूची

१.	परिच्छेद: १ पृष्ठभूमि	५
	१.१. उदयपुर जिल्लाको संक्षिप्त परिचय	५
	१.२. प्रमुख नदी तथा जलभण्डार	५
	१.३. जिल्लाको भूक्षेत्र	६
	१.४. जनसंख्या विवरण	६
२.	परिच्छेद: २ योजनाको पृष्ठभूमि	७
	२.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि	७
	२.२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरू	७
	२.३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता तथा महत्व	८
	२.४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा	८
	२.५. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृया	९
	२.६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको सिमा	१०
	२.७. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको लक्षित समूह	१०
	२.८. पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरू	१०
३.	परिच्छेद: ३ विपद् जोखिमको अवस्था	११
	३.१. विगतका विपद्हरूको विश्लेषण	११
	३.२. कानुनी नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था	१७
	३.३. विपद् संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण	१८
	३.४. प्रकोप घटना पूर्वानुमान तथा पूर्वचेतना प्रणाली विश्लेषण	१८
	३.५. सरोकारवाला निकाय, संस्थाहरूको विवरण लेखाजोखा	१९
	३.६. मानवीय विषयगत क्षेत्रहरूको लेखाजोखा	१९
४.	परिच्छेद: ४ सामान्य पूर्वतयारी योजना	२४
	४.१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन	२४
	४.२. खोज तथा उद्धार	२५
	४.३. अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री	२५
	४.४. खाद्य सुरक्षा कृषि तथा जीविकोपार्जन	२६
	४.५. आपत्कालीन स्वास्थ्य र पोषण	२६
	४.६. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन	२६

४.७ आपत्कालीन संरक्षण	२६
४.८ आपत्कालीन शिक्षा	२७
४.९ बन्दोवस्ती	२७
४.१० भौतिक पूर्वाधार	२७
५. परिच्छेद: ५ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना	२८
५.१. वृहत आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना	२८
५.२. सूचना तथा समन्वय व्यवस्थापन	२८
५.३. खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र	३३
५.४. अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	३७
५.५. खाद्य सुरक्षा कृषि तथा जीविकोपार्जन विषयगत क्षेत्र	४०
५.६. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र	४२
५.७. खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र	४५
५.८. आपत्कालीन संरक्षण विषयगत क्षेत्र	४९
५.९. आपत्कालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्र	५१
५.१०. बन्दोवस्ती विषयगत क्षेत्र	५३
५.११. भौतिक पूर्वाधार विषयगत क्षेत्र	५५
६. परिच्छेद: ६ आवश्यकताको लेखाजोखा	५९
६.१. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन	५९
६.२. जिल्लाका स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता सम्बन्धी विवरण	६६
६.३. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषको अवस्था	६६
६.४. आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र	६७
६.५. अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य	६७
७. परिच्छेद: ७ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना	६८
७.१. लक्ष्य र सूचकहरू	६८
७.२. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई	७०
अनुसूची १ उदयपुर जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण	७१
अनुसूची २ जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारीहरूको सम्पर्क नम्बरहरू	७६
अनुसूची ३ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नामावली र सम्पर्क नम्बरहरू	७७
अनुसूची ४ उदयपुर जिल्लाका निर्वाचित स्थानीय पदाधिकारीहरूको सम्पर्क नम्बरहरू	७८
अनुसूची ५ उदयपुर जिल्लाको विभिन्न स्थानमा रही कार्यरत नेपाल प्रहरीका कार्यालयका प्रमुखहरू	८२

अनुसूची ६ सशस्त्र प्रहरीबल नेपालका युनिटहरूको सम्पर्क नम्बर	८५
अनुसूची ७ नेपाली सेनाको विभिन्न स्थानमा रहेका युनिटका प्रमुखहरूको विवरण	८५
अनुसूची ८ उदयपुर जिल्लाका स्थानीय तहमा कार्यरत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरू	८६
अनुसूची ९ स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र महिला विकास शाखा प्रमुखहरूको सम्पर्क नम्बर	८६
अनुसूची १० स्थानीय तहका कार्यालयहरूका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरू	८६
अनुसूची ११ निजी अस्पतालहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर	८७
अनुसूची १२ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा र उपशाखाहरूको सम्पर्क विवरण	८८
अनुसूची १३ उदयपुर जिल्लामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका गैरसरकारी संस्थाहरू	८९
अनुसूची १४ उदयपुर जिल्लामा सक्रिय सञ्चारकर्मीहरूको सम्पर्क नम्बर	८९
अनुसूची १५ उदयपुर जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धी विवरण	९१
अनुसूची १६ उदयपुर जिल्लामा रहेका बारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण	९२
अनुसूची १७ हेलीप्याड हेभी उपकरण र सुरक्षित स्थानहरूको विवरण	९२
अनुसूची १८ नेपाली सेनाका विभिन्न युनिटमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू	९५
अनुसूची १९ सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं ५ गण हे क्वा उदयपुरमा रहेका सामग्रीहरूको विवरण	९६
अनुसूची २० जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका चौकी, पोष्ट र ईलाकाहरूमा उपलब्ध सामग्रीहरू	१०१
अनुसूची २१ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अन्तरगत रहेका साधन स्रोतहरूको विवरण	१०५
अनुसूची २२ नेरेसो जिल्ला शाखा र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरूसंग मौज्जात सामग्रीहरू	१०५
अनुसूची २३ स्थानीय तहगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था	१०८
अनुसूची २४ विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यशर्त	११०
अनुसूची २५ अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त	११०
अनुसूची २६ आपत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि स्फियर मापदण्ड	१११
अनुसूची २७ विपद् प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण फाराम	११४
सन्दर्भ सामग्रीहरू	११८

परिच्छेद: १

१. पृष्ठभूमि

विपद्को सामना गर्ने क्षमताको विकास केन्द्रदेखि स्थानीय तहसम्मको आवश्यकता हो । राष्ट्रिय तहमा विपद्को सामना गर्ने क्षमताको विकासमा भएका प्रयासलाई स्थानीय तहसम्म विस्तार गर्नु र विकास प्रक्रियामा सबै सरोकारवालासँग सहकार्य गर्नु आजको आवश्यकता हो । यसै क्रममा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति उदयपुरले जिल्लास्थित सरोकारवालासँग बृहत् अन्तरक्रिया गरी विपद्को सामना गर्ने संस्कारको विकास स्वरूप भूकम्प, पहिरो, आगलागी, बाढी, महामारी, सुख्खा खडेरीको सन्दर्भलाई लिएर यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ ।

उदयपुर जिल्लामा विपद्बाट उत्पन्न हुन सक्ने असहज अवस्थामा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी मानव जीवन र सम्पत्तिको संरक्षण गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य भएकोले यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । विपद्का विगतका अनुभवका आधारमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित बनाउन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक भएकोले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति उदयपुरले गृह मन्त्रालयबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (संसोधन २०७६) बमोजिम तर्जुमा भएको प्रस्तुत योजनालाई २०८२ जेठ १४ गतेको बैठकको निर्णयबाट लागू गरेको छ ।

१.१ उदयपुर जिल्लाको संक्षिप्त परिचय :

पूर्व	सुनसरी र धनकुटा जिल्ला
पश्चिम	सिन्धुली र धनुषा जिल्ला
उत्तर	भोजपुर, खोटाङ र ओखलढुङ्गा जिल्ला
दक्षिण	सिरहा र सप्तरी जिल्ला
अक्षांश	२६°३९'०" देखि २७°१'१०" उत्तरी अक्षांश
देशान्तर	८६°०' ९" देखि ८७°१' ०" पूर्वी देशान्तर
क्षेत्रफल	२०६३ वर्ग कि.मी
उचाई	समुद्र सतहबाट ३६० देखि २३१० मिटर
भूगोल	भित्री मधेशको भावर क्षेत्र, चुरे पहाड र महाभारत पर्वत सम्म फैलिएको
सदरमुकाम	गाईघाट
स्थानीय तह	८ (नगरपालिका, ४ गाउँपालिका ४)
हावापानी	उष्ण र समशितोष्ण प्रकारको हावापानी
वर्षा	वार्षिक औषत २१५२ मि.मि.
तापक्रम	अधिकतम ४१ डिग्री सेल्सियस र न्यूनतम १६ डिग्री सेल्सियस
खोला नदीहरू	नेपालकै सबैभन्दा ठूलो सप्तकोशी नदी, सुनकोशी, रसुवा, त्रियुगा, बरुवा, कंग, द्वार, तावा, बैद्यनाथ, करु, बादुरा, कमला आदि
जातजाती:	ब्राह्मण, क्षेत्री, थारु, नेवार, तामाङ, मगर, गुरुङ, माझी, राई, लिम्बू आदि ।

१.२ प्रमुख नदी तथा जल भण्डार

जलभण्डार वा जलश्रोतको हिसाबले उदयपुर जिल्लामा नेपालकै सबैभन्दा ठूलो सप्तकोशी नदी, सुनकोशी नदी, रसुवाखोला, त्रियुगा नदी, बरुवाखोला, कंगखोला, द्वारखोला, तावाखोला, बैद्यनाथखोला, ककरुखोला, बादुराखोला, कमलाखोला लगायत प्रसस्तै खोला नदी तथा पोखरीहरू छन्। रौता पोखरी, सुके पोखरी, ताप्ली पोखरी, झिल्के पोखरी, थान पोखरी, जोगीदह लगायतका धेरै ताल र कुण्डहरू रहेका छन्। यहाँका खोलानालाहरू हिमाली तथा पहाडी व्यापक जलाधारक्षेत्रबाट प्रवाह हुँदै आएका, महाभारत/चुरे क्षेत्रबाट उत्पत्ति भई आएका र अन्य समयमा सामान्य पानीको बहाव रहेता पनि वर्षा याममा पानीको बहाव धेरै हुने खहरे गरी ३ प्रकारका खोला नदी रहेका छन् ।

१.३ जिल्लाको भूक्षेत्र

यस जिल्लाका भित्री मधेसका फाँटहरू समुद्री सतहदेखि ३६० मिटरदेखि बढीमा २३१० मिटर उचाईसम्मका पहाडहरू रहेका छन् । भूबनोटको आधारमा यस जिल्लालाई ३ प्रकारको धरातलीय स्वरूपमा बाँड्न सकिन्छ ।

१.३.१ पहाडी भूभाग

उत्तरमा सुनकोसी नदी र दक्षिणमा महाभारतको उपल्लो भागसम्म पहाडी भूभाग पर्दछन् । जिल्लाको करिब ६०% भाग यस भूभागले ढाकेको छ । करिब ११०० मि. देखि २३१० मिटरसम्मको उचाई रहेको यस क्षेत्रमा लेखानी, माझखर्क (नामेटार), रौता पोखरी जस्ता अग्ला डाँडा एवं टाकुरा पर्दछन् ।

१.३.२ बेसी र टार

करिब ५५० मिटरदेखि ११०० मिटरसम्मको उचाई रहेको यस धरातलीय स्वरूपमा महाभारत उपल्लो भागदेखि दक्षिणमा तराईको भूभाग छेउ छाउसम्म ढाकेको छ । जिल्लाको करिब ९% भूभाग समेटेको यस क्षेत्रमा नेपालटार, मुर्कुची र मैनाटार जस्ता साना उपत्यकाहरू र बाहुनीटार, भुट्टार, हर्देनी जस्ता बेसी एवं खोंचहरू पर्दछन् ।

१.३.३ तराई भूभाग

समुद्री सतहदेखि ३६० मिटरदेखि ५५० मिटरसम्मको उचाईमा अवस्थित यस भूभागले भित्री मधेसको रूपमा चिनिने यस जिल्लाको करिब ३१% क्षेत्र ओगटेको छ । त्रियुगा र तावा खोलाको तटीय क्षेत्रमा पर्ने यस क्षेत्रको दक्षिण भागमा चुरे पहाड पर्दछ । यो क्षेत्र नदी कटान समस्याले ज्यादै ग्रसित छ । जिल्लाको प्रमुख स्थानहरू गाईघाट, कटारी र बेल्टार यसै भागमा पर्दछन् ।

१.४ जनसंख्या विवरण:

वि.स. २०७८ सालको जनगणनाको तथ्याङ्क अनुसार यस जिल्लाको कुल घरधुरी संख्या ८१,०८९ र कुल जनसंख्या ३,४०,७२१ रहेको छ जस मध्ये पुरुष १,६३,७३८ र महिला १,७६,९८३ रहेको छ । स्थानीय तहगत जनसंख्या विवरण देहायमा उल्लेख गरिएको छ ।

स्थानीय तह	वडा संख्या	घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा
बेलका नगरपालिका	९	१२१५८	२६६४३	२४४००	५१०४३
चौदण्डीगढी नगरपालिका	१०	१२७०३	२८४७४	२५१५७	६३६३१
त्रियुगा नगरपालिका	१६	२५६२३	५४२६२	४८४६३	१०२७२५
कटारी नगरपालिका	१४	१४१०६	३०६३९	२८८६८	५९५०७
रौतामाई गाउँपालिका	८	४५७२	१०३५१	९९७३	२०३२४
उदयपुरगढी गाउँपालिका	८	६८००	१४८२९	१४०९७	२८९२६
ताप्ली गाउँपालिका	५	२८६२	६७३६	६६०८	१३३४४
लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	५	२२२७	४८९९	४७९०	९६८९
संस्थागत		३८	१५०	१३८२	१५३२
जम्मा	७५	८१०८९	१७६९८३	१६३७३८	३४०७२१

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

परिच्छेद: २ योजनाको पृष्ठभूमि

२.१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पृष्ठभूमि:

नेपाल भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ, खडेरी, अतिवृष्टी, शितलहर जस्ता प्रकोपबाट उच्च जोखिममा रहेको छ। यस्ता विपद्हरूबाट जोगाउन र प्रकोप सिर्जित विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। आपत्कालमा गरिने प्रभावकारी मानवीय प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरूको पूर्वतयारीको स्तर र उनीहरूको क्षमता तथा सबै तहमा उपलब्ध स्रोत साधनले ठूलो प्रभाव पर्दछ। तसर्थ प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने जीउधनको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि र विपद्को समयमा मानवको जीवन रक्षाकालागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो। विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभूत सेवा सुविधाहरूको हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारी महत्वपूर्ण हुन्छ। तसर्थ प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूबाट हुन सक्ने विपद्का घटनाबाट मानिसको जीउधन, विकास पूर्वाधार तथा सेवाहरूको क्षतिलाई कम गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ।

पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्ने र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील गराउने कार्यमा मद्दत पुर्याउँदछ। यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ। यसै सन्दर्भमा गृह मन्त्रालयले तयार गरेको "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७" को आधारमा जिल्ला स्थित सरोकारवालसँग समेत छलफल अन्तरक्रिया गरी जोखिम न्यूनीकरण र सामना गर्ने क्षमताको विकास गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक वर्ष अद्यावधिक गर्दै आएको छ। सोही योजनालाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन तथा अद्यावधीकरण गर्ने क्रममा "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (संसोधन २०७६)" ले निर्धारण गरेका विधि तथा प्रक्रिया पूरा गरी "जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, उदयपुर-२०८२" तर्जुमा गरिएको छ।

२.२ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरू:

विपद्को समयमा विपद् प्रभावितको जीवन र बहुमूल्य सम्पत्तिको संरक्षण तथा सुरक्षा गरी मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय साधन तथा स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यलाई संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्नु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ। योजनाका निर्दिष्ट उद्देश्य निम्न बमोजिम छन्

- विपद् प्रभावित व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल उद्धार गरी मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु।
- विपद् प्रभावित मानिसलाई सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत सहयोग उपलब्ध गराउनु।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि स्थानीय तहसंगको समन्वय र सहकार्यलाई थप मजबुत बनाउनु।
- उपलब्ध न्यूनतम साधन-स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै साधन-स्रोतको खोजी गरी नेपाल सरकारबाट भएका निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सरोकारवाला निकाय तथा सङ्घसंस्थासँग प्रभावकारी समन्वय गर्नु।
- विकास प्रक्रियामा जोखिम न्यूनीकरण विधिलाई मूलप्रवाहीकरण गरी विपद्जन्य जोखिम कम गर्न र विपद्पछिको पुनर्लाभ प्रक्रियालाई अघि बढाउने आधार तयार गर्नु।
- अन्तर निकाय समन्वय प्रभावकारी बनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई थप व्यवस्थित गर्नु।

२.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद् व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यहरू मध्ये प्रतिकार्य योजना विपद्का घटना घटे लगत्तै देखि स्थिति सामान्य नभएसम्म कार्यान्वयन हुन्छ । विपद्को यो समय ज्यादै संवेदनशील भएको र यस समयमा गरिने मानवीय सहयोगका कार्यले क्षति तथा नोक्सानी उल्लेख्य मात्रामा घटाउन सकिने भएकाले यस योजनाको निकै ठूलो महत्व रहेको हुन्छ । यस योजनाको आवश्यकता र महत्वलाई निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छः

- मानवीय सहायता एवम् विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा संलग्न निकाय एवं उपलब्ध स्रोत साधन पहिचान गराउँछ ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि अपुग स्रोत पहिचान गरी त्यसको पूर्तिको व्यवस्था गर्न आवश्यक वातावरण मिलाउँछ ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापनमा विभिन्न विषयक्षेत्र अन्तर्गतका निकायहरूको भूमिका निर्धारण गरी विपद्का असरहरूको सामना गर्न एकीकृत प्रयासलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्ने सुनिश्चितता दिन्छ ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न सरोकारवाला र समुदायलाई हातेमालो गर्ने प्रेरणा दिन्छ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धनका विषयलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ ।

२.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजाः

विपद् जोखिम व्यवस्थापन भित्र गरिने विभिन्न चरणका कार्यमध्ये विपद् पहिले जोखिम न्यूनीकरणका आधारभूत कार्य, विपद् परे लगत्तै स्थिति सामान्य नभएसम्म गरिने प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी र तत्कालीन पुनर्लाभका लागि कार्य गरिने भएकाले यस योजनाबाट विपद् प्रभावित मानिसको अधिकारको रक्षा, आपत्कालीन जीविकोपार्जनमा सहयोगका साथै विपद् जोखिम व्यवस्थापनका क्षेत्रमा समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यस योजनाका केही अपेक्षित नतिजा देहायअनुसार हुने प्रक्षेपण गरिएको छः

- विपद् पहिले गर्नु पर्ने आधारभूत पूर्वतयारीका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- विपद्को समयमा मानवीय सहयोग कार्यलाई प्रभावकारी र व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सरोकारवाला र समुदायबीच समन्वय र सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ
- प्रभावितलाई आफ्नो अधिकार र दायित्वको बारेमा सचेत हुने अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचमा अभिवृद्धि हुनेछ ।
- सामाजिक, सांस्कृतिक सद्भाव अभिवृद्धि भएर विपद्को सामना गर्न सबै एकजुट हुने वातावरण तयार हुनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने भएकाले मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायक निकायमा जवाफदेहीता र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास हुनेछ ।

२.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृया केवल "योजना तर्जुमा" गर्ने मात्र नभई यो भैरहेको योजनालाई नियमित रूपमा पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गर्ने र चेतना अभिवृद्धि गर्ने महत्वपूर्ण कार्य हो ।

सम्बन्धित तहमा कार्यरत विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूसंगको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सम्बन्धित विपद् व्यवस्थापन समितिको भए अनुरूप विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको अवधारणागत ढाँचा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

उपरोक्त खाकालाई अनुसरण गर्ने क्रममा सर्वप्रथम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा आधारभूत छलफल भई २०८२/०२/०१ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सम्पन्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट DPRP अद्यावधिक गर्न सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारीको संयोजकत्वमा समिति गठन भई सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधिहरू समेतको उपस्थितिमा एक कार्यशालाको आयोजना गरियो । कार्यशालामा क्षेत्रगत अवधारणा अनुसार विभिन्न १० वटा विषयगत क्षेत्र (Cluster) को पहिचान गरिएको थियो । यसपछि सबै स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय तथा सरोकारवाला निकायहरूबाट जानकारी र तथ्याङ्कहरू माग गरियो । जिल्लास्तरीय सरोकारवालाहरूसँग छलफल र अन्तरक्रिया समेत गरी प्राप्त भएका सूचना, सुझाव र निर्णयहरू समेतको आधारमा विज्ञको सहयोगबाट "विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७, (संसोधन २०७६)" का आधारमा पुनरावलोकन गरी योजनाको मस्यौदा तयार भयो । मस्यौदामा आधारित रहेर सबै विषयगत क्षेत्रहरूको बैठक बसी क्षेत्रगत पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना उपर छलफल गरी पृष्ठपोषण दिइयो । परिमार्जित मस्यौदा उपर मिति २०८२ जेठ १४ गते जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा सञ्चालित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र बहुसरोकारवाला निकायहरूको बैठकमा छलफल एवं विश्लेषण भई प्राप्त भएका राय सुझावहरूलाई समेत समावेश गरी "जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, उदयपुर-२०८२" तयार गरिएको छ ।

२.६ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाका सीमा:

यस योजनाका निम्नअनुसार सीमा रहेका छन्

१. यस योजनाले विगतको अनुभवको आधारमा भूकम्प बाढी, डुवान, कटान आगलागी, चट्याङ जस्ता विपद्का घटनाबाट चालु २०८२ सालमा प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी १०,००० र जनसंख्या ६०,००० अनुमान गरिएको छ। पूर्वतयारी र प्रकोपको स्तर अनुसार वास्तविक क्षति तथा नोकसानीको आकार घटबढ हुन सक्नेछ ।
२. कार्ययोजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगत (Cluster) अवधारणाका आधारमा तर्जुमागरिएको छ। जिल्ला स्थित मानवीय सहायतामा संलग्न निकाय तथा संस्थाहरूले आफ्नो नेतृत्वलाई प्रभावकारी नबनाएको खण्डमा क्षेत्रगत अवधारणाको कार्यान्वयन कमजोर हुन सक्नेछ ।
३. विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् स्थल, बन्दोबस्ती व्यवस्थापन र आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा योजना महत्वपूर्ण हुन्छ । अतः यस योजनामा उल्लेख भए अनुरूप विभिन्न विषयगत समितिका बैठकहरू बसी यस सम्बन्धमा थप गृहकार्य गरी स्पष्टता कायम गर्न सकिएमा मात्र यो योजना प्रभावकारी हुन सक्नेछ ।
४. विपद् पर्दाको अवस्थामा योजना अनुरूप मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग स्रोतको अभाव हुन सक्ने भएकोले योजना अनुरूप विपद् प्रतिकार्यका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह र मानवीय सहायतामा संलग्न संघसंस्थाहरूको सहयोग लिनुपर्ने अवस्था छ ।
५. यस योजनामा समुदायस्तरमा गएर सूचना संकलन गरिएको छैन जसले कति घरधुरी प्रभावित हुन सक्छन् भनेर यकिन तथ्याङ्क लिन सकिएको छैन । विगतका वर्षहरूको उपलब्ध विवरणहरू र बाढी पहिरोको घटनाबाट प्रभावितहरूको विवरणलाई आधार मानी प्रभावित हुन सक्ने घरधुरी र जनसंख्या लिइएको छ ।
६. योजना कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा सम्बन्धित सरकारी कार्यालय, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय, नीजि क्षेत्र, गैर सरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी क्षेत्र, संयुक्त राष्ट्र संघका निकायहरूले वार्षिक योजना बनाउंदा यसमा रहेका पक्षहरूलाई समेत समेटि योजनामा राखे र बजेट छुट्याउनुपर्ने हुन्छ ।

२.७ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको लक्षित समूह

जल तथा मौसम विज्ञान विभागले विगत वर्षहरूभन्दा यस वर्ष सरदरभन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना ५५% देखि ६५% रहेको अनुमान गरेको छ । चुरे क्षेत्र र कोशी प्रदेशको उत्तरी भू-भागमा अधिक वर्षा हुने अनुमान छ । यस जिल्लामा बाढी डुवान, चट्याङ्ग, हावाहुरी, पहिरो, जनावर आतङ्क आदि प्रकोपहरू समस्याहरूको रूपमा बढ्दो क्रममा छन् । यस वर्षको मौसम पूर्वानुमान र विगतका वर्षहरूको प्रभाव तथा क्षतिलाई मध्यनजर एवम् बिश्लेषण गर्दा यस वर्ष पनि बाढी, पहिरो, डुवान, कटान जस्ता प्रकोपबाट १०,००० परिवारका करिब ६०,००० जनसंख्या प्रभावित हुनसक्ने देखिन्छ ।

२.८ पूर्वतयारीका लागि सामान्य मान्यताहरू

पूर्वतयारी कार्य गर्दा सबै साझेदारहरूले अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तहरू देहाय बमोजिम हुने छन्

- जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत एकद्वार नीति अनुरूप समग्र समन्वयको काम हुनेछ । प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले समन्वयका लागि अन्य संघसंस्थाहरूको सहयोग लिन सकिने छ ।
- विषयगत इकाईबाट समेत आवश्यक समन्वय गर्ने र समन्वय गर्दा मुख्य माग वा आधारभूत आवश्यकता पुरा गर्ने विषयलाई बढी ध्यान दिनु पर्नेछ ।
- विपद् पूर्वतयारी एवं उद्धार कार्यका लागि दक्ष जनशक्ति, आर्थिक, भौतिक सुविधा तथा स्थानीय सञ्जालमा आधारित गैरसरकारी संस्थाहरू भएकाले त्यस्ता संस्थाहरूलाई क्षमता अनुसार प्रभावकारी रूपमा परिचालन गरिनेछ ।
- पूर्व निर्धारित रूपमा समन्वय, सहयोग, साझेदारी, सहकार्य, निर्देशन र नियन्त्रणको कार्यमा एकरूपता कायम गरिनेछ ।

परिच्छेद: ३

विपद् जोखिमको अवस्था

३.१. विगतका विपद्हरूको विश्लेषण

यस जिल्लामा नेपाल कै ठूलो नदी सप्तकोशी, सुनकोशी जस्ता हिमनदीहरू, महाभारत र चुरे पर्वतमालाबाट उत्पन्न भएर बग्ने दर्जनौं साना तथा ठूला नदीले उत्पन्न गर्ने विपद्का कारण उदयपुर जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रहरू वर्षेनी जोखिम झेलन बाध्य भएका छन् । विपद्का विषयमा पर्याप्त ज्ञानको अभाव, कमजोर भूधरातल, चुरेक्षेत्रको उपस्थिति, नदी कटान क्षेत्रहरूमा तटबन्ध नहुनु, वर्षेनी नदीले आफ्नो बहाव परिवर्तन गर्दै जानु, चुरे लगायतका क्षेत्रमा प्राकृतिक श्रोत साधनको अत्यधिक दोहन, विकास निर्माणका कामहरू विपद् मैत्री नहुनु आदि यसका मुख्य कारण रहेका छन् । वर्षायाममा थोरै समयमा अति धेरै पानी पर्नु, लामो समयसम्म पानी पर्नु, खोला खोल्सामा अत्यधिक पानी बग्नु, कटानको परिणाम स्वरूप बाढी तथा पहिरोको कारण नदी किनारका बासिन्दा बिस्थापित हुनु, कृषि बाली तथा पशु चौपायाको क्षति आईपर्नु, भौतिक तथा मानवीय क्षति जस्ता विपद्जन्य घटना आई पर्ने गरेका छन् । उदयपुर जिल्लाको लागि विपद् जोखिमको अवस्था र मुख्य प्रकोपहरू निम्न अनुसार पहिचान तथा विश्लेषण गरिएको छ ।

३.१.१ उदयपुर जिल्लाका प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू:

प्रकोप	बाढी	आगलागी	चट्याङ	हावाहुरी	पहिरो	महामारी	सडक दुर्घटना	खडेरी	असिना	जनावर आतङ्क
बाढी डुवान		बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
आगलागी			आगलागी	आगलागी	पहिरो	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	जनावर आतङ्क
चट्याङ				चट्याङ	पहिरो	चट्याङ	चट्याङ	खडेरी	चट्याङ	जनावर आतङ्क
हावाहुरी					पहिरो	महामारी	सडक दुर्घटना	खडेरी	हावाहुरी	जनावर आतङ्क
पहिरो						पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो
महामारी							सडक दुर्घटना	खडेरी	महामारी	जनावर आतङ्क
सडक दुर्घटना								खडेरी	सडक दुर्घटना	जनावर आतङ्क
खडेरी									खडेरी	जनावर आतङ्क
सर्पदंश										जनावर आतङ्क
जनावर आतङ्क										
अंकभार	१०	७	५	२	९	३	४	६	१	८
स्तर	पहिलो	चौथो	छैठौं	नवौं	दोस्रो	आठौं	सातौं	पाँचौं	दशौं	तेस्रो

नोट: नेपालको भौगर्भिक अवस्था, भौगोलिक अवस्था, पुराना र कमजोर भौतिक संरचना र जनघनत्वका कारण क्षतिको सम्भावना बढी हुने भएकोले भूकम्प लाई प्रमुख प्रकोपका रूपमा राख्दै यसमा तुलना गरिएको छैन ।

३.१.२ प्रकोप पात्रो

प्रकोप		वैशाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	आश्विन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
भूकम्प	३० वर्ष पहिले	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
	अहिले	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***
बाढी	३० वर्ष पहिले	+++	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
	अहिले	+++	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
पहिरो	३० वर्ष पहिले	+++	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
	अहिले	+++	+++	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	---
वन्यजन्तु	३० वर्ष पहिले	+++	+++	---	---	---	+++	+++	***	***	***	---	---
	अहिले	+++	+++	---	---	---	+++	+++	***	***	***	---	---
खडेरी	३० वर्ष पहिले	***	***	***	---	---	---	---	---	---	---	---	***
	अहिले	***	***	***	---	---	---	---	---	---	---	---	***
सवारी दुर्घटना	३० वर्ष पहिले	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
	अहिले	+++	+++	+++	***	***	***	+++	+++	+++	+++	+++	+++
हावाहुरी	३० वर्ष पहिले	***	***	+++	+++	+++	+++	---	---	---	---	+++	***
	अहिले	***	***	+++	+++	+++	+++	---	---	---	---	+++	***
असिना पानी	३० वर्ष पहिले	***	***	***	---	---	---	---	+++	+++	+++	+++	***
	अहिले	***	***	***	---	---	---	---	+++	+++	+++	+++	***
आगलागी	३० वर्ष पहिले	***	***	---	---	---	---	---	---	---	---	+++	***
	अहिले	***	***	---	---	---	+++	+++	---	---	---	+++	***
चट्याड	३० वर्ष पहिले	***	***	+++	+++	+++	---	---	---	---	---	+++	***
	अहिले	***	***	***	***	+++	---	---	---	---	---	+++	***

संकेत

उच्च सङ्कटासन्नता	***
मध्यम सङ्कटासन्नता	+++
न्यून सङ्कटासन्नता	---

३.१.३ विगतमा विपदबाट भएको क्षति

विपद्	२०७७		२०७८		२०७९		२०८०		२०८१		कैफियत
	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	मानवीय क्षति	प्रभावित परिवार	
बाढी	५	९	४	९	०	२३०४	०	३	४	५९	
पहिरो	-	१०	४	२	-	१	०	१	-	२०	
भूकम्प	०	०	-	-	-	२	०	०	-	-	
आगलागी	५	८८	२	४६	२	११४	०	८९	-	३०	
चट्याड	१२	३	७	१	१	४	१	२	१	३	
हावाहुरी	-	२५	-	४	-	-	०	५२	-	४२	
सडक दुर्घटना	३८	-	४४	-	२५	-	-	०	३१	-	
महामारी	६२	-	५६	-	-	-	०	०	-	-	
अन्य	-	२७	-	१०	-	६	-	२०	-	२३	
जम्मा	१२२	१५३	९०	७२	२८	२४३१	१	१६७	३६	१६७	

स्रोत: जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुर २०८२

३.१.४ उदयपुर जिल्लाका प्रमुख खोला एवम् नदीहरु साथै तिनले क्षति गर्ने मुख्य स्थानहरु:

सिन	खोला/नदी	विगतमा प्रभावित भएका र आगामी समयमा प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रहरु
१.	सप्तकोशी	बेलका नगरपालिका वडा नं १ २ ३ ८ र ९
२.	सुनकोशी	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका वडा नं १ २ ४ र ५। कटारी नगरपालिका वडा नं १० र १४ त्रियुगा नगरपालिका वडा नं १४ र १५। बेलका नगरपालिका वडा नं ६ र ७। ताप्ली गाउँपालिका वडा नं ५
३.	त्रियुगा	बेलका नगरपालिका वडा नं १ र २। चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ४, ५, ९ र १०, शनिवारे, नमुना, मुस्लिम वस्ती, अजगरा, सिवाइ, सुन्दरपुर, ज्यामिरे, भिमा, विष्णुजर, देवधार, इक्रा, खैराझारा, हडिया। त्रियुगा नगरपालिका वडा नं १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १२, १३। रौतामाई गाउँपालिका वडा नं ७
४.	रसुवा खोला	रौतामाई गाउँपालिका वडा नं २, ४ र ८
५.	वरुवा खोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं १, २, १०, ११, १२, १३, १५, १६
६.	द्वार खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं ५, ६, ७, ८ र ९, बेली, माझी टोल, सातधारे, बगरकोट, बेल्टार, विरेन्द्रबजार, सिमलटार, पूर्व ज्यामिरे
७.	तावा खोला	उदयपुरगढी गाउँपालिका वडा नं १ २ र ३ का बाहुनीटार सर्गवास जरुवा टोल कटारी नगरपालिका वडा नं. २, ३, ५ र ७
८.	बैद्यनाथ खोला	उदयपुरगढी गाउँपालिका वडा नं ६ धप्पर कटारी नगरपालिका वडा नं ६ र ७
९.	ककरु खोला	कटारी नगरपालिका वडा नं. २, ३, ४ र १२
१०.	कमला नदी	कटारी नगरपालिका वडा नं १ र २

११.	बहादुर खोला	कटारी नगरपालिका वडा नं. १३ र १४
१२.	सोरुङ खोला	कटारी नगरपालिका वडा नं. १०
१३.	पटना खोला	कटारी नगरपालिका वडा नं. ८
१४.	मरुवा खोला	कटारी नगरपालिका वडा नं. ४ र ८
१५.	सेती खोला	बेलका नगरपालिका वडा नं ३ र ८
१६.	मूर्ति खोला	बेलका नगरपालिका वडा नं ३ ६ र ९
१७.	धारा र पश्चाखोला	बेलका नगरपालिका वडा नं २
१८.	कोसोपा खोला	बेलका नगरपालिका वडा नं ७ र ८
१९.	लालसिसुवा	बेलका नगरपालिका वडा नं ४ ५ र ६
२०.	जोखिनी खोला	बेलका नगरपालिका वडा नं ८
२१.	राँकुला खोला	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका वडा नं १ र ३
२२.	राजिमा खोला	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका वडा नं १ र २
२३.	बैखोला र छताङखोला	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका वडा नं २ र ४
२४.	खकिङ खोला	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका वडा नं ५
२५.	यारी खोला	ताप्ली गाउँपालिका रुपाटार इनामे वडा नं.
२६.	घारी खोला	ताप्ली गाउँपालिका मादले, पिपलभन्ज्यांग
२७.	गहते खोला	ताप्ली गाउँपालिका रुपाटार, गहते, बासपानी
२८.	पधेरे खोला	ताप्ली गाउँपालिका कटहरे, पुल्टार बाच्छाङ्ग
२९.	रामपुर खोला	ताप्ली गाउँपालिका रामपुर, रुपाटार
३०.	बिजुवा खोला	ताप्ली गाउँपालिका बिजुवा रामपुर
३१.	मार्से खोला	ताप्ली गाउँपालिका इनामे, दगले
३२.	बडरे खोला	ताप्ली गाउँपालिका रुपाटार
३३.	हिले खोला	ताप्ली गाउँपालिका बाच्छाङ्ग
३४.	पौवा खोला	उदयपुरगढी गाउँपालिका वडा नं ६ ८ र नेपालटार बजार
३५.	माटेखोला	उदयपुरगढी गाउँपालिका वडा नं ४
३६.	रिस्कु खोला	उदयपुरगढी गाउँपालिका वडा नं ५ डुम्रीटार
३७.	द्वारखोला, अप्राहा, धारापानी, खार, मतवा खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ८ सिमल्टार, विरेन्द्रबजार, टाङटुङे, लिङगीनटार, वाइतुङ, पिडीबास, अप्राहा, पण्डित बस्ती, कुङकुरे
३८.	आम्बोटे खोला, दुध कोशी	चौदण्डीगढी नगरपालिका १, आम्बोटे, सीम्पानी, कोक्सुलुङ, रानीटार, ताप्राङ, घुम्ने, बंशीला
३९.	माडीबास खोला, लामा खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका २ र ४, माडीबास, वरपानी, सुगारे, गंगटे, जोडापाटा, ढेलाचौरी,
४०.	लाटी खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. २ र ७, लामेचौरी, भुल्के, चारघरे
४१.	काली खोला, सुख्खा सुन्दरी खोला, करम्जे खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ३ र ४, वरपिपल भान्जी डाँडा, राजानागी टोल, बँदेलपानी, सौर्य चिप्रिङ, रमाइलो डाँडा, शनिवारे, नमुना वस्ती
४२.	सिवाइ खोला, घेर खोला, बडेरुवा खोला, सुन्दरी खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ५, सिवाइ बस्ती, सुन्दुरपुर
४३.	भिमा खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ९, भिमा
४४.	खैरा खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. १०, खैरा झोरा,
४५.	द्वारखोला, अप्राहा, धारापानी, खार, मतवा खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ८ सिमल्टार, विरेन्द्रबजार, टाङटुङे, लिङगीनटार, वाइतुङ, पिडीबास, अप्राहा, पण्डित बस्ती, कुङकुरे,

४६.	बाउन्ना, अँधेरी, सुकुना, घुरमुना, हडिया खोला	चौदण्डीगढी नगरपालिका वडा नं. ९ र १०, शिवनगर, खैरा, अँधेरी,
४७.	शाही खोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं ८ र ९
४८.	सरस्वती खोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं ७ र ८
४९.	पाल्तेवास खोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं ५
५०.	खैरजोरी खोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं ५
५१.	अर्नाहा खोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं ४ र ५
५२.	कङ्गखोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं १
५३.	लुहाले र बबिया खोला	त्रियुगा नगरपालिका वडा नं २
५४.	छौडिया खोला	रौतामाई ७ का २०० घर परिवार
५५.	पुवारे खोला	रौतामाई ७ का १०० घर परिवार
५६.	राकुली खोला	रौतामाई ५ का १०० घर परिवार
५७.	खारी खोला	रौतामाई २ का ५० घर परिवार
५८.	डुल्मा खोला	रौतामाई ६ का २५ घर परिवार

स्रोत: सबै स्थानीय तहहरुबाट प्राप्त जानकारी ।

३.१.५ सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा संभावित प्रभाव क्षेत्रको नक्साङ्कन:

स्थानीय तह अनुरूप प्रकोप स्तरीकरण तथा संभावित विपद् प्रभावित वडा वा क्षेत्रहरूको पहिचान गरी पठाउन स्थानीय तहसंग अनुरोध गरिएको थियो । स्थानीय तहहरूबाट प्राप्त जानकारी तालिकामा देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

स्तरीकरण: उच्च - *** मध्यम - ** न्यून - *

सिनं	स्थानीय तहहरू	बाढी	आगलागी	पहिरो	हावाहुरी	खडेरी	असिना चट्याङ	सर्पदंश	जनावर आतङ्क
१	बेलका नगरपालिका	१,२,३,४,५ र ९ (३००० परिवार)	सबै वडा	५,६,७ र ८	सबै वडा	५,६,७ र ८	सबै वडा	सबै वडा	१,२ र ३
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	**	**	***
२	चौदण्डीगढी नपा	सबै वडा	सबै वडा	१ (७०) र ८ (५५)	सबै वडा	सबै वडा	१ र ८ (४५००)	सबै वडा	बाँदर १ र ८ (८००) हात्ती ५,९ र १० (२५०)
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	**	**	***
३	त्रियुगा नपा	१,२,३,४,५,६,७,८,९, १०,११,१२,१३	सबै वडा	६,७,१४,१५,१६	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	१,२,३,४,५,६,७,१४, १५
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	***	*	**
४	कटारी न.पा.	१,२,३,४,५,६ र ७	सबै वडा	८,९,१०,११,१२,१३ र १४	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	१,२,३,४,५,६ र ७
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	**	**	***
५	रौतामाई गापा	२,५,७ (५००)	सबै वडा (२००)	२,३,४,५,७,८ (५०)	सबै वडा (१२०)	सबै वडा (१२०)	१,६ र ८ (१००)		१ र ८ (५०)
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	**	**	***
६	उदयपुरगढी गापा	१,२,३,४,५,६ र ८	१,३,४,५ र ७ (१७)	२,३,४,५,६ र ७ (२३)	४,५,६,७ र ८ (९)	सबै वडा	५	सबै वडा	सबै वडा
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	**	*	*
७	ताप्ली गापा	सबै वडा	सबै वडा (१५०)	सबै वडा (१००)	सबै वडा (१२००)	सबै वडा (२५००)	सबै वडा (६००)		सबै वडा (५००)
	स्तरीकरण	***	**	***	**	**	**	*	***
८	लिम्चुङ्बुङ गापा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा	सबै वडा
	स्तरीकरण	**	**	***	**	**	**	**	**

३.२. कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था

३.२.१ नेपालको संविधान,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न जारी भएको संविधानले नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यका रूपमा परिभाषित गर्नुका साथै राज्य सञ्चालनका लागि तीन तहको संरचनाको व्यवस्था गरी प्रत्येक तहको कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । संविधानको अनुसूची ७ मा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद पूर्वतयारी, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभको अधिकार संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सूचीको विषय बनाएको छ । साथै अनुसूची ८ मा विपद व्यवस्थापनको कार्यलाई स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयका रूपमा समावेश गरेको छ भने धारा ५१ राज्यको नीतिहरूको खण्ड (ज) प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण सम्बन्धन र उपयोग सम्बन्धी नीति अन्तर्गत प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना, तयारी, उद्धार, राहत एवं पुनर्थापना गर्ने भनी विपद पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको पाइन्छ ।

३.२.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४

विपद व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपदबाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न दैवी प्रकोप (उद्धार) ऐन, २०३९ लाई प्रतिस्थापन गर्दै जारी भएको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०७४ ले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि विभिन्न तहगत संरचनाहरूको प्रबन्ध गरी विपद पूर्व, विपदको समयमा एवं विपद पश्चातको अवस्थामा त्यस्ता संरचनाले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका एवं जिम्मेवारी समेत निर्धारण गरेको छ ।

३.२.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

विगतमा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ले योजना छनौट गर्दा प्राकृतिक प्रकोप न्यूनीकरण हुने खालका योजना छनौटमा प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यवहारा उल्लेख गरिएको थियो । साथै साविकमा स्थानीय योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक योजना पद्धति अवलम्बन गरी विपदलाई समेत मूलप्रवाहीकरण गर्दै विपद अनुकुलनका योजना छनौट र सञ्चालन गर्ने नीति स्थानीय स्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ मा राखी सोही बमोजिम योजना अभ्यास गर्ने गरिएको पाइन्छ । हाल नेपाल संघीय राष्ट्रको रूपमा रूपान्तरण भैसकेको अवस्थामा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ ऐनको खारेजी गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ जारी भएको हो । उक्त ऐनको परिच्छेद ३ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।

३.२.४ विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०७५

विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्दै दिगो विकासमा योगदान पुर्याउने दीर्घकालीन सोच राखी यो नीति अवलम्बन गरिएको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्रियाकलापहरूलाई सन्तुलित रूपमा कार्यान्वयन गरी विपदबाट हुने जनघन, स्वास्थ्य तथा जीविकोपार्जनका श्रोतसाधनहरूका साथै व्यक्ति, समुदाय र राष्ट्रको आर्थिक सामाजिक तथा भौतिक पूर्वाधार र सांस्कृतिक एवं पर्यावरणीय सम्पदाको जोखिम तथा क्षतिमा उल्लेख्य रूपमा कमी गर्नु तथा तिनीहरूको उत्थानशीलता वृद्धि गर्ने उद्देश्य रहको यस नीतिले विपदबाट हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य रूपले कम गर्नु, जीविकोपार्जनका स्रोतहरूका साथै कृषि, उद्योग, सडक, सञ्चार, खानेपानी तथा सरसफाइका संरचना, स्वास्थ्य र शैक्षिक सुविधाहरू जस्ता महत्वपूर्ण पूर्वाधार तथा आधारभूत सेवाहरूमा विपदले पुर्याउने क्षति एवं अवरोधलाई कम गर्दै तिनीहरूको उत्थानशीलतामा वृद्धि गर्नु र विपदबाट हुने प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति कम गर्ने लक्ष्य लिएको छ ।

३.२.५ प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५

प्रदेश भित्रका विपद् व्यवस्थापनका सबै क्रियाकलापको समन्वयात्मक र प्रभावकारी रूपमा व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपदबाट सर्वसाधारणको जीउज्यान र सार्वजनिक, निजी तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति, प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक सम्पदा र भौतिक संरचनाको संरक्षण गर्न नेपाल सरकारले जारी गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ का आधारमा बागमती प्रदेशका सबै जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि विपद पूर्व, विपदको समयमा एवं विपद पश्चातको अवस्थामा प्रदेश सरकारले निर्वाह गर्नुपर्ने भूमिका एवं जिम्मेवारी समेत निर्धारण गरी प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन, २०७५ जारी गरेको छ ।

३.२.६ विपद् संवेदनशील समाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा प्रणालीको समुचित परिचालन गर्दै विपद् प्रतिकार्य, राहत वितरण, शीघ्र पुनर्लाभ र विपद् प्रभावितको जीविकोपार्जनको पुनर्स्थापनाका लागि दिइने सबै प्रकारका राहत तथा सहायतामा आर्थिक रूपले विपन्न तथा संकटासन्न व्यक्ति र परिवारको पहुँच सुनिश्चित गर्दै एकीकृत प्रणाली मार्फत छिटो, छरितो, व्यवस्थित तथा प्रभावकारी रूपमा राहत उपलब्ध गराउन विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०७४ को दफा ३९ को उपदफा (१) बमोजिम विपद् संवेदनशील समाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१ जारी गरेको छ ।

३.२.७ विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०८१

विपद्बाट क्षतिग्रस्त वा जोखिममा रहेका निजी आवासलाई सुरक्षित तरिकाले प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापनाका लागि प्रदान गरिने अनुदानलाई व्यवस्थित गर्न बाञ्छनीय भएकोले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४८ बमोजिम कार्यकारी समितिले विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०८१ बनाएको छ ।

३.२.८ विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान मापदण्ड, २०८१

विपद्का कारण निजी आवास पूर्ण रूपले क्षति भएका वा आंशिक क्षति भएता पनि बसोबास गर्न योग्य नरहेका घरपरिवारलाई तत्काल अस्थायी आवास निर्माण गर्न उपलब्ध गराईने अनुदान सम्बन्धी व्यवस्थालाई व्यवस्थित गर्न बाञ्छनीय भएकोले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ३९ बमोजिम विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान मापदण्ड, २०८१ जारी गरेको छ ।

३.२.९ आपत्कालीन गोदामघर सञ्चालन कार्यविधि, २०८१

खोज, उद्धार तथा राहत सामग्रीहरूको प्राप्ति, भण्डारण, प्याकेजिङ, पुनःप्याकेजिङ, ढुवानीका साथै उद्धार तथा राहत सामग्री र उपकरणहरूको आपूर्ति प्रणालीलाई सहज, सरल र सुदृढ तुल्याई विपद् प्रभावितहरूको उद्धार तथा राहत वितरणका लागि आपत्कालीन गोदामघरबाट शीघ्र रूपमा बन्दोबस्ती र आपत्कालीन सेवाहरू सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्थापकीय कार्य गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४८ ले दिएको अधिकार बमोजिम कार्यकारी समितिले आपत्कालीन गोदामघर सञ्चालन कार्यविधि, २०८१ बनाएको छ ।

३.३ विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

उदयपुर जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहमा रहेका प्रकोपहरूका कारण संभावित जोखिम तथा संकटासन्नताको आँकलन तथा नक्साङ्कनलाई यसै परिच्छेदको ३.३ र ३.४ मा उल्लेख गरिएको छ । यद्यपी प्रकोपका कारण आईपर्नसक्ने मानवीय, आर्थिक तथा भौतिक क्षतिको पूर्व पहिचान गरी अल्पीकरण तथा न्यूनीकरण गतिविधि संचालन गरी अधिक मात्रामा रोकथामका गर्न प्रत्येक स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण तथा पुनरावलोकन गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने देखिन्छ । जिल्लाका स्थानीय तहमा योजना लगायतका दस्तावेजहरूको अवस्था परिच्छेद ७.२.१ मा उल्लेख गरिएको छ । निकायगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था एम्बुलेन्स, दमकल लगायतका स्रोत साधनहरूको विवरण पनि अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

३.४ प्रकोप घटना पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण

उदयपुर जिल्लामा मौसम अनुरूप विपद् हुन सक्ने आँकलन गर्दै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष तथा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा बैठक बसी छलफल गर्ने, कार्ययोजना निर्माण तथा बिषयगत क्षेत्रहरूको पूर्वतयारी क्षमता अभिवृद्धिकालागि साझेदार गैहसरकारी संस्थासंगको सहकार्यमा विभिन्न गतिविधि संचालन हुँदै आइरहेको छ । स्थानीय पालिकाहरूमा विपद् व्यवस्थापन ऐन, नीति, रणनीतिक कार्ययोजना, कार्यविधि, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्न नीतिगत व्यवस्था गरीएको छ । विपद् प्रतिकार्यकालागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र क्रियाशिल छ । सुनसरी जिल्लाको चतरामा रहेको जलमापन केन्द्रबाट प्रवाह गर्ने पूर्वचेतावनी प्रणालीले यस जिल्लाको बेलका नगरपालिका क्षेत्रका लागि पनि सचेत गराउने गरेको छ । उल्लेखित

कार्यहरू भईरहेका भएता पनि सूचना व्यवस्थापनलाई अझ चुस्त दुरुस्त राख्न जिल्लामा विपद् व्यवस्थापन श्रोत केन्द्रको आवश्यकता महशुस गरिएको छ । साथै तत्काल विपद्का घटनाको सूचना संकलनमा जिल्ला प्रहरी, स्थानीय तह-गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका शाखा/उपशाखाहरू र यथार्थ/आधिकारिक सूचना अद्यावधिकका लागि सबै स्थानीय तहमा स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (LEOC)को स्थापना गरेर जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत रहेको जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) संग जोड्नु आवश्यक देखिन्छ । कार्यान्वयनमा रहेको जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र र स्थानीय तहहरूमा रहेका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई अझ व्यवस्थित, सक्रिय र थप क्षमतावान बनाउनु पर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

३.५ सरोकारवाला निकाय, संस्थाहरूको विवरण लेखाजोखा

जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका कार्यहरूमा संलग्न हुने विषयगत कार्यालयहरू सरोकारवाला निकाय तथा संघसंस्थाहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।

३.६ मानवीय विषयगत क्षेत्रहरूको लेखाजोखा:

३.६.१ विषयगत क्षेत्र (Cluster) को परिचय:

विपद्बाट प्रभावितलाई आधारभूत मानवीय सेवा उपलब्ध गराउने सन्दर्भमा विशेषज्ञता तथा कार्यक्षेत्रका आधारमा जिम्मेवारीको बाँडफाँड नै विषयगत क्षेत्रको रूप हो । उद्धार तथा राहत, सूचना व्यवस्थापन, खाद्यान्न, आवास, खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, सुरक्षाजस्ता विषयमा विशेषज्ञता हासिल गरेको समूहले आ-आफ्नो क्षेत्रको जिम्मेवारी लिँदा मानवीय सहयोगको कार्य व्यवस्थित र प्रभावकारी बन्छ । अतः क्षेत्रगत अवधारणालाई विपद्बाट प्रभावित समुदायलाई उपलब्ध गराइने मानवीय सहयोग विशेषज्ञता प्राप्त निकाय तथा संस्थाको नेतृत्वमा उपलब्ध गराउने गरी गरिएको कार्यविभाजन भनेर पनि बुझ्न सकिन्छ । क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख विशेषता देहायअनुसार रहेका छन्

- विपद्को समयमा प्रभावित व्यक्ति र समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- प्रतिकार्य (खोज, उद्धार र राहत व्यवस्थापन) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग हुन्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसअनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमी कमजोरीमा सुधार गरी कार्ययोजनाको समिक्षा गर्दै आवश्यकता अनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।

३.६.२ विषयगत क्षेत्रको उद्देश्य

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्

- क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- आपत्कालीन पूर्वतयारीलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु,
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु,
- समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु,
- क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

३.६.३ विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय र सदस्यहरू

यस योजनामा निम्नअनुसार १० वटा विषयगत क्षेत्र निर्धारण गरिएको छ । विषयगत क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकायले अन्य सदस्यसँग समन्वय गरी काम गर्नेछन् ।

१. समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रेम प्रसाद लुइटेल्	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२८१७७७७
२.	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	सृजना क्षेत्री	समन्वय अधिकारी	९८५२८८७२२२
३.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
४.	नेपाली सेना	शिव प्रसाद वाग्ले	प्रमुख सेनानी	९८५२८३५२५९
५.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	हरिहर नाथ योगी	प्रहरी उपरीक्षक	९८५२८१५५५५
६.	सशस्त्र प्रहरी बल	सुशिल कुमार शाही	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	९८५१२७२२१०
७.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	कुमार बुढाथोकी	उप अनुसन्धान निर्देशक	९८५२८८८८८६
८.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शम्भु पौडेल	सभापति	९८५२८३५०३०
९.	गैर सरकारी संस्था महासंघ	सृजना पौडेल	अध्यक्ष	९८४२८४३७७६
१०.	जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ	चुडामणि कार्की	अध्यक्ष	९८५२८३५६५३
११.	त्रियुगा उद्योग बाणिज्य संघ	रमेश विश्वकर्मा	अध्यक्ष	९८४२८३७४८४
१२.	नेपाल टेलिकम	राम सेवक यादव	कार्यालय प्रमुख	९८५२८५९४४४
१३.	नेपाल पत्रकार महासंघ	भक्ति विलास पोखरेल	अध्यक्ष	९८४२८२५७५२
१४.	स्थानीय एफ एम हरु			

२. खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रेम प्रसाद लुइटेल्	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२८१७७७७
२.	नेपाली सेना	शिव प्रसाद वाग्ले	प्रमुख सेनानी	९८५२८३५२५९
३.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	हरिहर नाथ योगी	प्रहरी उपरीक्षक	९८५२८१५५५५
४.	सशस्त्र प्रहरी बल	सुशिल कुमार शाही	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	९८५१२७२२१०
५.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	कुमार बुढाथोकी	उप अनुसन्धान निर्देशक	९८५२८८८८८६
६.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शम्भु पौडेल	सभापति	९८५२८३५०३०
७.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
८.	नेपाल स्काउट	जिल्लाका सबै स्थानीय तहमा तदर्थ समिति गठन भएको		

३. अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शम्भु पौडेल	सभापति	९८५२८३५०३०
२.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
३.	नेपाली सेना	शिव प्रसाद वाग्ले	प्रमुख सेनानी	९८५२८३५२५९
४.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	हरिहर नाथ योगी	प्रहरी उपरीक्षक	९८५२८१५५५५
५.	सशस्त्र प्रहरी बल	सुशिल कुमार शाही	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	९८५१२७२२१०
६.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	ललित कुमार चौधरी	कार्यालय प्रमुख	९८५२८२२७७६
७.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	भवानी प्रसाद कटेल	शिक्षा समन्वय अधिकारी	९८५२८५९२६०
८.	डिभिजन वन कार्यालय	राम भगत यादव	नि.डिभिजन प्रमुख	९८५२८३५१३४
९.	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ	कुशल बाबु बस्नेत	अध्यक्ष	९८५२८३०७२०
१०.	निर्माण व्यवसायी सङ्घ	कौशल आचार्य	अध्यक्ष	९८५२८३०६३८
११.	जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ	चुडामणि कार्की	अध्यक्ष	९८५२८३५६५३

१२.	त्रियुगा उद्योग बाणिज्य संघ	रमेश विश्वकर्मा	अध्यक्ष	9842837484
१३.	नवप्रभात	दुर्गानन्द चौधरी	अध्यक्ष	9852835322
१४.	जाल्पा एकिकृत विकास समाज	पुष्पराज पोखरेल	अध्यक्ष	9852835663
१५.	सेतोगुराँस बाल विकास सेवा	देवी कटुवाल	अध्यक्ष	9842575755
१६.	पेसोक नेपाल	सन्तोष बस्नेत	अध्यक्ष	9852835066
१७.	डिफान उदयपुर	चन्द्रमणि गुरागाई	अध्यक्ष	9852832351
१८.	समाजसेवी समूह	विनोद कार्की	अध्यक्ष	9852830258

४. खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	कृषि ज्ञान केन्द्र	योगेन्द्र प्रसाद यादव	कार्यालय प्रमुख	9852835067
२.	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	सृजना क्षेत्री	समन्वय अधिकारी	9852887222
३.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
४.	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	सुकराज लिम्बु	कार्यालय प्रमुख	9852835006
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शम्भु पौडेल	सभापति	9852835030
६.	कृषि सामाग्री कम्पनी	सन्तोष कुमार यादव	कार्यालय प्रमुख	9843495830
७.	गैर सरकारी संस्था महासंघ	सृजना पौडेल	अध्यक्ष	9842843976
८.	विश्व खाद्य कार्यक्रम WFP	लक्ष्मी चौधरी	प्रदेश संयोजक	9860983365
९.	जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ	चुडामणि कार्की	अध्यक्ष	9852835653
१०.	त्रियुगा उद्योग बाणिज्य संघ	रमेश विश्वकर्मा	अध्यक्ष	9842837484
११.	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना परियोजना इकाई	दिपेन्द्र मनोहर चौधरी	कार्यालय प्रमुख	9851236598
१२.	समाज सेवी समूह	विनोद कार्की	अध्यक्ष	9852830258

५. स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	स्वास्थ्य कार्यालय	राम नरेश ठाकुर	नि.कार्यालय प्रमुख	9852835345
२.	सबै स्थानीय तहहरू	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
३.	जिल्ला अस्पताल	डा. विरेन्द्र कुमार मण्डल	मेडिकल सुपरिटेण्डेन्ट	9852866700
४.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	डा. गम्भीर झा	आयुर्वेदिक चिकित्सक	9852835489
५.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शम्भु पौडेल	सभापति	9852835030
६.	नेपाल महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवी संघ	टोटला दाहाल	अध्यक्ष	
७.	जिल्ला भित्रका निजी अस्पतालहरू			
८.	सामाजिक उत्थान केन्द्र	सागर नेपाल	अध्यक्ष	9852835714

६. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	खानेपानी तथा सरसफाई सम्पर्क कार्यालय	सुमन भट्टराई	कार्यालय प्रमुख	9851224333
२.	जिल्ला समन्वय समिति	सृजना क्षेत्री	समन्वय अधिकारी	9852887222
३.	सबै स्थानीय तहहरु	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर	अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।	
४.	स्वास्थ्य कार्यालय	राम नरेश ठाकुर	कार्यालय प्रमुख	9852835345
५.	जिल्ला पूर्वाधार कार्यालय	ललित कुमार चौधरी	कार्यालय प्रमुख	9852822776
६.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	शम्भु पौडेल	सभापति	9852835030
७.	गैसस महासंघ	सृजना पौडेल	अध्यक्ष	9842843976
८.	जाल्पा एक्रिकृत विकास समाज	पुष्पराज पोखरेल	अध्यक्ष	9852835663
९.	पेसोक नेपाल उदयपुर	सन्तोष बस्नेत	अध्यक्ष	9852835066
१०.	राष्ट्रिय प्रकोप व्यवस्थाप सञ्जाल	चन्द्रमणि गुरागाई	अध्यक्ष	9852832351
११.	समाज सेवी समूह	विनोद कार्की	अध्यक्ष	9852830258

७. आपत्कालीन संरक्षण विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	जिल्ला समन्वय समिति	सृजना क्षेत्री	समन्वय अधिकारी	9852887222
२.	सबै स्थानीय तहहरु	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर	अनुसूचीमा उल्लेख गर्ने ।	
३.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	हरिहर नाथ योगी	प्रहरी उपरीक्षक	9852815555
४.	अपाङ्ग विकास संघ	सिता पौडेल	अध्यक्ष	9842838475
५.	एकल महिला जिल्ला सञ्जाल	शोभा दाहाल	अध्यक्ष	9842823491
६.	जेष्ठ नागरिक जिल्ला मञ्च	खिलानाथ घिमिरे	अध्यक्ष	9842994490
७.	नेपाल बार एसोसिएसन जिल्ला बार इकाई	भक्त बहादुर दनुवार	अध्यक्ष	9842837442
८.	गैर सरकारी संस्था महासंघ	सृजना पौडेल	अध्यक्ष	9842843976
९.	अन्तरपार्टी महिला सञ्जाल	माया भण्डारी	अध्यक्ष	9852835683
१०.	ओरेक नेपाल	बाला कार्की	प्रमुख	9852832504
११.	हुरण्डेक	शंकर थापा	अध्यक्ष	9842826356
१२.	नेस्पेक उदयपुर	अर्जुन पोखरेल	अध्यक्ष	9842838301

८. आपत्कालीन शिक्षा विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	भवानी प्रसाद कटेल	शिक्षा समन्वय अधिकारी	9852859260
२.	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	सृजना क्षेत्री	समन्वय अधिकारी	9852887222
३.	नेपाल शिक्षक महासंघ जि.का.स.	सुवास विष्ट	अध्यक्ष	9852835669
४.	नेपाल शिक्षक संघ	राम बहादुर बस्नेत	अध्यक्ष	9852836426
५.	नेपाल शिक्षक संगठन	यादव बस्नेत	अध्यक्ष	9842845049
६.	अखिल नेपाल शिक्षक संगठन	देवी राई	अध्यक्ष	9852835927
७.	स्थानीय तहहरु	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर	अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।	
८.	गैर सरकारी संस्था महासंघ	सृजना पौडेल	अध्यक्ष	9842843976
९.	नेस्पेक उदयपुर	अर्जुन पोखरेल	अध्यक्ष	9842838301
१०.	नवप्रभात	दुर्गानन्द चौधरी	अध्यक्ष	9852835322

११.	जाल्पा एकिकृत विकास समाज	पुष्पराज पोखरेल	अध्यक्ष	9852835663
१२.	सेतो गुराँस बाल विकास सेवा	देवी कटुवाल	अध्यक्ष	9842575755
१३.	प्यावसन	लक्ष जंग ठकुरी	अध्यक्ष	9842840976
१४.	एन प्यावसन	सुमन चौधरी	अध्यक्ष	9852835899

९. बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	जिल्ला समन्वय समिति	सृजना क्षेत्री	समन्वय अधिकारी	9852887222
२.	नेपाली सेना	शिव प्रसाद वाग्ले	प्रमुख सेनानी	9852835259
३.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	हरिहर नाथ योगी	प्रहरी उपरीक्षक	9852815555
४.	सशस्त्र प्रहरी बल	सुशिल कुमार शाही	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक	9851272210
५.	सबै स्थानीय तहहरु	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।		
६.	निर्माण व्यवसायी संघ	कौशल आचार्य	अध्यक्ष	9852830638
७.	जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ	चुडामणि कार्की	अध्यक्ष	9852835653
८.	त्रियुगा उद्योग बाणिज्य संघ	रमेश विश्वकर्मा	अध्यक्ष	9842837484
९.	गौरसरकारी संस्था महासंघ	सृजना पौडेल	अध्यक्ष	9842843976
१०.	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासङ्घ	कुशल बाबु बस्नेत	अध्यक्ष	9852830720
११.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सम्भु पौडेल	सभापति	9852835030
१२.	समाजसेवी नेपाल	शैलेश बस्नेत	अध्यक्ष	9852835060
१३.	ए सि डि सी	राजु तुलाधर	अध्यक्ष	9842827340

१०. भौतिक पूर्वाधार विषयगत क्षेत्र

क्रसं	निकाय तथा संस्था	नाम	पद	फोन मोबाइल
१.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	ललित कुमार चौधरी	कार्यालय प्रमुख	9852822776
२.	गाईघाट दिक्तेल सडक योजना	पशुपति ज्ञवाली	योजना प्रमुख	9852832492
३.	सबै स्थानीय तहहरु	नाम, पद र सम्पर्क नम्बर अनुसूचीमा उल्लेख गर्ने ।		
४.	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास कार्यालय	उदित शाही	कार्यालय प्रमुख	9852835648
५.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण शाखा कार्यालय	माधव प्रसाद यादव	कार्यालय प्रमुख	9852835668
६.	सहरी विकास तथा भवन का. मोरङ सम्पर्क का., उदयपुर	सुरेश प्रसाद यादव	कार्यालय प्रमुख	9852040445
७.	त्रियुगा नदी व्यवस्थापन आयोजना	राजेन्द्र प्रसाद देव	कार्यालय प्रमुख	9860661058
८.	बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र	शिव कुमार पोखरेल	कार्यालय प्रमुख	9852835204
९.	मिर्चैया कटारी घुर्मी सडक योजना	पशुपति ज्ञवाली	योजना प्रमुख	9852832492

परिच्छेद - ४

सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूका लागि)

यस परिच्छेदमा सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूले आधारभुत रूपमा आफ्नो मातहतमा पूर्वतयारी अवस्था चुस्त दुरुस्त कायम राख्न ध्यान दिन पर्ने तथा सुनिश्चित गर्नपर्ने कार्यहरूलाई समेटिएको छ ।

४.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन

- जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको क्षमता विकास गर्ने र जिल्ला विपद् सूचना केन्द्रको रूपमा समेत विकास गर्ने ।
- विपद् व्यवस्थापनका विविध उद्देश्यका लागि विषयगत क्षेत्रभित्र र बाहिर समन्वयात्मक संयन्त्र स्थापना गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय स्तरका प्रत्येक क्षेत्रगत समूहहरूमा पूर्व तयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन सुविधा चयन गरिएको सुनिश्चित गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र स्थापना गर्ने ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको समन्वयमा स्थानीय तहले समुदाय स्तरको जोखिम नक्साङ्कन गर्ने र आवश्यक सूचना संकलन गर्ने (भैसकेको भए अद्यावधिक गर्ने) ।
- आधारभूत तथ्याङ्क प्रक्रिया तथा प्रामाणिक लैंगिक संवेदनशील शीघ्र आवश्यकता लेखाजोखा गर्ने प्रणालीको विकास तथा अनुसरण गर्ने ।
- संयुक्त परिस्थिति प्रतिवेदनका लागि सहज उपलब्ध एक स्तरीय नमुना तयार गर्ने, संयुक्त परिस्थिति बैठकको लागि आधारभूत संरचना र समयावधिमा सहमत हुने ।
- जिल्ला र स्थानीय तहमा तर्जुमा भएको प्रकोप पूर्वतयारी योजनाहरू, आपत्कालिन योजनाहरू तथा सबै सम्बन्धित मार्गदर्शनहरू र एजेन्सी निर्दिष्ट कार्यविधिहरू अद्यावधिक गर्ने ।
- जिल्ला तथा स्थानीय सरकार मातहतमा राहत तथा पुनर्लाभ विकल्पको रूपमा नगद वितरण संयन्त्र सहित कोष व्यवस्थापन निर्देशिका, पूर्वतयारी कोष र पूर्व कार्य रणनीति स्थापित गर्ने ।
- हरेक क्षेत्रगत सरकारी विभागहरू (क्लस्टर प्रमुखहरू) र सहायता संगठनहरूका मुख्य व्यक्तिहरूको अद्यावधिक सूची तयार गर्ने ।
- पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको लागि स्वयंसेवकहरू र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- जिल्ला र स्थानीयस्तरमा सूचना संयोजन र क्लस्टर संयोजकसँग सूचना आदानप्रदान गर्ने ।
- पूर्वसूचना प्रणाली, ट्रिगर स्तर तथा मौसम पूर्वानुमानको बारेमा समुदायलाई सचेत गराउने ।
- पूर्वसूचना प्रणालीले राम्ररी काम गरिरहेको छ भन्ने सुनिश्चित गर्न बाढीको कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।
- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, आकस्मिक योजना, एजेन्सी निर्दिष्ट कार्यसञ्चालन विधि र पूर्वानुमानमा आधारित लगानीको लागि कार्य सञ्चालन विधिको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने ।
- प्रमुख केन्द्रीय एजेन्सीहरू र सम्बन्धित विभागका कर्मचारीहरूलाई पूर्वानुमान र पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित लगानी, कार्य सञ्चालन विधिका बारेमा मार्गदर्शन प्रदान गर्ने साथै प्रशिक्षणको प्रबन्ध गर्ने ।
- स्थानीय समुदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सुरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने
- प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्यांकन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारूप तयार गर्ने ।
- तथ्यांक संकलनका लागि आवश्यक फर्म्याट तयारी गर्ने ।
- पूर्वानुमान सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरूका लागि संचारको विविध च्यानलहरूको विस्तृत अभिलेख राख्ने ।
- जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेब इन्टरफेस र पूर्वानुमान सामग्री बारेमा एफएम तथा रेडियो पत्रकारहरूलाई अवगत गराउने ।
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी नमूना अभ्यास संचालन गर्ने ।
- स्थानीय तहमा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण एवं कार्यान्वयन गर्न निर्देशन गर्ने ।

४.२ खोज तथा उद्धार

- सुरक्षा निकाय तथा रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूलाई खोज तथा उद्धारसम्बन्धी तालिम दिने ।
- जिल्ला र स्थानीयस्तरमा रहेका निकायहरूको संगठनात्मक विश्लेषण/क्षमता तथा आपसीसमन्वयमा रहेका कमी कमजोरीहरूको विश्लेषण गर्ने ।
- पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गतिविधिहरूका लागि आवश्यक मानव तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने ।
- आपत्कालमा आवश्यकता लेखाजोखाका लागि प्रशिक्षित गर्न र सजिलै तैनाथ गर्न सम्भावित स्वयमसेवकहरूका नामावली तयार गर्ने ।
- जनसंख्या, संकटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोबासको अवस्था, खुला खाली ठाउँहरू, यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने ।
- स्रोत/सुविधाहरू (स्थानीय रूपमा उपलब्ध) को सूची तयार गर्ने र आवश्यकताको लेखाजोखा गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा खोज तथा उद्धारका लागि साधन एवम् उपकरणको भण्डारण गर्न सामरिक स्थलहरू पहिचान गर्ने ।
- स्थानीय जोखिममा रहेका जनतालाई Improve Rescue Material बारे जानकारी गराउने जस्तै बाँस, केराको थाम, ट्यूब आदि ।
- सुरक्षित मार्गहरू/खोज तथा उद्धार मार्गहरू, संकटासन्न समुदायमा हेलीप्याड, अवतरण र ड्रप जोन पहिचान गर्ने ।
- सामरिक स्थानमा संसाधनको पूर्व व्यवस्थापन (जिल्ला र स्थानीय तह) गर्ने ।
- लाभार्थी प्रतिक्रिया (र उजुरी) व्यवस्थापन विधि संचालन गरी व्यवस्थित गर्ने ।
- सङ्कटासन्न समुदायहरू पहिचान गर्ने र गम्भिर तथा मध्यम रूपमा प्रभावित हुने सम्भावनाका आधारमा ती समुदायहरूलाई वर्गीकरण गर्ने ।
- जिल्ला र स्थानीय तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली निर्माण गर्ने र उनीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने ।

४.३ अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री

- विषयगत क्षेत्रहरूको बैठक बसी पूर्वतयारी गर्ने ।
- अस्थायी आपत्कालिन आश्रयस्थल, खाद्य तथा गैरखाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, श्रोत सामग्रीको आँकलन र नपुग सामग्रीको जोहो गर्ने ।
- सुत्केरी तथा गर्भवती महिला एवं बालबालिकाका लागि पोषण, स्यानेटरी प्याड, न्यानो कपडा, भित्री वस्त्र, काँइयो, अन्डरवेयर आदि भण्डारण गर्ने ।
- महिला, बालबालिकामैत्री स्थल निर्माण गर्ने ।
- विद्यमान अस्थायी आश्रयस्थलहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने, यदि आवश्यक परेमा मर्मत संभार सम्पन्न गर्ने ।
- आपत्कालिन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर खाद्य वस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने ।
- सम्बन्धित विषयका तालिम प्राप्त जनशक्ति नपुग भएमा तालिमको व्यवस्था गर्ने ।
- आश्रय र भूमि निर्धारण सवालहरू सम्बोधन, बहिर्गमन रणनीति साथै मिडिया संलग्नताको लागि दृष्टिकोण/रणनीति बारे छलफल गर्ने ।
- अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरू तयारी अवस्थामा भएको सुनिश्चित गर्ने ।
- अस्थायी आश्रयस्थल तथा शिविर निर्माणको लागि आवश्यक हरेक कुराहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।
- अस्थायी आवास स्थलको सुनिश्चितता गर्दै तयारी राख्ने ।
- गैर खाद्य सामग्री र खाद्य सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- आवश्यक जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- महिलामैत्री शौचालय निर्माण गर्ने ।
- पानी, बत्ती जस्ता अति आवश्यकीय कुराहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।

४.४ खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन

- जिल्ला र स्थानीय स्तरमा खाद्यान्नको अवस्थाबारे अभिमुखीकरण गर्ने ।
- आपत्कालीन राहतको लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैरखाद्य बस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने ।
- जीविकोपार्जनका साधनहरूको (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कुखुरा फारमहरू, माछा पोखरी, तरकारी खेती आदि) सुरक्षाका उपायहरूबारे योजना बनाउने ।
- सुख्खा र बलौट माटो (बाढी प्रभावित कृषि योग्य भूमि) मा हुर्काउन सकिने बालीको बीउ र बिरुवाहरूको मौज्जात पर्याप्त भएको सुनिश्चित गर्ने ।
- बाढी प्रतिरोधी बैकल्पिक बाली पहिचान गर्ने ।
- बाढीले कम असर पुर्याउने बालीको बारेमा जनसमुदायलाई अवगत गर्ने ।
- बाढी प्रतिरोधी बाली, उत्पादन क्षमता साथै प्रविधि आवश्यकताको सूची बनाउने ।
- आपत्कालीन अवस्थाको लागि चाहिने न्यूनतम खाद्यान्नको भण्डारण गर्ने । (जिल्ला र स्थानीय स्तरमा)
- रासन र नगद, राहत सामग्रीको बन्दोबस्त सहित न्यूनतम सहायता प्याकेजमा सहमत हुने ।

४.५ आपत्कालीन स्वास्थ्य र पोषण

- स्वास्थ्य सुरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने ।
- स्थानीय तहमा प्राथमिक उपचार विषयगत क्षेत्र सहित आवश्यक स्वमसेवकहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।
- आवश्यक औषधीहरू तथा प्राथमिक उपचारका लागि चाहिने उपकरणहरूको जिल्ला र स्थानीय जनस्वास्थ्य कार्यालयमा भए नभएको जानकारी लिने र उचित जोहो गर्ने ।
- DRRT/LRRT गठन तथा परिचालन गर्ने ।
- वजेट र आपूर्ति निश्चित गर्ने (जिल्ला र स्थानीय) ।

४.६ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन

- बाढी सम्भावित क्षेत्रहरूमा बाढीको कारण पानी दूषित हुनबाट जोगाउन सार्वजनिक ट्यूबवेल र धाराहरूको उचाई बढाउने ।
- उच्च स्थानहरू तथा सुरक्षित स्थानहरूमा शौचालय निर्माण गर्ने ।
- सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम ।
- पानी शुद्धिकरणको चक्की वा थोपा (प्रयोग गर्ने विधि र मात्रामा ध्यान दिनेगरी) भए नभएको सुनिश्चित गर्ने
- खानेपानी निर्मलीकरण र दूषित हुनबाट रोकथामको बारेमा जनसमुदायलाई जागरुक बनाउने ।
- महिला सरसफाई, खानेपानी निर्मलीकरण गर्ने चक्की आदिको जिल्ला र स्थानीय तहमा जोहो र व्यवस्थापन गर्ने (पियुप, एक्वाट्याव, विलचिङ्ग पाउडर, स्यानिटरी प्याड) ।
- सामाग्री व्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने ।

४.७ आपत्कालीन संरक्षण

- प्रमुख संरक्षण सवालहरू तथा अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपांग र वृद्ध व्यक्तिहरूको पहिचान गर्ने ।
- अति संकटासन्न समुदाय जस्तै महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र वृद्ध व्यक्तिहरूको सुरक्षा योजना बनाउने ।
- मनोबिमर्श सेवा सम्बन्धी तालिम आयोजना गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा आपत्कालीन समयको प्रतिकार्य गर्दा तयार गरीने योजनाहरूमा लैङ्गिक तथा समविकासका सवालहरूको सम्बोधनकालागि पहल गर्ने ।
- संरक्षणका सवाल तथा आवश्यकताहरू लाई राहत तथा पुनर्स्थापनाको चरणमा प्राथमिकता दिने ।

४.८ आपत्कालिन शिक्षा

- विद्यालयहरूको जोखिमको आधारमा वर्गीकरण गर्दै सुरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक योजना बनाउने
- अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्रहरू पहिचान गर्ने ।
- बालमैत्री तथा सुरक्षित स्थानकालागि आवश्यक सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- विपद्को समयमा मनोविमर्श सेवा सञ्चालनकालागि आवश्यक जनशक्ति प्रशिक्षण मार्फत तयार गर्ने ।
- प्रत्येक विद्यालयमा प्राथमिक उपचार तालिम आयोजना गरी शिक्षक, अभिभावक तथा स्वयंसेवकको क्षमता विकास गर्ने

४.९ बन्दोवस्ती

- जिल्ला भित्र रहेका साथै पहिचान गरिएका सम्पूर्ण निकायहरूसँग मौज्जात रहेका सहायता सामग्रीहरूको अध्यावधिक विवरण तयार गरी राख्ने ।
- सम्भावित आपतकालीन अवस्थाको आँकलन गरी सवारी साधन, इन्धन र ड्राइभरको व्यवस्था अग्रिम मिलाउने
- संकटासन्न हुन सक्ने भौतिक संरचनाको पहिचान गर्ने र यसका लागि आवश्यक श्रोत साधनको नक्साङ्कन गरी पूर्वतयार भई बस्ने ।
- विपद्का विभिन्न सवालहरूमा साझेदार संस्था तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थाको बन्दोवस्ती व्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने ।

४.१० भौतिक पूर्वाधार

- सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था तथा स्थानहरूमा पर्न सक्ने प्रभावहरूको अनुमान गरी समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनीति तथा पूर्वतयारी गर्ने ।
- सम्बन्धित निकायहरूले भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा विपद् मैत्री गर्ने साथै आफू अन्तरगतका निकायहरूलाई सो गर्न अभिप्रेरित गर्ने ।
- आफू मातहतका कर्मचारीहरूलाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई विकासका क्रियाकलापहरूमा मूलप्रवाहीकरणका साथै आपतकालीन अवस्था व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आपतकालीन अवस्थाको बन्दोवस्ती व्यवस्थापनको लागि सबै विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूसँग छलफल गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति (Focal person) तोक्ने ।

परिच्छेदः ५
आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना
(सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरूका लागि)

५.१ वृहद आपतकालिन प्रतिकार्य योजना

५.१.१ कोशी नदी कटान नियन्त्रण योजना

५.१.२ कटारी नगरपालिका वडा नं. १० तिल्के चौरको वस्ती स्थानान्तरण योजना

५.१.३ लिम्चुडबुड गाउँपालिका वडा नं. २ ताम्लिछा टेकानपुरको वस्ती स्थानान्तरण योजना

५.२ सूचना तथा समन्वय व्यवस्थापन (Communication & Coordination Management)

विषयगत क्षेत्र	:	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन
मुख्य विपद्को किसिम	:	वाढी, कटान, पहिरो, आगलागी, भूकम्प, महामारी
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय

५.२.१ सूचना तथा समन्वय व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको परिचयः

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । सम्बन्धित सबै क्षेत्रबाट सूचना प्राप्त गर्ने, सान्दर्भिक सबै सरोकारवालाहरूबीच समन्वय गर्ने, विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरूको नेतृत्व गर्ने काममा यस क्षेत्रले नेतृत्व गर्ने र विपद् प्रभावितहरूलाई समयमा सही सूचना मार्फत् पूर्व चेतावनी जारी गरी नागरिकको जीउ धनको रक्षा गर्ने काममा यस क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण रहन्छ । प्रभावित समुदायलाई एकीकृत रूपमा सबै प्रकारका सहयोग उपलब्ध गराउन समेत यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग अविच्छिन्न सम्बन्ध र समन्वय राखी कार्य गर्नेछ ।

५.२.२ सूचना तथा समन्वय व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रको उद्देश्यः

यस विषयगतक्षेत्रको समग्र उद्देश्य भनेको सम्बन्धित निकायहरूबीच सम्पर्क, समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी सान्दर्भिक सूचनाहरू सम्बन्धित प्रभावित समुदायसम्म पुर्याउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नु हो । यस क्षेत्रले सम्पर्क, समन्वय, सूचना सङ्कलन, विश्लेषण र प्रवाहका वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गरी सम्बन्धित क्षेत्र र सरोकारवालालाई सही सूचना उपलब्ध गराई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई समन्वयात्मक तरिकाले सुनिश्चितता प्रदान गर्न योगदान गर्नेछ ।

यस क्षेत्रका उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

- विपद्को समयमा सरकार, सरकारी कार्यालयहरू, सबै विषयगत क्षेत्र (Cluster), मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरू तथा नागरिक समाजबीच समन्वय गर्नु ।
- निर्धारित समयभित्र नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले तयार गरेको विपद् लेखाजोखा निर्देशिका अनुसार सूचना संकलन गरी आवश्यक समन्वय गर्नु र सूचना संकलन विषयगत क्षेत्रलाई सहयोगको व्यवस्था मिलाउनु
- निर्धारित समयभित्र “प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment (IRA) र “बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखा विश्लेषण (Multy Cluster Initial Rapid Assessement- MIRA) गर्न आवश्यक समन्वय र सहयोग गर्नु ।
- सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु ।
- नियमित रूपमा अनुगमन गरी सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रहरूलाई पृष्ठपोषण दिनु ।
- विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यकता अनुसार क्षेत्र र केन्द्रमा सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

समग्रमा जिल्लामा भूकम्प, वाढीडुबान, आगलागी, वन्यजन्तु आतङ्कजस्ता प्रकोपहरूको सबैभन्दा बढी समस्याहरू रहेका छन् तसर्थ त्यस्तो अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा समन्वय तथा सूचना क्षेत्रले निम्न अनुसार कार्य गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिएको छः

५.२.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा यस विषयगत क्षेत्रले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	सबै स्थानीय तहबाट विपद् सम्बन्धी प्रारम्भिक सूचना संकलन गरी सम्बन्धित निकायहरूमा तत्काल प्रारम्भिक सूचना प्रवाह गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी जिविव्यस	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरू रेडक्रस	विपद् पर्नासाथ तत्काल
२.	खतराको संकेत पाएपछि समुदायमा सूचना जारी गर्ने। माइकिड गर्ने, अनलाइन खबर, मोवाइल म्यासेजमा र भ्वाइस म्यासेजमा खबर गर्ने ।	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरू सञ्चार माध्यमहरू	विपद् पर्नु पूर्व र विपद् पर्नासाथ तत्काल
३.	सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई सामग्री तथा उपकरणहरू सहित तयारी रहन सूचना प्रवाह गर्ने ।	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरू रेडक्रस	विपद् पर्नासाथ तत्काल
४.	विपद् आउना साथ उपकरणसहित खोज तथा उद्धार कार्यकोलागि खोज तथा उद्धार टोली परिचालन गर्ने ।	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी	सुरक्षा निकायहरू	विपद् पर्नासाथ तत्काल
५.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालीन बैठक बोलाउने <ul style="list-style-type: none"> जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने सबै विषयगत क्षेत्र र तिनका सदस्यलाई आपतकालीन मानवीय सहयोगको लागि सक्रिय पार्ने, परिस्थिति अनुसार पहिले गरिएको कार्यविभाजनको समीक्षा र विश्लेषण गरी पुनरावलोकन गर्ने । 	DEOC प्रमुख जिल्ला अधिकारी जिविव्यस	स्थानीय तह सबै विषयगत क्षेत्र प्रमुखहरू	१) विपद् भएको २ घण्टा भित्र २) पहिलो सात दिन सम्म १ दिन बिराएर ३) त्यसपछि हप्तामा १ पटक
६.	अस्पताल तथा प्रतिकार्यमा संलग्न हुने व्यक्तिहरूलाई तम्तयार, सावधान र सजग रहन अनुरोध गर्ने ।	DEOC जिविव्यस	सम्बन्धित निकाय	विपद् पछि तत्काल
७.	जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई मुख्य समन्वय केन्द्रको रूपमा परिचालन गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	नियमित रूपमा
८.	फेक न्यूजलाई निरुत्साहित गर्ने र सञ्चारमाध्यमका लागि प्रत्येक दिन आधिकारिक सूचना तथा समाचार उपलब्ध गराउने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सबै क्षेत्र प्रमुखहरू	पहिलो साता हरेक दिन र पछि आवश्यकतानुसार
९.	विपद् लेखाजोखा विधि सम्बन्धी औजार प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment (IRA) फारामको आधारमा मानवीय सहयोगको लागि सूचना संकलन गर्ने	जिविव्यस सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	रेडक्रस सुरक्षा निकाय स्थानीय तह	विपद् पछि भोलिपल्ट नै
१०.	सबै प्रकृत्यामा प्रशिक्षण प्राप्त स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	रेडक्रस सुरक्षा निकाय स्थानीय तह	निरन्तर
११.	प्रारम्भिक जानकारी तथा प्रतिवेदनका आधारमा आपतकालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया गर्ने	DEOC सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	जिविव्यस सबै क्षेत्र प्रमुख तथा सदस्य	विपद् आउनासाथ ० घण्टादेखि नै प्राथमिकता निर्धारण गर्ने

	<p>क. तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने,</p> <p>ख. प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरू (Clusters) लाई सुझाव दिने ।</p> <p>ग. सबै विषयगत क्षेत्रहरूसंग समन्वय गरी मानवीय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउनेतथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने ।</p>			
१२.	विपद् प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने प्रभावितहरूलाई परिचयपत्र वितरण गर्ने र तथ्याङ्कको उचित व्यवस्था गर्ने ।	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह	३ दिन देखि
१३.	<p>बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) सञ्चालन गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> लेखाजोखा विषयगत क्षेत्र परिचालन गरी क्षति तथा प्रभावको सूचना सङ्कलन गर्ने, लेखाजोखाका लागि फाराम उपलब्ध गराउने 	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय रेडक्रस	अवस्थाको अध्ययन गरी सकेसम्म छिटो
१४.	<p>सङ्कलित सूचना तथा तथ्याङ्कको आधारमा प्रतिवेदन तयार पार्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रभावित परिवारको सङ्ख्या प्रक्षेपण गर्न प्रभावित समुदायसँग तथ्याङ्क प्राप्त गरी तुलनात्मक समीक्षा गर्ने प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको अवस्था र स्रोतको समीक्षा गर्ने जिल्ला र स्थानीय तहमा उपलब्ध उद्धार तथा अन्य प्रतिकार्यसम्बन्धी सेवा, क्षमता र उद्धार सामग्रीको अवस्थाको समीक्षा गर्ने, नपुग स्रोत तथा साधनको यकिन गर्न प्रतिवेदनमार्फत सबै क्षेत्रलाई उत्प्रेरित गर्ने 	DEOC सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थानीय तह	<ul style="list-style-type: none"> पहिलो प्रतिवेदन- ७ दिनभित्र दोस्रो प्रतिवेदन- १५ दिनभित्र आवश्यकता अनुसार
१५.	तयारी प्रतिवेदन प्रदेश सरकार, केन्द्र सरकार र सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थानीय तह	नियमित रूपमा
१६.	<p>सहयोगको कार्यतालिका अध्यावधिक गर्न निम्न कार्य गर्ने:</p> <ul style="list-style-type: none"> मीरा (MIRA) बाट प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कको विश्लेषण गर्ने आवश्यकता, अभाव, क्षमता र उपलब्धताको अवस्था विश्लेषण गर्ने । विषयगत क्षेत्रहरूको सहयोगको थप कार्यतालिका तयारी गर्ने विषयगत क्षेत्र, विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई अध्यावधिक कार्यतालिका उपलब्ध गराउने 	DEOC सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थाविव्यस क्षेत्र सदस्य	नियमित रूपमा

१७.	मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने तथा दिने	जिविव्यस	सबै क्षेत्र प्रमुख/सदस्य	नियमितरूपमा
१८.	मानवीय सहायता वितरणलाई निर्विवाद बनाउन एकद्वार प्रणालीलाई अवलम्बन गर्ने र सरोकारवाला सबैको सहभागिता अनिवार्य गराउने	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	जिविव्यस क्षेत्र प्रमुख/सदस्य	नियमितरूपमा
१९.	क्षेत्रगत कार्यसमूहका कार्य प्रगति विवरण संकलन र समिक्षा गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	स्थानीय तह	नियमित
२०.	सबै सूचनाहरु निरन्तर अद्यावधिक गर्दै जाने र सरोकारवाला निकाय एवं सञ्चारमाध्यमलाई उपलब्ध गराउने । संकलित क्षति तथा नोक्सानी विवरणमा आधारित रही राहत सहयोगको माग गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस	(२४ घण्टा भित्र, पहिलो १ हप्तामा दैनिक, दोश्रो हप्ताबाट हप्तामा १ पटक र आवश्यकता अनुसार)
२१.	विषयगत क्षेत्रका बैठकहरु आयोजना गर्ने ।	प्रजिअ		आवश्यकता अनुसार
२२.	राहत सहयोगको अवस्थाको अनुगमन गर्ने ।	प्रजिअ		निरन्तर
२३.	अस्थायी शिविरहरुमा उजुरी सुन्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस	शिविर स्थापना पछि
२४.	विपद् प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयास र आगामी दिनमा गर्नुपर्ने पूर्वतयारीका विषयमा प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	सूचना तथा समन्वय क्षेत्र	सुरक्षा निकाय रेडक्रस	प्रतिकार्यको अन्त्यमा

५.२.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

समन्वय तथा सूचना क्षेत्रले उल्लिखित प्रतिकार्यका लागि देहायबमोजिम पूर्वतयारी गर्नेछु:

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको क्षमता विकास गर्ने र जिल्ला विपद् सूचना केन्द्रको रूपमा समेत विकास गर्ने ।	प्रजिअ जिविव्यस	स्थानीय तह गैससहरु	६ महिना भित्र
२.	जलमापन केन्द्र तथा वर्षामापन केन्द्रहरुको सम्पर्क नम्बर अद्यावधिक गर्ने	DEOC प्रजिअ	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय सञ्चार माध्यमहरु	विपद् हुनु पूर्व
३.	विपद् प्रभावित समुदायलाई सूचना प्रवाह गर्ने व्यक्तिको नाम र सम्पर्क नम्बर अद्यावधिक गर्ने ।	DEOC प्रजिअ	स्थानीय तह सुरक्षा निकायहरु	विपद् हुनु पूर्व
४.	मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने ।	प्रजिअ जिविव्यस	सबै विषयगत क्षेत्र र सरोकारवाला निकायहरु	पहिलो बैठक जेष्ठको पहिलो हप्ताभित्र । क्षेत्रगत समिक्षा र अन्तिम कार्यशाला जेष्ठ मसान्त भित्र
५.	सबै क्षेत्र प्रमुखको सहभागितामा पूर्वतयारी बैठक र कार्यशालाको आयोजना: १. मनसुन प्रारम्भ हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने २. क्षेत्रगत कार्ययोजनाको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने ३. जिल्ला स्थित सरोकारवालाबीच समन्वय गरी कार्यशाला गर्ने ४. सङ्कटासन्नता तथा स्रोतको पुनरावलोकन गर्ने	DEOC	सबै विषयगत क्षेत्र प्रमुख, सरोकारवाला निकायहरु सुरक्षा निकाय गैसस	पहिलो बैठक जेष्ठको पहिलो हप्ताभित्र । क्षेत्रगत समीक्षा र अन्तिम कार्यशाला जेठ मसान्तभित्र

6.	जिल्लाका सबै स्थानीय तहको प्रकोप नक्साङ्कन र क्षमता तथा जोखिम लेखाजोखा गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह गैससहरु	बैशाख महिनामा
7.	आपत्कालीन समयको लागि हेलिप्याड खुल्ला क्षेत्र आश्रयस्थल, अग्लो स्थानहरु पहिचान गरी तयारी गरीराख्ने	जिविव्यस	स्थानीय तह गैससहरु	बैशाख महिनामा
8.	सुरक्षा निकायहरुमा खोज तथा उद्धार सामग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।	DEOC सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह गैससहरु	बैशाख महिना भित्रमा
9.	पूर्व चेतावनी वा सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने र प्रभावकारी सूचना सञ्चार समन्वय र सम्पर्कलाई जोड दिने	DEOC सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह गैससहरु	
10.	सबै स्थानीय तहमा इन्टरनेट कनेक्टिभिटी व्यवस्थित गराउने । सबै स्थानीय तहबाट दैनिक विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी गतिविधि र घटना तथा सूचनाहरु अद्यावधिक गरी जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा जानकारी गराउने पद्धतीको विकास गर्ने ।	जिविव्यस स्थानीय तह	गैरसरकारी संस्थाहरु	यथासम्भव छिटो
11.	उद्धारकर्मी र सङ्घटन स्थानीय तहका समुदायमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम गर्ने: <ul style="list-style-type: none"> • खोज तथा उद्धार • प्राथमिक उपचार • विपद् जोखिम व्यवस्थापन, • उद्धारका लागि आन्तरिक अभ्यास विषयगत क्षेत्रका सदस्यलाई भूकम्पको समयमा अपनाउनु पर्ने सुरक्षा उपाय र उद्धारसम्बन्धी अभ्यास गराउने	जिविव्यस सुरक्षा निकायहरु	स्थानीय तह गैससहरु	बैशाख महिना अगावै
12.	स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्रहरुलाई क्रियाशिल बनाउने ।	स्थानीय तह	जिविव्यस DEOC	नियमित
13.	साझेदार तथा सहयोगी निकायहरुको सूची तयार गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह	बैशाख महिनामा
14.	द्रुतलेखाजोखा फर्मेट प्रिण्ट गरी सबै स्थानीय तहमा उपलब्ध गराउने ।	समन्वय तथा सूचना क्षेत्र	स्थानीय तह	बैशाख महिनामा
15.	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA)को तयारी स्वरूप सबै क्षेत्रका एक एक सदस्य रहेको मिरा कार्यदल गठन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	रेडक्रस	जेष्ठको पहिलो साता
16.	मिरा सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने । मिराको लागि फाराम र निर्देशिका तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस रेडक्रस	जेष्ठको पहिलो साता
17.	सुरक्षा निकायहरु, स्थानीय तह, रेडक्रस, एम्बुलेन्स तथा सरोकारवाला निकायहरुको सम्पर्क नम्बर हरेक व्यक्तिको मोबाईलमा र घरघरमा रहने गरी व्यवस्था गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुखको निर्देशनमा	स्थानीय तह रेडक्रस	जेष्ठको पहिलो साता
18.	प्राथमिक उपचार, आधारभूत खोज तथा उद्धार, अस्थायी आवास व्यवस्थापन, मनोसामाजिक परामर्श तथा शव	जिविव्यस DEOC	स्थानीय तह रेडक्रस	बैशाख महिनामा

	व्यवस्थापनसम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्ने वा तालिममा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई सहभागी गराई क्षमता विकास गर्ने ।		सुरक्षा निकाय	
19.	सबै स्थानीय तहमा आपत्कालिन कोषको स्थापना गरी कोष सञ्चालन निर्देशिका तयार गर्ने ।	स्थानीय तह	स्थानीय तह वडा समिति	तत्काल र नियमित
20.	जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने • विपद्सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्पलेट, पोस्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्घटसन्न स्थानीय तहहरूमा वितरण गर्ने • एफएम रेडियो तथा पत्र पत्रिकामार्फत विपद्सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचारप्रसार गराउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह गैससहर	नियमित रूपमा
21.	विस्थापितहरूको पहिचानका लागि आवश्यक संख्यामा परिचयपत्र छपाइ गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	जेष्ठ महिनामा
22.	विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी र जनप्रतिनिधिहरूलाई विपद् तथा आधारभूत मानवीय सहायता मापदण्ड सम्बन्धी तालिम दिने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह गैससहर	बैशाख भन्दा अगावै

५.३ खोज तथा उद्धार (Search and Rescue)

विषयगत क्षेत्र	: खोज तथा उद्धार
मुख्य विपद्को किसिम	: डुवान, बाढी, आगलागी, भूकम्प, हावाहुरी, पहिरो
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	: जिल्ला प्रशासन कार्यालय

५.३.१ खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रको परिचय:

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्त व्यस्त हुने भएकाले विपद्प्रभावितहरू बाढीले बगाउने, हराउने, पानीमा डुब्न सक्ने अवस्था रहन्छ भने भूकम्पजन्य विपद्को समयमा हराउने, च्यापिने, पुरिने, जल्ने लगायतका विपद्पूर्ण अवस्थामा फसेका हुन सक्छन् । यस अवस्थामा विपद् प्रभावितलाई तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिद्वारा खोजी गर्ने, प्राथमिक उपचार गर्ने तथा उद्धार गरी सुरक्षित स्थलसम्म पुर्याउने र सकेसम्म थोरै समयमा धेरै जनाको जीउ, धनको रक्षा गर्न सञ्चालन गरिने समग्र कामहरूलाई यस योजनामा खोज तथा उद्धार भनिएको छ । जिल्लामा सम्भावित विपद्को परिदृश्य अनुरूप खोज तथा उद्धार क्षेत्रले देहायअनुसारका कार्य गर्नेछ ।

५.३.२ सम्भावित परिदृश्य:

१. विपद्को कारण मानिस प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुनेछन्,
२. रातीको समयमा विपद्भएमा ठूलो मानवीय क्षति हुनेछ भने प्रभावितले उद्धार र राहतको याचना गरिरहेको देखिनेछ ।
३. यातायातको असुविधाका कारण समयमै उद्धारकर्मी पुग्नसक्ने छैनन् ।
४. उद्धार र राहत वितरणमा कठिनाइ उत्पन्न हुनेछ ।
५. सडक, बाटो, पुल, विद्युत् आपूर्ति, सञ्चार आदि सार्वजनिक पूर्वाधारहरू क्षतिग्रस्त हुनेछ,
६. आवागमन अवरुद्ध भएर प्रभावित क्षेत्रमा पहुँचको कठिनाइ हुनेछ,
७. अग्ला सुरक्षित र खुल्ला स्थानहरू नजिकमा नभएका स्थानहरूमा स्थानान्तरणको समस्या हुने हुँदा सामाजिक जनजीवन अस्तव्यस्त हुने र मानवीय मृत्यु समेत हुनसक्ने,
८. आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बालबालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक किसिमले सक्षम (अपाङ्गता भएक) मुख्य रूपमा प्रभावित हुनसक्नेछ ।

५.३.३ विषयगत क्षेत्रको क्षेत्रगत उद्देश्य

खोज तथा उद्धारका लागि लेखाजोखा गर्ने र विपद् पछिको असामान्य अवस्थामा मानिसको जीवन रक्षा धनसम्पत्तिको सुरक्षा गर्दै स्थितिलाई सामान्य अवस्थामा ल्याउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ । योजनाका समष्टिगत उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

१. आपतकालीन खोज तथा उद्धार गरी मानवीय क्षति न्यून गर्ने,
२. सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी सूचना प्रवाहलाई सुनिश्चित गर्नु ।
३. नियमित रूपमा अनुगमन गरी मानव जीवनरक्षाको सुनिश्चितता गर्नु ।
४. प्रतिकार्यका सन्दर्भमा आवश्यकता अनुसार सम्पर्क र समन्वय गर्नु ।

५.३.४ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद् भएको अवस्था र त्यसपछि स्थिति सामान्य नभएसम्मको लागि मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने प्रक्रियामा खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रले देहायअनुसार कार्य गर्नु पर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	जिल्लाविपद् व्यवस्थापन समितिको आपत्कालीन बैठक बस्ने, सूचना तथा समन्वय क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने । प्राप्त सूचनाको आधारमा समन्वय गरी खोज तथा उद्धारका साथै प्राथमिक उपचार संयुक्त टोली परिचालन गर्ने । अन्य सबै विषयगत क्षेत्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	DEOC जिविव्यस प्रजिअ	सबै विषयगत क्षेत्रका प्रमुखहरु	विपद्को सूचना प्राप्त गर्नासाथ
२.	खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्रको आपत्कालीन बैठक बस्ने, जसमा: • जानकारी तथा सूचना सङ्कलन गरी परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने, • सदस्यलाई आपत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि सक्रिय पार्ने, परिस्थिति अनुसार पहिले गरिएको कार्यविभाजनको समीक्षा र विश्लेषण गरी पुनरावलोकन गर्ने,	खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र	DEOC जिविव्यस स्थानीय तह	शुरुमा विपद् हुनासाथ, त्यसपछि २४ घण्टाभित्र, पहिलो साता एक दिन बिराएर र दोस्रो हप्तापछि हप्तामा १ पटक
३.	उपकरणसहित खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र परिचालन गर्ने र खोज तथा उद्धारको काम गर्ने । प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	खोज तथा उद्धार क्षेत्र	DEOC जिविव्यस स्थानीय तह	विपद् पश्चात तत्काल
४.	उद्धार र सुरक्षाको विषयमा आवश्यक सूचना संकलन तथा अवस्थाको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DEOC स्थानीय तह	
५.	वैकल्पिक बाटो नभएको क्षेत्रमा उद्धार गर्न अन्य वैकल्पिक उपाय पहिचान गर्ने तथा यातायातका साधन सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	DEOC स्थानीय तह	
६.	सुरक्षा निकायहरूबीच आपसी समन्वय गर्ने । शान्ति सुरक्षालाई कायम राख्नको लागि आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	सुरक्षा निकायहरु	प्रजिअ	
७.	विपदमा परी घाइते भएका व्यक्तिहरुको प्राथमिक उपचार गर्ने र अस्पताल पुर्याउने प्रबन्ध मिलाउने ।	प्राथमिक उपचार क्षेत्र	अस्पतालहरु	आवश्यकतानुसार
८.	स्थानीय तहमा गठित सबै विषयगत क्षेत्र र सरोकारवाला लाई तत्काल खबर गर्ने र समन्वय गरी उद्धारमा संलग्न गराउने ।	DEOC खोज उद्धार क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	विपद् पछि निरन्तर

१९.	घाइतेको उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकीको नेतृत्वको प्राथमिक उपचार विषयगत क्षेत्रलाई परिचालन गर्ने	प्रा उ विषयगत क्षेत्र	अस्पतालहरू स्वास्थ्य चौकी	आवश्यकतानुसार
१०.	बढी प्रभावित स्थलको स्तर पहिचान गरी उद्धारको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	सुरक्षा निकाय वडा समिति	खोज उद्धारको समयमा
११.	उद्धार कार्यमा स्थानीय स्वयंसेवकहरू सहित परिचालन गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य रेडक्रस	खोज उद्धारको समयमा
१२.	विशेषगरी महिला, बालबालिका, अशक्त, जेष्ठनागरिक, सङ्घटासत्र वर्गलाई खोज तथा उद्धारमा प्राथमिकता दिने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	वडा समिति रेडक्रस	प्रभावितको उद्धार नसकिएसम्म
१३.	प्रारम्भिक जानकारी तथा प्रतिवेदनका आधारमा आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन निम्न प्रक्रिया गर्ने: क. तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्ने मानवीय सहयोगको प्राथमिकता निर्धारण गर्ने, ख. प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रहरूलाई सल्लाह र सुझाव दिने । ग. सुरक्षा क्षेत्रसँग समन्वय गरी मानवीय सहयोगमा संलग्न संस्था तथा व्यक्तिलाई सुरक्षा उपलब्ध गराउने	DEOC जिविव्यस स्थानीय तह	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति विषयगत क्षेत्रहरू	विपद् पछि तत्काल र निरन्तर
१४.	मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने र सुधारका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) लिने तथा दिने ।	DEOC स्थानीय तह	वडा समिति अन्य क्षेत्र	नियमितरूपमा
१५.	डुवेका, बगेका, पुरिएका र भत्किएका घरहरू पहिचान गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह रेडक्रस	प्रभावितको उद्धार नसकिएसम्म
१६.	प्रभावित नागरिकहरूका बहुमूल्य सम्पत्ति सुरक्षा गरी निकाल्ने । प्रभावित क्षेत्रका घरपालुवा पशुको उद्धार गर्ने	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह रेडक्रस	प्रभावितको उद्धार नसकिएसम्म
१७.	राहत वितरण कार्यमा आवश्यकता अनुसार खाद्यक्षेत्रलाई सहयोग गर्ने ।	सुरक्षा निकाय	स्वयंसेवक स्थानीय तह	नियमितरूपमा
१८.	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यकता रहेसम्म खोज तथा उद्धार जारी राख्ने । प्रभावित क्षेत्रमा, हिंसा, लुटपाट र मानव बेचबिखनका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने मानव तथा पशुचौपायाहरूको शव व्यवस्थापन गर्ने 	खोज उद्धार क्षेत्र	सुरक्षा निकाय नेरेसो	आवश्यकतानुसार
१९.	निम्नअनुसार अभिलेख तयार गर्ने <ul style="list-style-type: none"> उद्धार गरिएका व्यक्ति बेपत्ता वा मृत्यु भएका व्यक्ति नष्ट भएका घर, विद्यालय वा अन्य भौतिक सम्पत्ति मरेका घरपालुवा पशुपंक्षी क्षतिग्रस्त भौतिक सम्पत्ति क्षतिग्रस्त बाली र खेतीयोग्य भूमि क्षतिग्रस्त भैतिक संरचना र सार्वजनिक सम्पत्तिको विवरण 	DEOC स्थानीय तह	जिविव्यस सुरक्षा निकायहरू रेडक्रस स्वयंसेवकहरू	नियमितरूपमा
२०.	उद्धार कार्यको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सरोकारवाला निकायमा पठाउने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस	नियमितरूपमा

५.३.५ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

खोज तथा उद्धार क्षेत्रले उल्लिखित प्रतिकार्यका लागि देहायबमोजिम पूर्वतयारी गर्नेछ ।

क्र.सं.	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	खोज तथा उद्धार क्षेत्रको बैठक बस्ने: १. मनसुन प्रारम्भ हुनुअघि पूर्वतयारी बैठक गर्ने २. क्षेत्रको कार्ययोजनाको समीक्षा र पुनरावलोकन गर्ने ३. सङ्कटासन्नता तथा स्रोतको पुनरावलोकन गर्ने	खोज उद्धार क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय	जेठको पहिलो हप्ताभित्र
२.	बाढीको समयका लागि हेलिप्याड आश्रयस्थल, अग्लो स्थानहरू पहिचान गरी तयारी गरीराख्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	जिविव्यस	जेठको पहिलो हप्ताभित्र
३.	सुरक्षा निकायहरूमा आधारभूत खोज तथा उद्धार सामग्री तथा विपद् व्यवस्थापन सामग्रीहरू भण्डारण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय	जेठको पहिलो हप्ताभित्र
४.	जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनका लागि अत्यावश्यक सेवाकेन्द्र स्थापना गरी वार्षिकरूपमा अद्यावधिक गरिराख्ने	जिविव्यस	प्रदेश सरकार	यसै वर्ष
५.	साझेदार तथा सहयोगी निकायहरूको सूची तयार गर्ने ।	स्थानीय तह	जिविव्यस, जिसस	बैशाख सम्ममा
६.	सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय तह, रेडक्रस, एम्बुलेन्स आदिको सम्पर्क नम्बर संकलन गरी हरेक व्यक्तिको मोबाईलमा र घरघरमा रहने गरी व्यवस्था गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह	जेष्ठ पहिलो हप्ता भित्रै
७.	सबै स्थानीय तहमा आधारभूत खोज तथा उद्धार विषयगत क्षेत्र गठन गरी सदस्यहरूलाई तालिममा सहभागी गराई क्षमताविकास गरेर क्रियाशिल बनाउने ।	स्थानीय तह	जिविव्यस जिसस	बैशाख सम्ममा
८.	उच्च संकटासन्न क्षेत्रहरूमा पूर्व चेतावनीका लागि माइक साइरन आदि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्थानीय तह	वडा समिति	बैशाख सम्ममा
९.	खोज तथा उद्धार क्षेत्रलाई कृत्रिम घटना अभ्यास तालिमको आयोजना गर्ने र समय समयमा विद्यालय र समुदायमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	सुरक्षा निकायहरू	स्थानीय तह जिविव्यस	बैशाख सम्ममा
१०.	स्थानीय तहहरूमा उद्धारका लागि कार्यदलहरू गठन गर्ने । “त्रिपदमा युवा” अवधारणा अनुसार सक्रिय युवाहरूको द्रुत प्रतिकार्य टोलीको गठन गर्ने र तालिम दिएर सुरक्षा निकायहरूसंगको समन्वयमा तयारी अवस्थामा राख्ने ।	स्थानीय तह	सुरक्षा निकायहरू युवा क्लव	बैशाख सम्ममा
११.	तत्कालीन उद्धारको लागि स्थानीय तहबाट प्राप्त हुने जनशक्ति, उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने साधनको पहिचान र नक्साङ्कन गर्ने ।	DEOC	जिविव्यस	जेष्ठ पहिलो हप्ता
१२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मनसुन पूर्व बैठक गरी स्थानीय तहहरूलाई अध्यावश्यक निर्देशन र समन्वय गर्ने ।	जिविव्यस	क्षेत्रका सदस्यहरू	जेष्ठ पहिलो हप्ता
१३.	एफएम रेडियोहरूमार्फत पूर्वचेतावनी तथा पूर्वसूचना प्रसारण गर्ने	जिविव्यस	सञ्चार माध्यम	नियमितरूपमा
१४.	वैकल्पिक बाटो नभएको क्षेत्रमा उद्धार गर्न डुङ्गा वा अन्य वैकल्पिक उपाय पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने ।	खोज उद्धार क्षेत्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	बैशाख सम्ममा
१५.	उद्धारका लागि आवश्यक सवारी साधन, स्वयंसेवक, सुरक्षित स्थानको उपयोगका लागि सरोकारवालाहरूको पहिचान गरी सम्झौता गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	जेष्ठ सम्ममा

५.४ अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन (Temporary Shelter and NFI management)

विषयगत क्षेत्र	:	अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन
मुख्य विपद्को किसिम	:	बाढी, पहिरो, भूकम्प, आगलागी, महामारी, हावाहुरी
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावितहरू बसोबासको अभाव तथा भाँडाकुँडा, लुगाफाटा, सरसफाईका सामान लगायत दैनिक आवश्यकताका वस्तुहरूको अभावमा पर्न जाने सम्भावना अधिक रहन्छ । यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायहरूलाई स्थिति सामान्य भएर आफ्नो घर फर्किने अवस्था तयार नभएसम्म आपत्कालीन आश्रय स्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ । यसको लागि अस्थायी रूपमा विद्यालय, मदरसा, मन्दिर, वडा कार्यालयको भवनजस्ता सार्वजनिक स्थलमा राख्नु पर्ने हुन्छ भने केही लामो समयको लागि अस्थायी शिविर खडा गरी बसोबास गराउनु पर्ने हुन्छ । त्यसका साथै दैनिक जीवनयापनको लागि भाँडावर्तन, ओढ्ने ओछ्याउने लुगाफाटो वा खाना बनाउने, खाने बर्तन र इन्धनको व्यवस्था गर्नु पर्ने हुन्छ । आवास तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रले विस्थापित तथा प्रभावितहरूको लागि उल्लेखित मानवीय सेवा उपलब्ध गराउँछ

५.४.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- विपद्बाट अधिकांश गाउँ ठाउँ संकटमा हुनेछन् ।
- मानिसहरू हताहत भएर आफ्नो ज्यान जोगाउन भागाभाग गर्नेछन् ।
- आफ्नो परिवारका सदस्यहरू तथा बालबच्चा खोज्दै, रूँदै कराउँदै खाली हात विस्थापित हुनेछन् ।
- विपद् भएको केही समयपछि उद्धारकर्मीहरू पुगेको, उद्धार कार्यमा जुटेको प्रभावित परिवारहरूलाई बाहिर ल्याई सुरक्षित ठाउँमा राख्ने काम भइरहेको अवस्था देखिनेछ ।
- सुरक्षित ठाउँमा ल्याइएको व्यक्ति तथा परिवारहरूको आफूले लगाएको कपडाबाहेक साथमा केही नभएको भोकाएको, थाकेको, परिवारका सबै सदस्य आफ्नै शिविरमा नभएकोले चिन्तित देखिएको हुनसक्ने छ ।
- विशेषगरी बालबालिका, वृद्ध र बिरामी तथा गर्भवती महिलाहरू अरु बढी समस्यामा पर्नेछन् ।
- जीविकोपार्जनका वैकल्पिक उपायको अभाव हुनेछ ।
- बाढीबाट अधिकांश गाउँ प्रताडित भएर मानिस हताहत भई सहयोगको याचना गरिरहेका हुनेछन् ।
- घरबार नष्ट भएर झरी, हिलो र चीसो जमिनमा दिन रात बिताउन बाध्य भइरहेको देखिनेछ ।
- विद्यालयका कक्षाकोठा, प्रहरी चौकी, स्वास्थ्य केन्द्रहरूजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि दबावको सिर्जना, सामुदायिक तथा संस्थागत स्थानहरूमा अस्थायी आवासको उपयोग गर्दा सामुदायिक स्वास्थ्यसम्बन्धी व्यवहारमा चुनौती र समस्या देखा पर्नेछन् ।
- विस्थापित भएका मानिस खाद्यान्नको चर्को समस्यामा पर्नेछन् ।

५.४.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य विपद्बाट प्रभावित मानिसलाई जीवनयापनको लागि आवश्यक पर्ने आवास, लताकपडा लगायत अन्य अत्यावश्यक सामग्रीहरू उपलब्ध गराएर उनीहरूको जीवन रक्षा गर्नु हुनेछ । यस क्षेत्रका अन्य उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिमा लागि भौतिक एवं सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्नु,
- विपद्का कारणले घरबारविहीन बनेका मानिसका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापितलाई मानवअधिकारको उपभोग गर्न सक्षम बनाउनु,
- घरायसी आवश्यकताका भाँडाकुँडा तथा व्यक्तिगत सम्मान र मर्यादासहित दैनिक जीवनयापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूमा विस्थापितको समानुपातिक पहुँच गराउनु ।

५.४.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद् भएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव आवास तथा गैरखाद्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	क्षति तथा नोक्सानी, खाद्य सुरक्षा र व्यवस्थापनको चुनौतीको अनुमान सहितको विश्लेषण गर्न अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन बैठक आयोजना गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरू	विपद्को संकेत पाउनासाथ
२.	राहत शिविरहरूको स्थापनाका लागि आवश्यक क्षेत्रको द्रुत लेखाजोखा गर्ने र पहिचान गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	विपद् पश्चात तत्काल
३.	मानवीय सहयोग वितरणको प्रकृया र मापदण्ड निर्धारण गरी स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	विपद् पश्चात तत्काल
४.	विस्थापितहरूको सङ्ख्या र जानकारी लिने । पहिचान भएकालाई अस्थायी आवासमा बोसबास गराउने तथा पूर्वनिर्धारित स्थानमा नअटेका विस्थापितलाई त्रिपालको व्यवस्था गरी तत्काल बसाउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्य संस्थाहरू सुरक्षा निकाय	उद्धार कार्य संगसंगै
५.	स्थानीय तहमा भएका सबै प्रकारका संयन्त्रहरूको परिचालन गर्ने । स्थानीय तहमा कमाण्ड पोष्ट तयार गरी कामलाई व्यवस्थित गराउने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय क्षेत्रका सदस्यहरू	उद्धार कार्य संगसंगै
६.	विषयगत क्षेत्रलाई परिस्थिति विश्लेषणको लागि प्रभावित क्षेत्रमा पठाउने र स्थानीय तहबाट आएका जानकारीका आधारमा थप स्रोत साधनहरू जुटाउने ।	क्षेत्र प्रमुख	विषयगत क्षेत्रहरू	उद्धार कार्य संगसंगै
७.	द्रुत लेखाजोखा (IRA) गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह नेरेसो	दोस्रो दिन
८.	प्राप्त सूचनाको विश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	दोस्रो दिन
९.	विपद् प्रभावको आधारमा अस्थायी आवासको लागि त्रिपाल, खाना तथा खाना पकाउने भाँडावर्तन, घरायसी सामग्री लगायत न्यूनतम सहयोगको व्यवस्था गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरू सुरक्षा निकाय	दोस्रो दिन
१०.	द्रुत लेखाजोखा टोलीले संकलन गरेको विवरण विश्लेषण गरी आपत्कालीन राहतको आवश्यकता विश्लेषण सहितको प्रतिवेदन तयार गर्ने र राहतको व्यवस्थापन गर्ने र अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरू सुरक्षा निकाय	तेस्रो दिन देखि
११.	अस्थायी आवासको व्यवस्थापन तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरण कार्यको निरन्तरता गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरू	तेस्रो दिन देखि
१२.	विपद्को अवस्था हेरेर अस्थायी आवासको व्यवस्थापन तथा गैरखाद्य सामग्री सेट वितरणको निरन्तरता र अनुगमन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरू सुरक्षा निकाय	अवस्था सामान्य नभएसम्म
१३.	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री सँग सँगै स्थायी आवास तथा खाद्यान्नको बैकल्पिक व्यवस्थापनतर्फ जोड दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरू सुरक्षा निकाय	अवस्था सामान्य नभएसम्म

१४.	अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्र तथा सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको समिक्षा बैठक र अवस्थाको अद्यावधिक ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु	अवस्था नभएसम्म	सामान्य
१५.	सम्पूर्ण कार्यको अनुभव र सिकाइका आधारमा प्रतिवेदन तयार गर्ने र सरोकारवाला निकायमा पठाउने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्यहरु सुरक्षा निकाय	अवस्था भएपछि	सामान्य

५.४.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

अस्थायी आवास, गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यका लागि देहाय अनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विषयगत क्षेत्रमा संलग्न सदस्य संस्थाहरुको विवरण अद्यावधिक गर्ने । सम्भावित सहयोगी निकाय तथा संस्थाहरुको पहिचान गरी आवासको लागि उपलब्ध साधन र स्रोतको सूची तयार गर्ने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	बैशाख महिनामा
२.	पूर्वतयारी समन्वय बैठक आयोजना गर्ने <ul style="list-style-type: none"> स्रोत र साधनको नक्साङ्कन गर्ने जिल्लाको परिस्थिति अनुसार सहयोग उपलब्ध गराइने सामग्रीहरुको मापदण्ड निर्धारण गर्ने, प्रभावित हुन सक्ने जनसङ्ख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीहरुको परिमाण आँकलन गर्ने । पूर्वतयारीका लागि कार्यदल गठन गर्ने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	जेष्ठको पहिलो साता
३.	अस्थायी बसोबासको लागि नजिकका सुरक्षित सार्वजनिक जग्गा तथा स्थानको पहिचान गर्ने र नीजि जग्गा उपयोग गर्नुपर्ने भएमा समन्वय गरी उपयोग गर्ने सहमति लिने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	जेष्ठको पहिलो साता
४.	आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीको आपूर्तिको लागि बजार र विक्रेताका वैकल्पिक सूची बनाउने, आवश्यकता अनुसार सम्झौता गर्ने	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	जेष्ठको पहिलो साता
५.	विस्थापित परिवारको लागि आश्रयस्थल बनाउन आवश्यक पर्ने बाँस, डोरी र खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन आदि समयमै उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाउने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	जेष्ठको पहिलो साता
६.	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री वितरणको पूरा सूची राख्ने र नियमित रूपमा प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय तह र अन्य सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	आवास, गैरखाद्य क्षेत्र	जिविव्यस स्थानीय तह	नियमितरूपमा मासिक
७.	गैरखाद्य सामग्रीको भण्डारको लागि जिल्लामा एक भण्डार गृह तयार गर्ने ।	जिविव्यस	प्रदेश सरकार स्थानीय तह	आगामी बर्ष
८.	अनुगमन टोलीको व्यवस्था एवं अनुगमन सूची तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	जेष्ठ महिनामा
९.	प्रतिकार्य टोलीमा जानेहरुको दुर्घटना विमा गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह	विपद् पूर्व
१०.	संभावित विपद् व्यवस्थापनको अभ्यास गर्ने गराउने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह	विपद् पूर्व
११.	प्रतिवेदन तयारीका लागि सदस्य तोक्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	जेष्ठ महिनामा

५.५ खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन विषयगत क्षेत्र (Food Security, Agriculture and Livelihood)

विषयगत क्षेत्र	:	खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन
मुख्य विपद्को किसिम	:	बाढी, आगलागी, भूकम्प, खडेरी, हावाहुरी, पहिरो
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	कृषि ज्ञान केन्द्र/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद्प्रभावितहरू दैनिक उपभोगका लागि खाद्यान्न संकटमा पर्न जाने सम्भावना अधिक रहन्छ । यस अवस्थामा विपद् प्रभावितलाई नियमित र प्रयाप्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउने तथा जीविकोपार्जनका बैकल्पिक स्रोतहरूको समेत पहिचान र परिचालन गरी दिगो रूपमा व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि खरिद तथा उत्पादन, ढुवानी, भण्डारण, वितरण लगायतका समग्र व्यवस्थापकीय कामलाई खाद्य क्षेत्रको रूपमा लिइएको छ ।

विपद्को समयमा उपलब्ध हुनु पर्ने मानवीय सहयोगको महत्वपूर्ण साधन खाद्यान्न हो । खाद्य क्षेत्रले विपद् प्रभावित तथा प्रभावित व्यक्तिलाई न्यूनतम मापदण्डअनुसारको खाद्यान्न उपलब्ध गराउन सहयोग परिचालन गर्नु पर्छ र खाद्यान्नमा सीमान्तकृत समुदायको समान पहुँच कायम गराउनु यस क्षेत्रको दायित्व हुनेछ ।

५.५.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- विपद्बाट सङ्घटासन्न स्थानीय तहका अधिकांश गाउँ संकटमा हुनेछन् ।
- मानिसहरू हताहत भएर आफ्नो ज्यान जोगाउन भागाभाग गर्नेछन् ।
- आफ्नो परिवारका सदस्यहरू तथा बालबच्चा खोज्दै, रुँदै कराउँदै खाली हात विस्थापित हुनेछन् ।
- विपद् भएको केही समयपछि नै तत्काल उद्धारकर्मीहरू पुगेको, उद्धार कार्यमा जुटेको प्रभावित परिवारहरूलाई बाहिर ल्याई सुरक्षित ठाउँमा राख्ने काम भइरहेको अवस्था देखिनेछ ।
- सुरक्षित ठाउँमा ल्याइएको व्यक्ति/परिवारहरूको आफूले लगाएको कपडाबाहेक साथमा केही नभएको र अति भोकाएको, थाकेको, परिवारका सबै सदस्य आफ्नै शिबिरमा नभएकोले चिन्तित देखिएको अवस्था हुनसक्ने छ ।
- खाद्यान्न नष्ट हुने सम्भावना भएकोले पूरै जनसङ्ख्या खाद्यान्न अभावको चपेटामा पर्नेछ ।
- विशेषगरी बालबालिका, वृद्ध र बिरामी तथा गर्भवती महिलामा खाद्यअल्पताको समस्यामा पर्नेछन् ।
- जीविकोपार्जनका बैकल्पिक उपायको अभाव हुनेछ ।

५.५.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

खाद्य क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य विपद्बाट विस्थापित मानिसलाई जीवनयापनको लागि आवश्यक पर्ने खाद्यसामग्री उपलब्ध गराएर उनीहरूको जीवन रक्षा गर्नु हुनेछ । यस क्षेत्रका अन्य उद्देश्य निम्नअनुसार रहेका छन्

- विपद्मा परेर खाद्यान्नको समस्यामा परेका समुदाय तथा व्यक्तिलाई खाद्यान्न सहयोग उपलब्ध गराउनु तथा खाद्यान्नमा सबैको समानुपातिक पहुँच कायम गराउनु,
- सुत्केरी, आमाको दूध खाने बच्चा, कुपोषणमा परेका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिलाजस्ता संवेदनशील अवस्थामा रहेका समुदायलाई पोषणयुक्त खाद्यान्न उपलब्ध गराउने सुनिश्चितता गर्नु ।

५.५.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

कुनै पनि विपद् आएको समयमा तथा त्यसपछि लगत्तै विस्थापित तथा प्रभावित मानिसलाई विनाभेदभाव खाद्यान्न उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको कार्यधिकार हो । यसको लागि खाद्य क्षेत्रले देहायअनुसार काम गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	खाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन बैठकको आयोजना गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी	नियमित
२.	विपद् प्रभावित क्षेत्र तथा विस्थापित मानिसको जानकारी सङ्कलन गर्ने र खाद्यान्नको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह खाद्य क्षेत्रका सदस्य तथा सहयोगी	विपद् आएको थाहा पाउनासाथ
३.	प्रभावित क्षेत्रको अनुगमन तथा निरीक्षण र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा गर्ने ।	तोकिएको सदस्य	कृषि ज्ञान केन्द्र सुरक्षा निकाय रेडक्रस	२४ घण्टाभित्र
४.	आपत्कालीन समयको लागि तयारी खाना वितरण गर्ने ।	खाद्य क्षेत्र	विषयगत क्षेत्रका सदस्य स्थानीय तह	२४ घण्टा देखि १० दिनसम्म
५.	समन्वय क्षेत्रसँग सम्पर्क गरी बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (मीरा-MIRA) को प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	मिरा विषयगत क्षेत्र	जिविव्यस, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय	३ देखि ७ दिन भित्र
६.	विस्थापितलाई रासनकार्ड वितरण गर्ने ।	खाद्य क्षेत्र	जिविव्यस, स्थानीय तह, सुरक्षा निकाय	७ दिन भित्र
७.	भण्डारण गरिएको खाद्यान्नको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने र गुणस्तर भएको सुनिश्चितता गर्ने ।	जिविव्यस	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	नियमित
८.	मापदण्डअनुरूप खाद्यसामग्री वितरणको व्यवस्था मिलाउने ।	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस सुरक्षा निकाय	नियमित
९.	नपुग हुने खाद्यसामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन र भण्डारण गर्ने ।	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस	५ दिन भित्र
१०.	वितरण केन्द्रको पहिचान र निर्धारण गर्ने र खाद्यान्न वितरणसम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने ।	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	नियमित
११.	खाद्यान्नमा सबै विस्थापित समुदायको सहज पहुँचको सुनिश्चितता गर्ने ।	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय	नियमित
१२.	सुत्केरी तथा बच्चालाई दूध खुवाउने महिला, कुपोषणमा परेका बालबालिका, बिरामी, जेष्ठ नागरिकहरूलाई पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने ।	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस सुरक्षा निकाय	नियमितरूपमा
१३.	नागरिक समाजका विभिन्न क्षेत्रबाट वितरण हुने खाद्यान्नको अभिलेख राख्ने र नपुग वा खाद्यान्न प्राप्त गर्न नसकेका समुदायको पहिचान गरी खाद्यान्न उपलब्ध गराउने ।	खाद्य क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस सुरक्षा निकाय	नियमितरूपमा
१४.	खाद्यान्न वितरणसम्बन्धी कार्य, समस्या र समाधानबारे जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा अन्य सरोकारवालालाई जानकारी गराउने ।	खाद्य क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र	नियमितरूपमा
१५.	खाद्यान्न वितरण प्रक्रियालाई सहज र सरल बनाउन नियमित अनुगमन गर्ने र विवाद हुनबाट जोगिने ।	खाद्य क्षेत्र	क्षेत्रका सदस्य वन्दोवस्ती क्षेत्र	नियमितरूपमा
१६.	खाद्य क्षेत्रको नियमित बैठक तथा प्रतिवेदन तयारी गरी सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गराउने ।	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सबै सदस्य	हरेक हप्ता

५.५.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

खाद्य सुरक्षा, कृषि तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने कार्यका लागि देहाय अनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधी
१.	व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी बैठकको आयोजना गर्ने र गत वर्षको कार्ययोजनाको पुनरावलोकन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	वैशाख पहिलो साताभित्र
२.	खाद्यान्न वितरण कार्यदल गठन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	
३.	बहुक्षेत्र द्रुत लेखाजोखाको लागि व्यक्ति तोक्ने र तालिममा सहभागी गराउने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, जिविव्यस,	
४.	तयारी खाद्यान्नको भण्डारण तथा आपत्कालीन आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने	खाद्य क्षेत्र	सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, उवासंघ	वैशाख २५ गतेसम्म
५.	तयारी खाद्यान्नको बजार उपलब्धता पहिचान गर्ने	खाद्य क्षेत्र, तोकिएको सदस्य	स्थानीय तह, उवासंघ, जिविव्यस, विश्व खाद्य कार्यक्रम,	वैशाख २७ गतेसम्म
६.	खाद्यान्नको गुणस्तर नियन्त्रण तथा सुनिश्चितताको लागि गुणस्तर तथा नापतौल विभागसँग वा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी परीक्षण गर्ने वा गराउने	क्षेत्र प्रमुख	गुणस्तर नियन्त्रण कार्यालय, नेरेसो, स्थानीय तह	आवश्यकता अनुसार
७.	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसँग समन्वय गरी ६ महिनादेखि ५ वर्षमुनिका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई पोषणयुक्त खाद्यान्नको आवश्यक परिणाम मौज्दात राख्ने	क्षेत्र प्रमुख, तोकिएको सदस्य	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र, जिविव्यस, गैसस	आवश्यकता अनुसार
८.	खाद्यान्न कार्यक्रममा जनचेतना अभिवृद्धिका लागि प्रचारमूलक तथा ज्ञानबद्धक सामग्रीको बन्दोबस्त गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	कृषि ज्ञान केन्द्र, भेटेरिनरी अस्पताल, विश्व खाद्य कार्यक्रम, सञ्चारकर्मी	वैशाख मसान्तसम्म
९.	तयारी खाद्यान्नका लागि सहयोगी संस्थाहरू तथा निकायहरूसँग समन्वय गर्ने	क्षेत्रको बैठक	निजी क्षेत्रका संस्थाहरू	वैशाख मसान्तसम्म
१०.	प्रतिवेदन तयारीका लागि सदस्य तोक्ने	क्षेत्र प्रमुख	-	

५.६ स्वास्थ्य तथा पोषण विषयगत क्षेत्र (Health and Nutrition)

विषयगत क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भूकम्प, खडेरी, आगलागी, पहिरो तथा महामारीजन्य रोगहरू

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुरन गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था बिग्रने सम्भावना अधिक रहन्छ । सम्भावित यस परिस्थितिलाई सम्बोधन गर्न यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित समुदायमा स्वास्थ्य तथा पोषणसँग सम्बन्धित विषयहरूको व्यवस्था स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले गर्नेछ ।

विपद्को समयमा प्रभावित तथा विस्थापित मानिसमा स्वास्थ्यसम्बन्धी धेरै प्रकारका समस्या उत्पन्न हुने सम्भावना रहन्छ । त्यसैगरी विपदमा परेका कतिपय मानिसलाई प्राथमिक उपचारको आवश्यकता पर्छ । त्यसैकारण यस कार्ययोजनाले विपद् प्रभावित समुदायको स्वास्थ्य रक्षाका लागि काम गर्छ ।

५.६.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- खाने पानीका मुहान प्रदूषित भएका हुनेछन्,
- चर्पीहरू क्षतिग्रस्त हुनेछन् र फोहोर सर्वत्र फैलिएको अवस्था हुनेछ,
- पिउने पानीका मुहान र स्रोतहरू संरचनात्मक क्षतिका कारण प्रदूषित हुनेछन्,
- सरसफाइको अभावले पानीजन्य सरुवा रोग फैलिएर महामारीजन्य प्रकोप बढेर थप विपद् उत्पन्न हुने सम्भावना प्रबल रहनेछ ।
- विस्थापित परिवारका सदस्यहरूले पानीको आभावका कारण अत्यावश्यक स्वच्छताका लागि कमजोर व्यवहारले गर्दा सरुवारोगहरूको वृद्धिको सम्भावना रहन्छ ।
- स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू क्षतिग्रस्त हुन सक्ने वा विपद् प्रभावितको पहुँचभन्दा बाहिर हुने, औषधी-उपचारका उपकरणहरू तथा औषधीको हानी नोकसानी हुनेछ ।
- चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, औलो, आउँ रगत, (dysentery) दादुरा एवं महामारीजन्य रोग, गम्भीर स्वास प्रश्वाससम्बन्धी सङ्क्रमण, ज्वरो, आँखा अथवा झालाका सङ्क्रामक रोगहरूमा वृद्धि हुनेछ ।
- खाद्य सामग्रीको तीव्र अभाव तथा प्रदूषित वातावरणको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, हैजा तथा झाडापखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य एवं, सामाजिक सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त खुवाउने कार्यक्रम (supplementary feeding)मा अवरोध देखा पर्नेछ ।
- बाढीबाट विस्थापित विशेषगरी गर्भवती र सुत्केरी महिला, अशक्त तथा जेष्ठ नागरिक र बिरामीको अवस्था दयनीय हुने सम्भावना हुनेछ ।
- लामखुट्टेजस्ता कीटबाट फैलिने औलो, कालाजार डेङ्गु आदिको सङ्क्रमण बढ्ने र सर्पदंश हुने सम्भावना रहन्छ
- बाढीमा परेर वा विभिन्न कारणले घाइते हुनेको सङ्ख्यामा वृद्धि भएको हुनेछ ।

५.६.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

आपत्कालीन अवस्था उत्पन्न भएको समयमा विशेषगरी अत्यधिक जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी आवश्यकता पूरा गर्ने प्रत्याभूति गर्नु, पानी तथा कीटपतङ्गका माध्यमबाट लाग्ने तथा महामारीजन्य रोगबाट बचाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य रहनेछ । यस क्षेत्रका पुरक उद्देश्य देहायअनुसार हुनेछन्

- झाडापखाला, हैजा तथा औलो र पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको रोकथाम तथा उपचार सुनिश्चित गर्नु,
- रोग फैलिएमा प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्नु,
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा प्रभावित तथा विस्थापितको पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, मानवस्रोत परिचालनजस्ता उपाय अपनाउनु,
- कुपोषणबाट प्रभावित विस्थापित महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक र बिरामीलाई पुरक खानाको व्यवस्था गरी उनीहरूको स्वस्थ जीवनको प्रत्याभूति गर्नु ।

५.६.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को अवस्थामा जनस्वास्थ्यको रक्षाका लागि स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले देहायका कार्यहरू गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	आपत्कालीन बैठक आयोजना गरी <ul style="list-style-type: none"> • विपद्को अवस्थाको मूल्याङ्कन गर्ने • सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, • कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, • सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, • विद्यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने, • जानकारी संकलनको लागि RRT को बैठक संचालन । 	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्थानीय तह स्थाविच्यस स्वास्थ्य कार्यालय क्षेत्रगत सदस्यहरू	विपद् हुनासाथ

२.	विशिष्ट सेवा दिनु पर्ने जनसङ्ख्याको पहिचान गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	विपद् भएकै दिन देखि
३.	घाइतेको उपचारका लागि तत्काल प्राथमिक उपचार कार्यदल खटाउने र थप उपचारका लागि अस्पताल पठाउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	विपद् भएकै दिन देखि
४.	स्वास्थ्य टोलीलाई यथासिद्ध परिचालन गरी विशेषगरी गर्भवती, सुत्केरी, पूर्ण स्तनपान गराई रहेका महिलाहरू साथै नियमितरूपमा औषधी सेवन (प्रेसर, सुगर, टिबी आदी) गर्ने व्यक्तिहरको विवरण संकलन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्थाविव्यस स्वास्थ्य कार्यालय क्षेत्रगत सदस्य	विपद् भएकै दिन
५.	स्वास्थ्य सेवा प्रदान, सूचना प्रवाह र समन्वय गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	विपद् भएकै दिन देखि
६.	Triage (रातो, पहेँलो, हरियो) को वर्गीकरण गरी उपचार तथा व्यवस्थापन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	विपद् भएकै दिन देखि
७.	५ वर्ष मुनिका बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको पोषण स्थितिको लेखाजोखा तथा परामर्श गर्ने । ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको पोषण अवस्थालाई मध्यनजर गरेर सूक्ष्म पोषक तत्व वितरण गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन देखि
८.	जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि वास्तविक क्षतिको जानकारी प्राप्त भएपछि (Rapid Response Team – RRT)को बैठक बस्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	HEOC स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन
९.	भौतिक तथा मानवीय क्षतिको तथ्यगत विवरण, अधिल्लो दिनमा गरिएका कार्यको समिक्षा ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन
१०.	स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित विभिन्न अन्तर समूहसँग विपद् व्यवस्थापनमा छलफल गर्ने । मानवीय तथा भौतिक स्रोत साधनको नक्सांकन गर्ने र आवश्यक व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन
११.	स्वयम् सेवकहरूको पहिचान गरि महामारी फैलाउन सक्ने सम्भावित स्रोत पहिचान गरि छुट्याउने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	HEOC स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन
१२.	किटनासक औषधी आवश्यकता हेरी छिट्टाउने । सम्भावित जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न उचित स्थानको पहिचान गरी विस्थापनको व्यवस्था गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन
१३.	अपुग भएको औषधी तथा अन्य व्यवस्थापकीय सामग्रीको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिन
१४.	स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने र निशुल्क औषधीको व्यवस्था मिलाउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	HEOC स्वास्थ्य कार्यालय	दोस्रो दिनपछि
१५.	आवश्यकताअनुसार बाह्य अनुसन्धान टोली खटाउने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीको कार्य निर्धारण र अभिमुखीकरण गर्ने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	शिविर स्थापना भएपछि
१६.	विपद्बाट प्रभावितलाई मनोसामाजिक परामर्श तथा मनोरञ्जनका गतिविधिमा संलग्न गराउने	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	नियमितरूपमा
१७.	मध्यम तथा कडा शिघ्र कुपोषित बच्चालाई स्वास्थ्य संस्थामा प्रेषण गरी विशेष प्रकारले उपचार गराउने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	नियमितरूपमा
१८.	स्वास्थ्यसम्बन्धी प्रतिकार्य क्रियाकलापको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	नियमितरूपमा

१९.	स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी घुम्ती टोली मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	नियमितरूपमा
२०.	खोप, ओपिडि, पोषण लगायत अन्य स्वास्थ्यसम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई सुचारु एवम् निरन्तरता दिने ।	स्वास्थ्य, पोषण क्षेत्र	स्वास्थ्य कार्यालय	नियमितरूपमा

५.६.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

विपद्को सामना गर्न आपत्कालीन समयमा मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधौ
१.	क्षेत्रको बैठक आयोजना गरी सदस्यबीच कार्यविभाजन गर्ने र आपत्कालीन स्वास्थ्य कार्यदल गठन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ महिनामा
२.	बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (मीरा – MIRA) को लागि क्षेत्रको सदस्य तोक्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रको बैठक	बैशाखमा
३.	जिल्लाका सरकारी, सामुदायिक तथा निजी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक र उनीहरूसँग भएको स्रोतको सूची तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य गैसस	बैशाखमा
४.	जिल्लास्थित सरोकारवाला वा सहयोगी निकाय वा संस्थाको सूची र सहयोगको खाका तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य गैसस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
५.	आपत्कालीन अवस्थामा आवश्यक पर्ने औषधीहरू ३० दिनको लागि पुग्नेगरी भण्डारण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा
६.	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा तीन थानका दरले प्राथमिक उपचार बाकस (First Aid Kits) व्यवस्था गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
७.	हेरेक सङ्घटनस्थान स्थानीय तहमा कम्तीमा पनि ९ जनालाई पोषणसम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम उपलब्ध गराउने	विषयगत क्षेत्र	स्थानीय तह जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा
८.	बच्चालाई दूध खुवाउने आमा, सुत्केरी र गर्भवती महिला, कुपोषित बालबालिका र जेष्ठ नागरिकको लागि एक महिनालाई पुग्ने पोषणयुक्त खाना भण्डारण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
९.	आवश्यक सबै सामान खरिद गरेर वा माथिल्लो निकायबाट निकासालिएर भण्डारणको लागि बन्दोवस्ती क्षेत्रलाई आग्रह गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	बैशाख जेष्ठमा
१०.	स्वास्थ्य शिबिर सञ्चालनका लागि स्वास्थ्यकर्मीको सूची तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा
११.	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि सूचना प्रचारप्रसार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा
१२.	एम्बुलेन्सको सहज परिचालनको बन्दोवस्त मिलाउने	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	बैशाख जेष्ठमा

५.७ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता व्यवस्थापन (Water, Sanitation and Hygiene -WASH)

विषयगत क्षेत्र : खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता व्यवस्थापन

मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, भूकम्प, खडेरी, महामारी, पहिरो

क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला समन्वय समिति/स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुग्न गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा खानेपानी, सरसफाईको संरचना भङ्ग भई खानेपानीको अभाव हुने, सरसफाईको अवस्था खराब हुन गई महामारी रोग निम्तन सक्ने सम्भावना अधिक रहन्छ । सम्भावित यस परिस्थितिलाई संवोधन गर्न यस्तो अवस्थामा विपद् प्रभावित व्यक्तिहरूलाई समुदाय र आश्रयस्थलमा खानेपानी र सरसफाईको व्यवस्था गर्ने खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता व्यवस्थापन क्षेत्रको कार्य पर्दछ ।

५.७.१ विपद् पछिको अनुमानित परिदृश्य

- खानेपानीका मुहान प्रदूषित भएका हुनेछन्,
- चर्पीहरू क्षतिग्रस्त हुनेछन् र फोहोर सर्वत्र फैलिएको अवस्था हुनेछ,
- पिउने पानीका मुहान र स्रोतहरू र संरचनात्मक क्षतिका कारण प्रदूषित हुनेछन्,
- सरसफाइको अभावले पानीजन्य सरुवा रोग फैलिएर महामारीजन्य प्रकोप बढेर थप विपद् उत्पन्न हुने सम्भावना प्रबल रहनेछ ।
- विस्थापित परिवारका सदस्यहरूले पानीको आभावका कारण अत्यावश्यक स्वच्छताका लागि कमजोर व्यवहारले गर्दा सरुवारोगहरूको वृद्धिको सम्भावना रहन्छ ।

५.७.२ क्षेत्रगत उद्देश्य:

विपद् प्रभावित तथा विस्थापित समुदायलाई पानी तथा कीटपतङ्गका माध्यमबाट लाग्ने तथा महामारीजन्य रोगबाट बचाउनु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य हुनेछ ।

५.७.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रको लागि देहायअनुसार कार्ययोजना तय गरिएको छ:

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	वास क्षेत्र एजेन्सी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा सहभागी हुने र कार्यक्षेत्रमा सक्रिय हुने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	जेष्ठ महिनामा
२.	क्षेत्रगत सदस्य पहिचान गरी कार्य विवरण तयार गर्ने र पहिलो बैठक बस्ने । बैठकका विषयहरू: <ul style="list-style-type: none"> • सहयोगी संस्थाको क्षमता पहिचान, • कार्य तथा जिम्मेवारी विभाजन गर्ने, • सामग्री आपूर्तिकर्ताको सूची तयार गर्ने, • विद्यमान स्रोत र मागको विश्लेषण गर्ने, • स्थानीय तहमा स्वच्छता प्रवर्द्धन समिति परिचालन गर्ने 	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस नेपाल प्रहरी गैसस स्थानीय क्लव	
३.	वास (Wash) क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने <ul style="list-style-type: none"> • क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचीकरण गर्ने, • मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने, यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस नीजिक्षेत्रसंग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरू	स्थानीय तह जिविव्यस गैससहरू	जेष्ठ महिनामा
४.	क्षेत्रका प्रत्येक सदस्यले आ-आफ्नो निकायको माथिल्लो तहमा आवश्यकताको जानकारी गराउने ।	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरू	स्थानीय तह गैससहरू	
५.	स्वास्थ्य प्रवर्द्धनका साधनहरूको निर्माण तथा मर्मत कार्य गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	
६.	सरसफाइका सामग्री वितरण गर्ने <ul style="list-style-type: none"> • फिनेल १ बोतल/चर्पी • स्थानीटाइजर • ब्रस १ थान/चर्पी • साबुन र तौलिया १ सेट • बाल्टी ५ लि. १ थान र १ मग/परिवार 	जिजस्वाका	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो गैससहरू स्थानीय क्लव	

७.	क्षेत्रका सदस्यबीच मीरा (MIRA)को बारे अभिमुखीकरण गरी सोअनुरूप कार्य सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र क्षेत्रका सदस्यहरूबीच कार्य समन्वय गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस गैससहर	
८.	मीराको प्रतिवेदनको विश्लेषण र माग र आपूर्तिबीचको अवस्था विश्लेषण गरी कार्य गर्ने		स्थानीय तह जिविव्यस	
९.	खानेपानी शुद्धीकरणका समान वितरण (बाल्टीन २ वटा १० र १५ लि., मग १, पियुष पहिलो १ हप्ता र बाँकी दिनका लागि वाटरगार्ड वा पियुष १ प्रति परिवार)	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस गैसस	
१०.	अनुगमन सुचक पहिचान गरी अनुगमन संयन्त्र परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	
११.	सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्य गर्ने गराउने <ul style="list-style-type: none"> • फोहरमैला व्यवस्थापन/फोहरपानी व्यवस्थापन • शिविर क्षेत्रको सरसफाइ र निर्मलीकरण • स्थानीय भाषामा जनचेतनामूलक क्रियाकलाप • सरसफाइ समिति गठन र अभिमुखीकरण • माइकिङ् • सडक नाटक • सूचना केन्द्र स्थापना गर्ने • जानकारीमूलक, शिक्षाप्रद प्रचार सामग्री तयार गरी वितरण गर्ने • स्वयंसेवक परिचालन • सञ्चार क्षेत्रको परिचालन • बाल/युवा क्लबको परिचालन 	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरू	स्थानीय तह जिविव्यस नेपाल प्रहरी गैसस स्थानीय क्लब	
१२.	समुदायबाट र अन्य क्षेत्रबाट पृष्ठपोषण सङ्कलन र पुनरावलोकन गरी सुधारका क्षेत्र पहिचान गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	
१३.	शिविर रहेको क्षेत्रको पूर्ण सरसफाइ र सरसफाइसम्बन्धी संरचनाको सुरक्षित विस्थापन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	
१४.	शिविर रहेका विद्यालयका शौचालयको मर्मतसम्भार गरी पूर्ववत अवस्थामा सञ्चालन गर्न सकिने बनाउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	
१५.	स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी पानीजन्य सरुवा रोगको प्रकृति पहिचान गर्ने र त्यसअनुसार स्वास्थ्य प्रवर्द्धन र सचेतना अभिवृद्धि गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	
१६.	अन्तिम मूल्याङ्कन गर्ने, अभिलेख तयार गर्ने र वितरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस	

५.७.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

विपद्को सामना गर्न आपत्कालीन समयमा मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन क्षेत्रले देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	क्षेत्रको बैठक आयोजना गरी सदस्यबीच कार्यविभाजन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका, स्वास्थ्य क्षेत्र	चैत्रको दोस्रो हप्ता
२.	वास (Wash) क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय तथा संस्थाको पहिचान गरी सदस्य निकाय वा संस्था र तिनका प्रतिनिधिको पुनरावलोकन गर्ने <ul style="list-style-type: none"> क्षेत्रमा रहन इच्छुक संस्थाहरूको विवरण सङ्कलन गरी सूचीकरण गर्ने, मस्यौदा कार्यविवरण तयार गर्ने, यस क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस नीजिक्षेत्रसंग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस रेडक्रस गैससहरु	चैत्रको दोस्रो हप्ता
३.	समुदाय स्थानान्तरण भएको स्थान वा शिबिर तथा प्रभावित स्थानीय तहमा स्वच्छता प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित खानेपानी, शौचालयजस्ता संरचना तथा सरसफाइको अवस्थाको अध्ययन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रमा रहेका कार्यालयहरु	आवश्यकता अनुसार
४.	विभिन्न संस्थाहरूसँग भएको सरसफाइ सामग्रीहरूको मौज्जात विवरण सङ्कलन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिविव्यस नेरेसो	आवश्यकता अनुसार
५.	मीराको तालिममा सहभागी हुन सदस्य तोक्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	आवश्यकतानुसार
६.	पानी शुद्धीकरण र हाइजीन कीट, साबुन पानीले हात धुने सम्बन्धमा सरसफाइको लागि घरदैलो अभियान सञ्चालन गर्न महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई अभिमुखीकरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	वैशाख मसान्त भित्र
७.	जनचेतना अभिवृद्धिका लागि विभिन्न सङ्घ संस्थासँग भएका सूचना तथा सञ्चारका सामग्री सङ्कलन गरेर अभिलेख राखी वा आफैले तयार गरी प्रकाशन गरी वितरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिजस्वाका स्थानीय तह	रेडियोबाट जेष्ठ देखि भाद्रसम्म
८.	खानेपानी तथा सरसफाइ संरचनाहरूको (चर्पी, हात धुने ठाउँ, स्नान घर आदि) र तालिमका नमूनाहरू तयार गरी लागत निकाल्ने र प्राविधिकहरूलाई अभिमुखीकरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	जेष्ठ मसान्तसम्म
९.	अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय स्तरका वास क्षेत्रबाट तयार भएका अनुगमन सूचकहरू, फारमहरू स्थानीय स्तरमा सुहाउने बनाई सदस्यहरूबीच अभिमुखीकरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	वैशाख मसान्तसम्म
१०.	खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी तालिम प्राप्त व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	वैशाख मसान्तसम्म
११.	आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम दिने	क्षेत्र प्रमुख	जिजस्वाका स्थानीय तह	जेष्ठ मसान्तसम्म
१२.	जिल्ला तथा गाउँमा स्थापित नाट्य समूहहरूलाई आपत्कालीन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी प्रशिक्षण दिने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका स्थानीय तह	चैत्र मसान्तसम्म
१३.	विद्यालयमा स्थापित बालसमूहहरूबीच सरसफाइसम्बन्धी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिस्वाका विद्यालय	चैत्र मसान्तसम्म

५.८ आपत्कालीन संरक्षण (Emergency Protection)

विषयगत क्षेत्र	:	आपत्कालीन संरक्षण
मुख्य विपद्को किसिम	:	बाढी, आगलागी, पहिरो, भूकम्प, खडेरी, महामारी
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	:	जिल्ला समन्वय समिति / स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धन र संरचनामा व्यापक क्षति पुरन गई जनजीवन अस्तव्यस्त हुने भएकाले विपद् प्रभावित समुदायमा सुत्केरी, महिला, वृद्धवृद्धा, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू दलितलगायतका प्राथमिकतापूर्ण वर्गहरूमाथि यौन, शारीरिक तथा लैंगिक हिंसा लगायतका विभिन्न शोषणहरू हुनसक्ने भएकोले संरक्षणको खाँचो रहन्छ । यस्ता वर्गहरूलाई विपद्को समयमा संरक्षण दिने व्यवस्थापकीय कार्य नै संरक्षण हो ।

साथै आपत्कालीन अवस्थामा आधारभूत आवश्यकताका सुविधाहरू निर्माण गर्दा सबैको सरल पहुच र चापलाई आधार मानेर तयार गरिनु पर्ने छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको आवश्यकताको संबोधन, शिविर तथा क्याम्पको वातावरण महिला, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिक र बाल मैत्री हुनु पर्ने आदि कुराहरू समेत यस क्षेत्रमा पर्दछ । साँकेतिक भाषामा सूचना प्रशारणमा समेत ध्यान दिनुपर्नेछ ।

५.८.१ विपद् पछिको अनुमानित परिदृश्य

- विपद्को समयमा धेरै भन्दा धेरै मानिस प्रभावित हुने अवस्था देखिन्छ ।
- विद्यालय क्षतिग्रस्त हुनाले विद्यार्थी नियमित शिक्षा अर्जन गर्ने अवसरबाट बञ्चित हुने सम्भावना सँगै उनीहरूमा असुरक्षाको भावना जाग्नेछ । साथै शैक्षिक सामग्रीहरू समेत नष्ट हुनेछन् ।
- विपद्मा परी मानिस घाइते हुने र मृत्यु हुने हुँदा उनीहरूमा मानसिक पीडा बढ्नेछ ।
- बालबालिका, वृद्धवृद्धा, रोगी, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सुत्केरी, गर्भवती महिला र बालबालिका आपसमा भेट नहुँदा असुरक्षाको भावना जाग्नेछ ।
- किशोरीहरू, महिला तथा बालिकाहरूमा यौनजन्य दुर्व्यवहार, लैंगिक हिंसाका घटनाहरू बढ्ने सम्भावना हुनेछ ।
- विद्यालय छाड्ने बालबालिकाको संख्या बढ्ने र बालमजदुरी वृद्धि हुने सम्भावन बढ्छ ।
- चोरी, हिंसाजन्य गतिविधिका साथै मानव बेचबिखनजस्ता घटना बढ्न सक्छन् ।
- जोखिमपूर्ण अवस्थाको सामना गरिरहेका महिला, बालबालिका, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिकको सङ्ख्या धेरै हुनेछ ।
- संरक्षण गर्नुपर्ने जनसङ्ख्याको ३५% घाइते हुन सक्ने, विस्थापित, हराउन, अलपत्र र भेदभावमा पर्न सक्नेछन् ।
- सञ्चार सम्पर्क विच्छेद भएका हुनेछन् ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका सहायक सामग्रीहरू समेत नष्ट भएका हुनेछन् ।

५.८.२ क्षेत्रगत उद्देश्य

महिला तथा बालबालिकालगायत जोखिममा परेका समूहलाई लैंगिक हिंसा, मानसिक तनाव, शोषण, दुर्व्यवहार, भेदभावबाट मुक्त राखी सुरक्षाको प्रत्याभूति दिनु यस क्षेत्रको उद्देश्य रहेको छ ।

५.८.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा प्रभावितहरूको संरक्षणका लागि यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी देहायअनुसार कार्य गर्नेछः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	सुरक्षा तथा संरक्षण समूहको समन्वय बैठक गर्ने । सुरक्षा र संरक्षणका लागि भूमिका निर्धारण गरी जिम्मेवारी तोक्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	स्थानीय तह सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
२.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, खोज तथा उद्धार समितिसँग समन्वय गरी संरक्षणमा आवश्यक पर्ने व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल
३.	लेखाजोखा, जनसङ्ख्याको सर्भेक्षण, अभिमुखीकरण, स्वयंसेवक परिचालन, सूचना विश्लेषण आदि गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् पश्चात तत्काल

४.	हराएका र विछोडिएका परिवारको खोजी गरी पारिवारिक पुनर्मिलन गराउने ।	संरक्षण क्षेत्र	सुरक्षा निकाय युवा क्लव	विपद् तत्काल	पश्चात
५.	मानसिक रूपमा कमजोर देखिएका प्रभावितलाई मनोसामाजिक सहयोग दिने ।	संरक्षण क्षेत्र	मनोविमर्शकर्ता युवा क्लव	उद्धार सकिएपछि	कार्य
६.	गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूका लागि सुरक्षित स्थानको प्रबन्ध तथा उनीहरूको स्याहार तथा सरसफाइ र पोषणको व्यवस्थापन	संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा निकाय युवा क्लव	उद्धार सकिएपछि	कार्य
७.	<ul style="list-style-type: none"> घाइते बालबालिका तथा विशेष आवश्यकता भएका समूहका लागि स्वास्थ्य सहयोग गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने, उपचार शिविर स्थापनाको लागि समन्वय गर्ने, ३ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थान तयार गर्ने, 	संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य क्षेत्र सुरक्षा निकाय युवा क्लव	उद्धार सकिएपछि	कार्य
८.	<ul style="list-style-type: none"> भेदभाव, दुर्व्यवहार, हिंसा/लैंगिक हिंसा र शोषणका घटना अनुगमन पहिचान, अभिलेखीकरण गरी निगरानी समूह गठन गर्ने, समस्यामा परेकालाई कानुनी सहयोग वा परामर्श सेवा दिने, प्रभावित व्यक्तिहरूलाई अधिकार र कर्तव्यबारे सचेतना दिने, सहयोगी निकाय तथा सुरक्षाकर्मीलाई आचार संहिताबारे सचेतना गराउने, गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा वितरण गर्ने, 	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय युवा क्लव रेडक्रस	उद्धार सकिएपछि	कार्य
९.	मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलब्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस, सुरक्षा निकाय, रेडक्रस	उद्धारको समयमा	
१०.	विपद्को अवस्थामा गर्भवती/सुत्केरी महिला, बालबालिकाको सम्भावित जोखिमको बारेमा योजना बनाउने ।	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस, सुरक्षा निकाय, रेडक्रस	उद्धारको समयमा	
११.	तत्काल उपलब्ध गरिएको मानवीय सेवाहरूमा महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय रेडक्रस गैससहर	उद्धारको समयमा	
१२.	<ul style="list-style-type: none"> अपाङ्गता तथा जेष्ठ नागरिकलाई आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू वितरण गर्ने जस्तै हिल चेर, बैशाखी, सेतो छडी, चस्मा, इयर फोन, लौरो छाता, डिग्नीटी किट, ट्राइसाइकल, वाकर, प्रयोसिस, अथोसिस, एल्वो आदि वितरण गर्ने जोखिममा रहेका महिला बालबाबालबालिका, अपाङ्ग र जेष्ठ नागरिकलाई सेफ हाउसमा राख्ने घाइतेहरूको उपचारको लागि समन्वय गर्ने । 	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकाय युवा क्लव रेडक्रस गैससहर अपाङ्गताका क्षेत्रमा काम गर्ने संस्था	आवश्यकतानुसार	
१३.	औषधी उपचार रोगको संक्रमण फैलिन नदिन स्वास्थ्य कार्यालय संग सहकार्य गर्ने	संरक्षण क्षेत्र	स्वास्थ्य संस्था रेडक्रस	विपद्को समयमा	
१४.	प्रभावित क्षेत्रको सुरक्षाका लागि वडासंग समन्वय गरी सुरक्षा समिति गठन गर्ने र परिचालन गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस वडा समिति	आवश्यकतानुसार	
१५.	प्रभावित क्षेत्रमा हिंसा लुटपाटका घटना हुन नदिन आवश्यक सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने ।	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस, सुरक्षा निकाय, वडा समिति	आवश्यकतानुसार	
१६.	प्रतिवेदन तयार गरी अन्य क्षेत्रसँग सिकाइ आदानप्रदान गर्ने ।	संरक्षण क्षेत्र	जिविव्यस सुरक्षा निकायरेडक्रस	नियमितरूपमा	

५.८.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

यस क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोगका सन्दर्भमा उपलब्ध गराउने संरक्षणसम्बन्धी कार्यका लागि देहायको तयारी गर्नेछ

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	समन्वय बैठक गरी सदस्यहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	जेष्ठ महिनामा
२.	लेखाजोखा तथा जिम्मेवारी बाँडफाँड र संरक्षणसम्बन्धी आधाररेखा तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस सुरक्षा निकाय	जेष्ठ महिनामा
३.	मनोसामाजिक कार्यकर्ताहरूको रेकर्ड तथा सूचनाहरू अद्यावधिक गर्ने र मनोसामाजिक सेवाको लागि कार्यदल तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस, गैससहर	जेष्ठ महिनामा
४.	गर्भवती तथा सुत्केरी आमा र बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थानको व्यवस्थापन गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	गैससहर स्वयंसेविका	जेष्ठ महिनामा
५.	सञ्चालित कार्यक्रममा बाल संरक्षणको विषय समावेश गर्न समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	बालक्लव सञ्जाल	जेष्ठ महिनामा
६.	स्थानीय भाषामा आचारसंहिता मुद्रण गर्ने र क्षेत्रका सदस्यलाई जानकारी दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस गैससहर	जेष्ठ महिनामा
७.	सरोकारवाला एवं सुरक्षाकर्मीहरूलाई आचार संहिता सहित संरक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस, गैससहर, सुरक्षा निकाय	जेष्ठ महिनामा
८.	मनोसामाजिक सेवा संयन्त्र स्थापनामा समन्वय, पुनःस्थापना केन्द्र, कानुनी उपचार सेवा, स्वास्थ्य उपचार सेवाबारे आवश्यक पूर्वतयारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस, गैससहर, सुरक्षा निकाय	वैशाख महिनामा
९.	प्रतिकार्यमा संलग्न हुने जन प्रतिनिधि, स्वयंसेवक तथा कर्मचारीलाई विपद् र आपत्कालीन मानवीय सहयोगबारे पूर्व जानकारी दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस गैससहर सुरक्षा निकाय	वैशाख महिनामा

५.९ आपत्कालिन शिक्षा (Educationin Emergency)

विषयगत क्षेत्र : आपत्कालीन शिक्षा
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, आगलागी, भूकम्प, महामारी, चट्याङ्ग
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ / स्थानीय तह

शिक्षा मानिसको मौलिक अधिकार हो । द्वन्द्व र विपद्बाट प्रभावित बालबालिका तथा युवाहरूका लागि त शिक्षा अझ विशेष महत्वपूर्ण छ । आपत्कालीन अवस्थामा समग्र शिक्षाका गतिविधि खलबलिन गई शिक्षाले गर्ने रूपान्तरणमा बाधा उत्पन्न हुन्छ । आपत्कालमा उपलब्ध गराइने शिक्षामा सबै उमेरका मानिसहरूका लागि सिकाइ अवसरहरू समेटिएको हुन्छ । यसको क्षेत्रभित्र प्रारम्भिक बाल विकास, प्राथमिक, माध्यमिक अनौपचारिक, प्राविधिक, व्यावसायिक, उच्च र प्रौढ शिक्षा आदि पर्छन् । आपत्कालीन अवस्थामा दिइने गुणस्तरीय शिक्षाले शारीरिक, मनोवैज्ञानिक र बौद्धिक संरक्षण प्रदान गर्दछ । विशेषगरी विपद्को समयमा शिक्षा क्षेत्रको आवश्यकता पहिचान र सम्बन्धित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन लगायत तयारी अवस्था, जोखिम न्यूनीकरण र प्रतिकार्य योजना निर्माण र कार्यान्वयनमा सुधार गर्न यो क्षेत्रले निम्न गतिविधिहरू संचालन गर्ने छ ।

५.९.१ विपद् पछिको परिदृश्य (Post Disaster Scenerio)

- धेरै विद्यार्थी विस्थापित तथा प्रभावित हुने छन्,
- प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थीहरूमा मानसिक तनाव हुने, मनोसामाजिक समस्या हुनसक्ने देखिन्छ,
- विद्यार्थी विद्यालय शिक्षाको अवसरबाट बञ्चित हुने, पाठ्यपुस्तक र स्टेशनरी आदि नष्ट हुने भएकाले शिक्षा आर्जनको माध्यम अवरुद्ध हुनेछ,
- विद्यालय नष्ट हुने र शिक्षक र विद्यार्थीको मृत्यु हुन सक्ने सम्भावना रहनेछ ।

५.९.२ आपत्कालीन शिक्षाको क्षेत्रगत उद्देश्य

विपद् प्रभावित तथा विस्थापित विद्यार्थी र अस्थायी आवासको रूपमा उपयोग भएका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको नियमित अध्ययन वा पठनपाठन गर्न पाउने अधिकारको प्रत्याभूति गर्दै आपत्कालीन समयको लागि शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु तथा आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको उद्देश्य हुनेछ ।

५.९.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

विपद्को समयमा आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले देहायअनुसार आपत्कालीन कार्य गर्ने निर्धारण गरिएको छः

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विषयगत क्षेत्रको बैठक गरी प्रभावित स्थानीय तहका शैक्षिक क्षेत्रको लेखाजोखा र जिम्मेवारी पुनरावलोकन गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	विपद् पछि तत्कालै
२.	शिक्षासम्बन्धी द्रुत लेखा जोखा (Initial Rapid Assessment) गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	विपद् पछि तत्कालै
३.	तथ्याङ्क सङ्कलन, समायोजन विश्लेषण र प्रतिवेदन तयारी र आदान-प्रदान गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	विपद् पछि तत्कालै
४.	शैक्षिक गतिविधि सञ्चालन गर्न सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह	तीनदिन पछि
५.	मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह मनोविमर्शकर्ता	आवश्यकतानुसार
६.	आवश्यकता अनुसार अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center)निर्माण गर्ने ।	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरू	बाढी रोकिएको तीनदिन पछि
७.	बाढी प्रभावित विद्यालयहरूलाई विद्यालय कीटको (school kit) व्यवस्थापन गर्ने	शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरू गैससहरू युनिसेफ	विद्यालय खुलेपछि
८.	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षक तालिम विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने शैक्षिक सामग्री र विद्यालय पोषाक वितरण गर्ने फर्निचरको प्रबन्ध गर्ने विद्यालय शैक्षिक सामग्री व्यवस्था गर्ने खेलकुद सामग्रीको व्यवस्था गर्ने खानेपानी र लैङ्गिक तथा अपाङ्गता मैत्री शौचालयको व्यवस्था 	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरू प्रदेश सरकार संघीय सरकार शिक्षा तालिम केन्द्र	विपद् पश्चात आवश्यकतानुसार
९.	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावित भएका विद्यार्थीको तथ्याङ्क सङ्कलन आश्रित विद्यालयलाई सहयोग गर्ने विद्यार्थीलाई स्टेशनरी र पोषाकको वितरण गर्ने पाठ्यपुस्तक वितरण गर्ने सबै विद्यार्थीको लागि विशेष कक्षाको व्यवस्था विद्यालयलाई फर्निचर को व्यवस्थापन र थप आवश्यक शिक्षकको परिचालन 	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरू शिविसइ	विपद् पश्चात आवश्यकतानुसार

५.९.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा क्षेत्रको बैठक गरी शैक्षिक क्षेत्रको विश्लेषण गर्ने । आपत्कालीन शैक्षिक कार्यदल गठन गर्ने । 	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	बैशाख महिनामा
२.	जोखिमपूर्ण क्षेत्रका विद्यालय, मदरसा, इसिडी तथा विद्यार्थी र शिक्षकको तथ्याङ्क सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
३.	अस्थायी विद्यालयको लागि त्रिपालको र कक्षा सञ्चालको लागि आवश्यक पर्ने चकटीको प्राप्तिस्थानको सूचीकरण गर्ने	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	जिविव्यस उचासंघ	जेष्ठ महिनामा
४.	प्रभावित विद्यार्थीको लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक सामग्रीको पूर्वतयारी गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
५.	आपत्कालीन समयमा शिक्षाका विषयमा शिक्षकहरुलाई तालिम दिने,	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह शिविसइ	बैशाख महिनामा
६.	अस्थायी प्रशिक्षण केन्द्र (Temporary Learning Center) बनाउन आवश्यक सामग्रीहरुको पूर्वतयारी गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
७.	समयसमयमा विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरुमा कृत्रिम घटना अभ्यास (Mock Drill/Simulation) सञ्चालन गर्ने ।	सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह विद्यालयहरु	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक
८.	विद्यालय र इसिडीको अवस्थाको अनुगमन गरी आपत्कालीन अवस्थामा गर्ने कार्य निर्धारण गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह विद्यालयहरु	जेष्ठ महिनामा
९.	पूर्वतयारी सम्बन्धमा विद्यालय स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम गरी विद्यालयका विद्यार्थी, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सचेत गराइ तयारी अवस्थामा राख्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह, विद्यालयहरु, शिविसइ	जेष्ठ महिनामा
१०.	सबै विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरुमा बृहत विद्यालय सुरक्षा कार्ययोजना निर्माण गर्न निर्देशन गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह, विद्यालयहरु, शिविसइ	नियमितरूपमा
११.	संघीय र प्रदेश सरकारको निर्देशन अनुसार पूर्वतयारीका कार्यहरु गर्ने ।	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	स्थानीय तह शिविसइ	नियमितरूपमा

५.१० बन्दोबस्ती क्षेत्र (Logistic Management)

विषयगत क्षेत्र : बन्दोबस्ती क्षेत्र
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, पहिरो, भूकम्प, खडेरी, आगलागी, महामारी
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : जिल्ला समन्वय समिति

विपद्को अवस्थामा जन जीवन अस्त व्यस्त भएको हुन्छ साथै व्यक्तिगत, सामुदायिक तथा सार्वजनिक संरचनाहरु विग्रने, भत्कने, टुट्ने जस्ता कार्यहरु हुन्छन् र बन्दोबस्तीका सामग्रीहरु अपुग भै प्रभावित समुदायमा तत्काल खोज तथा उद्धार र राहत कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि समेत विभिन्न खालका अवरोधहरु सिर्जना हुनसक्ने भएकोले तत्काल त्यस्ता कार्यहरुमा नियमितता प्रदान गर्नको लागि यो विषयगत क्षेत्रको आवश्यकता पर्दछ। विपद्को समयमा प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्र तथा वर्गहरुलाई सुविधा दिनको लागि गरिने सम्पूर्ण कार्य नै आपत्कालीन बन्दोबस्ती हो ।

५.१०.१ विपद् पछिको सम्भावित परिदृश्य

- जिल्लाका स्थानीय तहका धेरै घरहरू क्षतिग्रस्त भई मानिस प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुनेछन् ।
- धेरै मानिस घाइते भएका हुनेछन् । बालबालिका, महिला अपाङ्गता भएका मानिस र वृद्धवृद्धा बढी प्रताडित हुने सम्भावना रहनेछ ।
- सडक, पुल, विजुली आपूर्ति, दूरसञ्चार, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था क्षतिग्रस्त भएर सेवा प्रवाहमा कठिनाई उत्पन्न हुनेछ ।
- अन्य विषयगत क्षेत्रले सामग्री प्रबन्ध, ढुवानी र राहत वितरणमा कठिनाई भोग्नु पर्नेछ ।

५.१०.२ क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य

विपद्बाट प्रभावित र विस्थापित भएका मानिसलाई आवश्यक मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन सबै विषयगत क्षेत्रलाई आवश्यक पर्ने वस्तु समयमा आपूर्ति गर्ने, भण्डारण गर्ने र सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रलाई आपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाई सहयोग उपलब्ध गराउनु यस क्षेत्रको उद्देश्य हुनेछ ।

५.१०.३ आपत्कालीन समयमा गरिने प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप

आपत्कालीन बन्दोबस्ती क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा निम्नअनुसार कार्य गर्नेछ

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विषयगत क्षेत्रको आपत्कालीन बैठक बस्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्यहरू	विपद् पछि तत्कालै
२.	नियमितरूपमा समीक्षा बैठकहरू गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्यहरू	सातदिनसम्म हरेक दिन त्यसपछि १ दिन बिराएर
३.	सबै विषयगत क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ।	प्रजिअ	विषयगत क्षेत्रहरू	आवश्यकता अनुसार
४.	जनशक्ति परिचालन गर्ने (गोदाम व्यवस्थापन, ढुवानी र अन्य आवश्यक विषय अनुसार) ।	क्षेत्र प्रमुख	तोकिएको सदस्य	२ घण्टाभित्र र नियमित
५.	विषयगत क्षेत्रको माग अनुसार सामग्री आपूर्तिमा प्राविधिक सहयोग गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	विषयगत क्षेत्रहरू	नियमित रूपमा माग अनुसार
६.	सामग्री आपूर्तिकर्ताको अवस्था लेखाजोखा गरी अन्य विषयगत क्षेत्रको सम्पर्क गराउने ।		तोकिएको अधिकारी	आवश्यकता अनुसार
७.	सामग्रीको ढुवानी तथा यातायातको साधनको बन्दोबस्तको लागि निजी तथा सार्वजनिक क्षेत्रसँग समन्वय र सम्पर्क गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सरोकारवालाहरू	१ दिनभित्र र नियमित
८.	विपद्बाट क्षतिग्रस्त संरचना हटाउने व्यवस्थाका लागि सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सदस्यहरू	आवश्यकतानुसार
९.	सामान आएको र गएको रेकर्ड राख्ने	क्षेत्र प्रमुख	विषयगत क्षेत्र	नियमितरूपमा
१०.	यातायातका साधनहरूको परिचालन गर्न वैकल्पिक मार्गको पहिचानको लागि स्थानीय तह र सडक डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सडक डिभिजन कार्यालय सुरक्षा निकायहरू नेरेसो	१ दिन भित्र आवश्यकता अनुसार
११.	नियमित प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने । अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन	क्षेत्र प्रमुख र सदस्य	सरोकारवाला सबै	नियमितरूपमा

५.१०.४ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

आपत्कालीन बन्दोबस्ती विषयगत क्षेत्रले प्रतिकार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछ

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	क्षेत्रको बैठक आयोजना गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा ३ पटक
२.	कलेजका विद्यार्थी, स्थानीय युवा क्लबका सदस्य, दुवानी र यातायात व्यवसायीका प्रतिनिधि सम्मिलित स्वयंसेवक समूह गठन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह क्षेत्रका सदस्य रेडक्रस	नियमित
३.	स्वयंसेवकलाई बन्दोबस्तीका लागि ३ दिनको क्षमता अभिवृद्धि प्रशिक्षण सञ्चालन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह विश्व खाद्य कार्यक्रम	वर्षमा १ पटक
४.	आवश्यक पूर्वतयारीको लागि विषयगत क्षेत्र सँग समन्वय गरी सामान आपूर्तिकर्ताको सूची तयार तथा सम्झौताको नमूना तयारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा ३ पटक
५.	सामग्रीको मुल्य सूची लिने र अध्यावधिक गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	हरेक वर्ष बैशाख र कार्तिक
६.	आपूर्तिकर्ताहरूको सूची तयार गरी आपत्कालीन समयमा सामग्री आपूर्तिका लागि सम्झौता गर्ने । (सम्झौतापूर्व न्यूनतम परिमाणमा सामान उपलब्ध हुने सुनिश्चितताका लागि भण्डार निरीक्षण गर्ने)	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	हरेक वर्ष बैशाख र कार्तिक
७.	भण्डारण गरेका सामग्रीहरूको अध्यावधिक गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	वर्षमा २ पटक
८.	सबै स्थानीय तहमा भण्डारण व्यवस्था/गोदाम निर्माण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	सबै सदस्य र विषयगत क्षेत्र	२०८२ भित्र

५.११ भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र (Physical Infrastructure)

विषयगत क्षेत्र : भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र
मुख्य विपद्को किसिम : बाढी, भूकम्प, आगलागी, पहिरो, हावाहुरी
क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead) : पूर्वाधार विकास कार्यालय / स्थानीय तह

विपद्को अवस्थामा जन, धनको क्षतिको अलावा व्यक्तिगत वा सामुदायिक तथा सार्वजनिक संरचनाहरू विग्रने, भत्कने, टुट्ने साथै बन्दोबस्तीका सामग्रीहरू अपुग भै प्रभावित समुदायमा तत्काल खोज तथा उद्धार र राहत कार्यक्रम संचालन गर्नको लागि समेत विभिन्न खालका अवरोधहरू सिर्जना हुनसक्ने भएकोले तत्काल त्यस्ता कार्यहरूमा नियमितता प्रदान गर्नको लागि यो विषयगत क्षेत्रले कार्य गर्दछ ।

५.११.१ आपत्कालीन समयमा गरिने प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप

भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा निम्नअनुसार कार्य गर्नेछ

क्रसं	प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	घटनाको विस्तृत विवरणको जानकारी लिने दिने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि तत्कालै
२.	सम्पर्क व्यक्तिहरूलाई सूचना सङ्कलनका लागि निर्देशन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि तत्कालै

३.	DDMC को बैठकमा सहभागी भई आवश्यक सूचनाहरूको आदान प्रदान गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस	विपद् पछि तत्कालै
४.	तत्काल अत्यावश्यक सेवाहरू अवरुध भए सुचारु गर्न सम्बन्धित आफु मातहतका निकायहरूलाई परिचालन गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सम्बन्धित कार्यालय	विपद् पछि तत्कालै
५.	प्राविधिक टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि प्रभावित स्थानमा परिचालन ।	क्षेत्र प्रमुख	प्राविधिक विज्ञ	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
६.	स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आवश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) र समन्वय, स्रोत पहिचान र शिघ्र पुनर्लाभको कार्य योजना बनाउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
७.	सहज पहुँचका लागि अस्थायी रुपमा पुल, सडक तथा बाटो निर्माण गर्ने, डेब्रिस सफा गर्ने । प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
८.	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालय जस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह स्वास्थ्य कार्यालय	विपद् पछि दोस्रो दिन देखि
९.	विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात प्रभावितहरूको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१०.	विषयगत बैठक र घटनाको विवरण संकलन गर्ने कार्य निरन्तर गर्ने (कार्य क्षेत्र पहिचान गरि कार्य गर्ने)	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
११.	मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्यसेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । आवासको लागी सहूलियत वा निशुल्क काठहरू उपलब्ध गराउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह स्वास्थ्य कार्यालय शिविसई	पहिलो हप्ता
१२.	सार्वजनिक सेवाहरू सुचारु गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१३.	अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१४.	क्षति भएका पूर्वाधारहरूको विस्तृत विवरण तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१५.	शिघ्र पुनर्लाभको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो हप्ता
१६.	पूर्वाधारहरू शिघ्र पुनर्लाभ तथा पुनः निर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्बन्धीत कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	पहिलो महिना
१७.	उपलब्ध बजेटको आधारमा पूर्वाधारहरू निर्माण प्रक्रियालाई प्रारम्भ गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि
१८.	विपद् पश्चात भत्किएका अस्पताल, विद्यालय, सडक, खानेपानी, बिजुली, टेलिफोन लगायतका सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था लगायतका अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू सरोकारवालाहरू	दोस्रो महिना देखि
१९.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयगत आकस्मिक योजना समय सापेक्ष परिमार्जन गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि

२०.	विपद् जोखिम न्यूनीकरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गर्ने,	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि
२१.	दिगो विकासमा पुनःनिर्माणका क्रियाकलाहरूलाई लिंक गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह	दोस्रो महिना देखि
२२.	सबै प्रमुख परियोजनाहरूमा वातावरणीय प्रभाव लेखाजोखा (Initial Environmental and Impact Assessment) तथा विपद् प्रभावको लेखाजोखा (Disaster Impact Assessment) गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	दोस्रो महिना देखि

५.११.२ प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी

भौतिक पूर्वाधार विषयगत क्षेत्रले प्रतिकार्यका लागि देहायअनुसार पूर्वतयारी गर्नु पर्नेछः

क्रसं	पूर्वतयारी कार्य	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय तथा संस्था	समयावधि
१.	विपद्का विभिन्न सवालहरूमा साझेदार संस्था तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
२.	क्षतिको तथ्याङ्क तथा लेखाजोखा गर्नकालागि तथ्यांक संकलन, सूचना व्यवस्थापनका लागि क्लष्टरका सदस्यलाई तालिम दिने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
३.	संकटासन्न भौतिक संरचनाको पहिचान र यसका लागि आवश्यक स्रोत साधनको नक्सांकन गरी पूर्वतयारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
४.	स्थानीय तहका स्रोत साधनको पहुँच तथा स्थानीय तहमा गठन भएका विपद् व्यवस्थापनका समितिहरू तथा कार्य दलहरूको परिचालन र उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
५.	सार्वजनिक सेवा प्रदायक संस्था तथा स्थानहरूमा पर्न सक्ने प्रभावहरूको अनुमान गरि समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनीतिक पूर्वतयारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	जिविव्यस सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
६.	प्रत्येक वडा, गाउँपालिका र नपाहरूमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष खडा गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
७.	प्रत्येक वडा, गाउँपालिका र नपामा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
८.	विस्तृत सर्वेक्षणका लागि जिम्मेवारी सहित टोली गठन गरी उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र संकलित तथ्यांकहरूको रिपोर्टिङ संयन्त्र विकास गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
९.	घर क्षति भएकाहरूको लागि उपलब्ध राहतको मापदण्डबारे स्पष्ट हुने र सबैलाई जानकारी गराउने र विपद् पुर्व नै सामुदायिक वनहरूसंग अग्रिम समझदारी गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा

१०.	संभावित विपदबाट विस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरी अस्थाई आश्रयस्थलको पहिचान गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
११.	पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयार गर्न जिल्ला प्राविधिक कार्यालयको सहयोगमा प्राविधिकहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१२.	विस्तृत प्राविधिक इस्टिमेटका लागि विज्ञटोली गठन र जिम्मेवारी दिने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
१३.	भवन आचार संहिताको प्रभावकारी कार्यान्वयन र उत्थानशीलता (Resilience) को मापदण्डको निर्धारण निर्माण गरी सबै सरोकारवालालाई लागू गर्नका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिससले आवश्यक कार्य गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिसस	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१४.	EIA / DIA कार्य समावेश गर्न आवश्यक संस्थागत संयन्त्रको विकास गर्ने र बातावरणीय तथा प्राकृतिक स्रोतको व्यवस्थापनमा विपद् सम्बन्धी विषयमाथि पनि अनिवार्य रूपमा ध्यान दिने कुरा समावेश गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा
१५.	आवश्यक नीति, मापदण्ड तथा निर्देशिकाहरूको विकास गरिएको गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह सबै सदस्यहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमित
१६.	आर्थिक साधनहरू (साना लगानी, लघु ऋण, बीमा आदि) को प्रयोग गर्नका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा निजी क्षेत्रको संलग्नतालाई अभिवृद्धि गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह वित्तीय संस्थाहरू	जेष्ठ महिनाभित्र र नियमितरूपमा

परिच्छेद: ६
आवश्यकताको लेखाजोखा

६.१. विषयगत स्रोत साधनको आँकलन

यस खण्डमा विपद प्रतिकार्यका समयमा आवश्यक स्रोत साधनको उपलब्धताको विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

६.१.१ समन्वय तथा सूचना क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान श्रोत तथा क्षमताको विवरण:

सि नं	साझेदार संस्था	मानवीय श्रोत	भौतिक सामग्री
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	५ जना	कम्प्युटर २ थान
२.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	संचार शाखा, विपद् व्यवस्थापन शाखा, DEOC	संचार साधन
३.	पशुपति प्रसाद गण	७ जना संचारसँग सम्बन्धित जनशक्ति परिचालन गर्न सकिने	५ WATT Complete सेट थान-२ Kenwood set-5
४.	स.प्र.वल,नेपाल नं ५ गण हे.क्वा. त्रियुगा, उदयपुर	१२ जना संचारका जनशक्ति परिचालन हुने	म्यानप्याक १ रेडियो ह्याण्डसेट ३
५.	नेपाल पत्रकार महासंघ	५ जना	जनचेतना मुलक सूचना सम्प्रेषण गर्ने , कार्यक्रम तयार गर्ने, प्रभावित स्थल हरुको फिल्ड रिपोटीङ्ग गर्ने र समाचार प्रसारण गर्ने
६.	दुर संचार कार्यालय	१३ जना	लेन्डलाइन टेलिफोन सेवा GSM Post paid and prepaid service ADSL internet service wimax इन्टरनेट सेवा
७.	त्रियुगा एफ.एम.	२ जना	जनचेतना मुलक सूचना सम्प्रेषण गर्ने
८.	अमूर्त एफ.एम.	२ जना	जनचेतना मुलक सूचना सम्प्रेषण गर्ने
९.	उपहार एफ.एम.	२ जना	जनचेतना मुलक सूचना सम्प्रेषण गर्ने
१०.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	६ जना जनशक्ति (IRA)	मोबाइल १० थान, ह्याण्ड माइक २ वटा
११.	नभप्रभात नेपाल	२ जना	त्रि.न.पा. १ मैनाहामा पूर्व सूचना सम्बन्धी ह्याण्ड माइक १ वटा
१२.	बाल विकास समाज	१० जना	जिल्ला भरी
१३.	गैसस माहासंघ	५ जना	विपद्का क्षेत्रमा काम गर्ने सस्थाहरुलाई समन्वय गराई सूचना प्रवाहमा सहयोग गर्ने
१४.	सेभ द चिल्ड्रेन	२ जना	जिल्ला भरी
१५.	सामुदायिक रेडियो उदयपुर	१ जना	जनचेतना मुलक सूचना सम्प्रेषण गर्ने , कार्यक्रम तयार गर्ने , प्रभावित स्थलहरुको फिल्ड रिपोटिङ्ग गर्ने र समाचार प्रसारण गर्ने

६.१.२ खोज तथा उद्धार क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको विवरण:

सि.नं.	साझेदार संस्था	मानवीय श्रोत	भौतिक सामग्री
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय उदयपुर		जिल्ला स्तरका अन्य कार्यालयको सवारी साधन प्रयोग गर्न सकिने,
२.	जिल्ला समन्वय समिति	१० जना	६ मोटरसाईकल १ वटा गाडी
३.	स.प्र.वल, नेपाल नं ५ गण हे.क्वा.त्रियुगा, उदयपुर	गणमा २०५ जना, बेल्टार २७ जना कटारी २७ जना रामपुर ३५ जना तालिम प्राप्त जनशक्ति	१ वटा टुटन ट्रक, १ वटा वानटन ट्रक बेल्टार, टाटा पिकअप १ रामपुर, डिआई टाटा १ थान । उद्धार सामग्रीहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।
४.	पशुपति प्रसाद गण	२ X गुल्म	उद्धार सामग्रीहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख छ ।
५.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुर	२५ जना तैनाथ जनशक्ति ई.प्र.का."क"१५ जना, "ख" ७ जना, प्र.चौ. ४ जना,	उद्धार सामग्रीहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख गरिएको छ ।
६.	त्रियुगा नगरपालिका	५ जना	दमकल १थान, जीप १ थान, ट्याक्टर २ थान, मो.सा. १ थान, साबेल ५ थान, हील ५ थान
७.	नेपाल रेडक्रस	३२ जना	उद्धार सामग्रीहरूको विवरण अनुसूची २२मा उल्लेख छ ।
८.	जाल्पा एकिकृत विकास समाज		उद्धार सामग्रीहरूको विवरण अनुसूचीमा उल्लेख छ ।
९.	निर्माण ब्यवसायी संघ	१० जना मानिस	स्काईभेटर १० वटा , लोडर २ वटा , डोजर ५ वटा
१०.	उदयपुर सिमेन्ट कारखाना	१० जना	स्काईभेटर ५, लोडर १ वटा , डोजर ५ वटा क्रेन १ वटा
११.	गाईघाट दिक्तेल सडक योजना	५ जना	१ टिपर

६.१.३ खाद्य क्षेत्रसँग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची

क्रसं	कार्यालयको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	आपत्कालीन बजेट	मानव स्रोत
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	विक्रम प्रसाद पाण्डेय	राहत व्यवस्थाका लागि	आवश्यकतानुसार
२.	कृषि ज्ञान केन्द्र	योगेन्द्र प्रसाद यादव	५,०००।००	५ जना
३.	जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ	चुडामणि कार्की	३,००,०००।००	२५ जना
४.	त्रियुगा उद्योग वाणिज्य संघ	रमेश विश्वकर्मा	२,००,०००।००	१२ जना
५.	उदयपुर उद्योग वाणिज्य संघ, कटारी	जमान सिंह बस्नेत	२,००,०००।००	२१ जना
६.	बेल्टार बसाहा उद्योग वाणिज्य संघ, बेल्टार	गोबिन्द थापा	३०,०००।००	१० जना
७.	उदयपुरगढी उद्योग वाणिज्य संघ, नेपालटार	यम्बर बहादुर खत्री	२०,०००।००	१० जना
८.	बेलका उद्योग वाणिज्य संघ, रामपुर	चन्द्रशेखर मण्डल	२५,०००।००	१० जना
९.	रौतामाई उद्योग वाणिज्य संघ, मुर्कुची	लोक बहादुर तामाङ	२५,०००।००	५ जना
१०.	त्रियुगा नगरपालिका, गाईघाट	बसन्त कुमार बस्नेत	१८,००,०००।००	१२ जना
११.	सामुदायिक वन उपभोक्ता म.सं.	कुशलबाबु बस्नेत	५०,०००।००	५ जना
१२.	गैस महासंघ, उदयपुर	सृजना पौडेल	१०,०००।००	२० जना
१३.	डिफान, उदयपुर	चन्द्रमणी गुरागाई	१५,०००।००	५ जना
१४.	जिल्ला होटल ब्यवसायी संघ, उदयपुर	डेभिड बस्नेत	१,००,०००।००	५ जना

क्रसं	कार्यालयको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	आपत्कालीन बजेट	मानव स्रोत
१५.	जाल्पा एकीकृत विकास समाज	रुद्र पोखरेल	आवश्यकानुसार सहयोग गर्ने	२५ जना
१६.	विश्व खाद्य कार्यक्रम	लक्ष्मी चौधरी	१०,००० भन्दा बढी प्रभावित व्यक्तिलाई एक हप्ता पछि नेपाल सरकारको अनुरोधमा खाद्यान्न सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यहरू	
१७.	लिम्चुडबुड उद्योग वाणिज्य संघ	प्रमिला राई	५०,०००/-	१० जना
१८.	ताप्ली उद्योग वाणिज्य संघ	सरोज ठकुरी	४०,०००/-	१० जना

हालसम्म नेपालमा प्रयोगमा ल्याइएका अन्तर्राष्ट्रिय निर्देशिका तथा मापदण्डहरू (स्फियर मापदण्ड तथा सुचकहरू) तल उल्लेख गरिएका छन् र यिनको प्रयोग आपत्कालीन परिस्थितिमा गर्न सकिन्छ । क्षमता तथा श्रोतका आधारमा प्रतिकार्य गर्दा यी मापदण्डहरूलाई प्रयोमा ल्याउने कोशिस गर्नुपर्दछ ।

तपसिलमा उल्लेखित तयारी खाना तथा खाद्यको लागि स्फियर मापदण्ड अनुसार ४८ घण्टा अगाडिका लागि आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

तयारी खाना (प्रति परिवारका लागि कम्तीमा ५ दिनका लागि १ प्याकेज)	प्याकेज भित्रका बस्तुहरू: चिउरा ६ केजी प्रति व्यक्ति प्रति दिन २०० ग्राम, विस्कट १० पाकेट (८० ग्राम भन्दा बढीको प्याकेट), तयारी चाउचाउ ६ प्याकेट (७५ ग्रामको प्याकेट) नुन १ के जी आयोडिनयुक्त नुन
--	---

६.१.४ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रसंग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको सूची:

क्रसं	साझेदार संस्था	स्रोत तथा क्षमता आँकलन	
		मानवीय स्रोत	भौतिक सामग्री
१.	स्वास्थ्य कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> DRRT team २१ सदस्यीय (५ जना डाक्टर सहित अन्य स्वास्थ्यकर्मी) DRRT team ८ स्थानमा (पालिका स्तरिय) 	गाडी पिकअप थान १, मोटरसाईकल ४, स्ट्रेचरहरू ५, सूची अनुसारको औषधी तथा उपकरण (२७ किसिमका) इमर्जेन्सी किट, सुत्केरी सामग्री १००, एटीटी ड्रग्स र भ्याक्सिनहरू
२.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	२ जना प्राविधिक (डाक्टर र कविराज)	पोषणको लागि अत्यवश्यक औषधी (झाडा पखाला, ज्वरो, निमोनिया, प्रत्यक्ष जनस्वास्थ्यसंग सम्बन्धित औषधी: सताव्लेक्स चुर्न, अस्वगन्धा, झोल क्याल्सीयम तथा अन्य)
३.	भेटनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	पशुसेवा सम्बन्धि तालिम प्राप्त १० जना जनशक्ति	मोटरसाईकल १ वाट
४.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी उदयपुर	प्राथमिक उपचार सम्बन्धि तालिम प्राप्त १९ जना जनशक्ति	मोटरसाईकल ६ थान, स्ट्रेचर ५ थान, First Aid Kit ५ थान
५.	स.प्र.वल,नेपाल नं ५ गण हे.क्वा.त्रियुगा, उदयपुर	प्राथमिक उपचार सम्बन्धि तालिम प्राप्त २ जना जनशक्ति, लास व्यवस्थापन सम्बन्धि आवश्यकता अनुसारको जनशक्तिहरू	ट्रक १, स्ट्रेचर २, First Aid Kit थान २

क्रसं	साझेदार संस्था	स्रोत तथा क्षमता आँकलन	
		मानवीय स्रोत	भौतिक सामग्री
६.	नेपाली सेना पशुपति प्रसाद गण	उद्धारको लागि उपलब्ध जनशक्ति प्रदान गरिने, तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मी -१० (दश जना)	फस्ट एड किट, स्ट्रेचर र एम्बुलेन्सको रूपमा बोलेरो पिकअप गोटा-१ (एक)
७.	जिल्ला प्रहरी कार्यलय	उद्धारको लागि उपलब्ध जनशक्ति प्रदान गरिने, तालिम प्राप्त Rescue team व्यवस्थापन	नभएको
८.	पेसोक नेपाल उदयपुर,	अ.न.मी.१ (बाल्यकालीन पोषण तथा नवशिशु स्याहार तालिम प्राप्त) अन्य ४ जना जनशक्ति	First Aid Kit- 1
९.	मूलधार महिला सेवा केन्द्र (मासवेस)	तालिम प्राप्त जनशक्ति २ जना	मोटरबाइक २ वटा
१०.	नेस्पेक उदयपुर	अ.न.मी. १, अहेव १	First Aid Kit १ थान, सवारी साधन (मे.सा. २ थान), सुरक्षित बाल आवास १० जना बालबलिकालाई
११.	हुरेण्डेक	रामसेवक चौधरी	स्ट्रेचर २, First aid box:1, Pregnancy test kit-200pcs, Delivery kit
१२.	जाल्पा एकीकृत विकास समाज	तालिम प्राप्त जनशक्ति ३ जना	करिव १०० सेट गैरखाद्य सामग्री
१३.	ओरेक नेपाल	अ.न.मी १, Psycholological Counsellor	Dignity kit- 5 pcs First aid box- 1pc
१४.	शारीरिक अपांग संघ	First Aid तालिम प्राप्त जनशक्ति १	Wheel chair २
१५.	RECPHEC	CMA 1,	..
१६.	जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ	५ जना विस्थापित उद्धारको लागि जनशक्ति	पोषणयुक्त खानेकुरा, औषधी संकलन
१७.	आँखा अस्पताल गाईघाट	आँखा स्वा.कर्मी १ जना, अहेव १जना	आँखा सम्बन्धी औषधी आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनेर
१८.	रौता हस्पिटल	मेडिकल अधिकृत -१, हेल्थ असिसेन्ट - १ जना सि.अ.हे.व. - १ जना, अ.हे.व. - १ जना अ.न.मी - १, ल्याब टेक्निसियन - १ जना ल्याब असिस्टेन्ट - १ जना	ECG मेसिन Disital ex Cary Oxygen Monitor USG (portable)
१९.	गाईघाट सिभील हस्पिटल, ट्रमा सेन्टर	हाडनोर्नी विशेषज्ञ १, जनरल फिजिशियन १ जना स्त्रीरोग विशेषज्ञ १, रेडियोलोजिस्ट १ जना	ल्याब तथा फार्मेसी
२०.	त्रियुगा हस्पिटल	डाक्टर -२ जना, हेल्थ असिसेन्ट - १ जना अ.हे.व. - १ जना, अ.न.मी - ८ जना ल्याब टेक्निसियन - १, ल्याब असिस्टेन्ट - १	Lab ,X-ray

६.१.५ अस्थायी आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रसंग रहेको विद्यमान स्रोत तथा क्षमताको विवरणः

क्र सं	संस्था	मानवीय स्रोत	सामग्रीको नाम	परिमाण	अनुमानित लागत	उपलब्ध हुने समयवधी	कैफियत
१.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	खोज तथा उद्धार कर्ता (CARDE)		१५ जना		विपद् पश्चात	
		खानेपानी तथा सरसफाई		१ जना		विपद् पश्चात	
		DDRT (जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली)		२० जना		विपद् पश्चात	
		FA (प्राथमिक उपचार तालिम प्राप्त)		१५ जना		विपद् पश्चात	
		IRA तालिम प्राप्त व्यक्ति		६ जना		विपद् पश्चात	
			मोटरसाईकल	३ वटा		विपद् पश्चात	
			आश्रय स्थल तथा उपशाखाको भवनहरू	आश्रय स्थल २, उपशाखा भवन ७ वटा		विपद् पश्चात	आश्रय स्थल वेलका न.पा. १ र २, उपशाखा भवन चौदण्डीगढी न.पा. ४, १०, कटारी न.पा., ४,९, १०, १२ र १४,
२.	गैसस माहासंघ उदयपुर	जनशक्ति		७ जना		विपद् पश्चात	
			मोटरसाईकल	१ जना		विपद् पश्चात	त्रि.न.पा. - ११
	नवप्रभात		सुरक्षित आश्रय स्थल	१ वटा		विपद् पश्चात	त्रि.न.पा. - १ जोगीदह
	मासवेस उदयपुर		सुरक्षित आश्रय स्थल	१ वटा		विपद् पश्चात	त्रि.न.पा. - २ खैजन पुर
	जाल्पा एकिकृत विकास समाज	जनशक्ति		२० जना		विपद् पश्चात	
			गैरखाद्य सामग्री	१०० परिवार		विपद् पश्चात	
	सेतो गुराँस		सुरक्षित आश्रय स्थल - ३ कोठे	१ वटा		विपद् पश्चात	
	पेसोक नेपाल	जनशक्ति		३ जना		विपद् पश्चात	
		मोटरसाईकल	३ जना		विपद् पश्चात	त्रि.न.पा. - ११	
३.		दक्ष जनशक्ति		५० जना		विपद् पश्चात	

क्र सं	संस्था	मानवीय स्रोत	सामग्रीको नाम	परिमाण	अनुमानित लागत	उपलब्ध हुने समयावधी	कैफियत
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुर	सवारी साधन	ट्रक १ टन-१ थान, टाटा गाडी २ थान	३ थान		विपद् पश्चात	जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुर मातहत
४.	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल नं. ५ गण हे.क्वा. त्रियुगा उदयपुर	दक्ष जनशक्ति (विपद् सम्बन्धी तालिम प्राप्त)	सावेल, ट्रेन्ट, गल, पिक, डोरी	८ जना		विपद् पश्चात	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल नं. ५ गण हे.क्वा. त्रियुगा उदयपुर मातहत
		सवारी साधन	ट्रक	२ थान		विपद् पश्चात	
५.	नेपाली सेना (पशुपति प्रसाद गण) बोक्से	दक्ष जनशक्ति		११५ जना		विपद् पश्चात	नेपाली सेना (पशुपति प्रसाद गण) बोक्से मातहत
		सवारी साधन	२.५ टाटा ट्रक ७.५ टन ट्रक	गोटा-२		विपद् पश्चात	
६.	डिभिजन वन कार्यालय उदयपुर गाईघाट		काठ दाउरा	५ हजार सेप्टी	१ करोड	विपद् पश्चात	सम्बन्धित सा.व.उ.स.हरु सँगको स्वीकृत विधान बमोजिम उपलब्ध गराउन सकिने
			गाडी	२ थान		विपद् पश्चात	
			मोटर साईकल	१४ थान		विपद् पश्चात	
		जनशक्ति		३४० जना		विपद् पश्चात	
७.	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	गा.पा. न.पा. अनुसार जनशक्ति परिचालन	सामुदायिक उपभोक्ता समितिको भवनहरु	१२५ वटा		विपद् पश्चात	आपतकालीन आश्रय स्थलको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने
८.	त्रियुगा उद्योग बाणिज्य संघ	जनशक्ति	मोटर साईकल	१३ जना	१ लाख	विपद् पश्चात	
९.	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई		आपत्कालीन अवस्थामा सामुदायिक विद्यालयहरुको भवन	१ थान		विपद् पश्चात	स्थानीय तह र विद्यालयको समन्वयमा
१०.	समाजसेवी समूह	जनशक्ति	मोटरसाइकल १ थान	५ जना	१४ लाख ५० हजार		सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन कोष बेलका ५ र ६ चौदण्डीगढी नपा १,८,९,१० र त्रियुगा नपा १,२,१३,१४

गैर खाद्य सामग्री (एक परिवारका लागि नेपाल सरकार द्वारा स्वकृत नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको मापदण्ड अनुसार) तपशिलमा उल्लेखित सामग्रीहरु एक परिवारका लागि आवश्यकता पर्दछ ।

गैर खाद्य सामग्री	सुचक
<ul style="list-style-type: none"> गैरखाद्य सामग्री (एक परिवारका लागि नेरेसोको मापदण्ड अनुसार नेपाल सरकार द्वारा स्वीकृत 	<ul style="list-style-type: none"> तारपोलिन १ थान कम्बल २ थान साडी १ थान पुरुष घोती १ थान सुटिङ्ग कपडा ३.५ मीटर सादा कपडा २ मीटर प्रिन्ट कपडा ७ मीटर टेरीकटन कपडा ४ मीटर भाडा सेट १ थान २० लिटर पानी जाने बाल्टिन १ थान

नोट: यदि परिवारको सदस्य सङ्ख्या ५ जना भन्दा बढी छ भने थप १ थान त्रिपाल दिनुपर्ने हुन्छ ।

६.२ जिल्लाका स्थानीय तहमा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमता सम्बन्धी विवरण:

सि नं	स्थानीय तहहरू	विपद् व्यवस्थापन ऐन	LDCRP	DPRP	नीति तथा रणनीति	कोष सञ्चालन कार्यविधि	खुल्ला स्थानहरूको निर्धारण	गत आ व मा खर्च भएको रकम	आगामी आर्थिक वर्षको प्रस्तावित बजेट रु	गतवर्षको वि.ब्य.स को बैठक
१.	बेलका नगरपालिका	छ	छ	छ	छ	छ	छ	९५,००,०००।००	निर्णय नभएको	११
२.	चौदण्डीगढी नगरपालिका	छ	छ	छ	छ	छैन	छ	३५,००,०००।००	४०,००,०००।००	२
३.	त्रियुगा नगरपालिका	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	१५,००,०००।००	१,५०,००,०००।००	१७
४.	कटारी नगरपालिका	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	१९,०९,०८१।००	३,०६,००,०००।००	८
५.	उदयपुरगढी गाउँपालिका	छ	छ	छ	छैन	छ	छ	१४,००,०००।००	२१,००,०००।००	१४
६.	रौतामाई गाउँपालिका	छ			छ	छ	छ	१८,४२,१८६।००	७५,००,०००।००	६
७.	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	३४,००,०००।००	८०,००,०००।००	५
८.	ताप्ली गाउँपालिका	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	१४,१५,२६६।००	३०,००,०००।००	५
९.	जम्मा									

स्रोत: सम्बन्धित स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरण २०८२

६.३ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषको अवस्था

उदयपुर जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा देहाय बमोजिम रकम मौज्दात र चालु आ.व. २०८१/०८२ जेठ सम्मको अवस्था देहायक बमोजिम रहेको छ ।

गत वर्षको मौज्दात रकम रु.	यस महिना सम्मको आम्दानी रकम रु.	जम्मा आम्दानी रकम रु.	यस महिना सम्मको खर्च रकम रु.	बाँकी रकम रु.
३०,२३,५७१।५६	९५,९०,०००।००	१,२६,१३,५७१।५६	१,०२,६०,०००।००	२३,५३,५७१।५६

स्रोत: जिल्ला प्रशासन कार्यालय उदयपुर (२०८२/०२/१४ सम्मको आम्दानी खर्चको विवरण)

परिच्छेद: ७

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना

७.१. लक्ष्य र सूचकहरू

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना तयार गर्नुपर्दछ । प्रकोप आउनु पूर्व र विपद् पश्चात् (जस्तै: मनसुन पूर्व र मनसुन पश्चात्) गोष्ठीहरूको आयोजना गरी विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।

यस बाहेक, प्रत्येक विषयगत क्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्यांकनको लागि आ-आफ्नो योजना बनाउनु पर्छ । प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment), बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Multi-sector Initial Rapid Assessment), विषयगतक्षेत्र विशिष्टकृत लेखाजोखा (Cluster Specific Assessment), क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण जस्ता साझा मूल्याङ्कनका विधिमा समेत सहमति निर्माण गर्नुपर्दछ । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले उपलब्ध तथ्याङ्क विवरणका आधारमा वा प्राथमिक तथ्याङ्क विश्लेषणका विधिद्वारा विषयगत कार्यालयहरूसंग समन्वय गरी लक्ष्य र सुचक निर्धारण गर्न सक्ने छ ।

जिल्ला तहमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको बर्तमान अवस्था र आधार रेखाको विश्लेषण

सिनं	सूचक	सूचना प्रदायक	आब २०७५	आब २०७६	आब २०७७	आधार रेखा ७५+७६+७७ = जम्मा /३	लक्ष्य २०७८	लक्ष्य २०७९	लक्ष्य २०८०	लक्ष्य २०८१	लक्ष्य २०८२
१	प्रदेश/जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा विपद्बाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने										
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	१७	२०	८४	४०	बर्षेनी १० प्रतिशत कम गर्ने				
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	४०	३१	३८	३६	बर्षेनी १० प्रतिशत कम गर्ने				
२	जिल्ला स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने										

२.१	विपदबाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	१२०	१५४	१५३	१४३	बर्षेनी १० प्रतिशत कम गर्ने
३	स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने						
४	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य वृद्धि गर्ने						
५	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका स्थानीय तहहरूको संख्या	स्थानीय तह	सबै स्थानीय तहमा लागु भएको छ ।				
६	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको संख्या	स्थानीय तह (सञ्चार मोबाइल सूचना संयन्त्रको कभरेज)	सबै स्थानीय तहहरू				

नोट: सम्बन्धित विषयगत कार्यालयको बैठक तथा अभिमुखीकरण आयोजना गरी हालको आधाररेखाको तुलनामा आगामी आर्थिक वर्षहरूका लागि न्यूनीकरण लक्ष्य निर्धारण गर्न सकिने छ ।

७.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई

यस खण्डमा समयमा जिल्लामा आईपरेका विपद् तथा प्रकोप प्रभावहरूमा प्रतिकार्य संचालन गर्ने क्रममा आवद्ध विषयगत संघ संस्था वा समिति सदस्यहरूले हासिल गरेको सिकाई, पृष्ठ पोषण लाई निम्न ढाचामा राख्न सकिन्छ । प्रत्येक वर्षको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना छलफल चरणमा अघिल्लो वर्ष वा हालसालैको अनुभवबाट सिकेको विषयहरूलाई यहाँ उल्लेख गरिन्छ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी पहिचान तथा सिकेका कुराहरू मूल्याङ्कन गर्न एक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समिति समेत गठन गर्न सकिनेछ । यस समितिले सम्बन्धित तहको विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वय गर्नेछ र उक्त समितिलाई प्रतिवेदन तयार गर्नेछ । आवश्यकता अनुसार, गाउँपालिका तथा नगरपालिका र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय समुदायका सदस्यहरू पनि अनुगमन र मूल्याङ्कन समितिमा समावेश गरिनेछन् ।

अनुगमन र मूल्याङ्कन समितिका सदस्यहरूले विपद्को अवधि र विपद् पश्चात् धेरै पटक फिल्ड भ्रमण गर्नेछन् । आपत्कालीन प्रतिकार्य र विपद् प्रभावितहरूलाई राहत वितरण, प्रभावकारी तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि कमजोरी र सुधार पहिचान गर्नेछन् । अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाईको नमूना फाराम यसप्रकार रहेको छ ।

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई नमूना फाराम

सिनं	प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य	मुख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	कमी कमजोरी	सुझाव

साथै यस चरणमा प्रकोपको प्रभाव देखिनु अघि नै लक्षित क्षेत्रहरूमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरू पुगेर कृत्रिम घटना अभ्यास गरी राय सल्लाह र अनुभव आदानप्रदान गर्दै पूर्वतयारीलाई थप सघन र बलियो बनाउन सकिन्छ ।

अनुसूची १						
१. उदयपुर जिल्लामा रहेका सरकारी कार्यालय तथा कार्यालय प्रमुखहरुको नाम, थर र सम्पर्क नं.						
सि.नं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	नाम, थर	टेलिफोन	मोवाइल नं. सरकारी	मोवाइल नं. निजी
१	उदयपुर जिल्ला अदालत	जिल्ला न्यायाधिस	मा. दीपक कुमार खरेल मा. हरिश चन्द्र इडनाम मा. ठाकुर प्रसाद पौडेल	422195, 422194		९८४९९८३९३६
		श्रेस्तेदार	श्री भेषराज भट्टराई		9852820194	
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	श्री प्रेम प्रसाद लुइटेल्	422133, 422131	9852817777	
		सहायक प्र.जि.अ.	श्री विक्रम प्रसाद पाण्डेय	422133, 422131	9852835079	
३	श्री नं. १८ बाहिनी	वाहिनीपति सहायक रथी	श्री गौरव गुरुड	420299, 420558	9863028835	
४	पशुपति प्रसाद गण	प्रमुख सेनानी (गणपति)	श्री शिव प्रसाद वाग्ले	423577	9852835259	9851192069
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी उपरीक्षक	श्री हरिहरनाथ योगी	422215, 199, 100	9852815555	9851280515
६	स.प्र.बल ५ नं. गण हे.क्वा. त्रियुगा	स.प्र.उपरीक्षक (गणपति)	श्री सुशिल कुमार शाही	423640	9851272210	
७	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	उप.अनुसन्धान निर्देशक	श्री कुमार बुढाथोकी	422123	9852888886	9852027783
८	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	श्री सृजना क्षेत्री	422144, 469249	9852887222	
९	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	जिल्ला न्यायाधिवक्ता	श्री मनोज प्रसाद गुप्ता	422138	9852835638	
१०	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	प्रमुख कोष नियन्त्रक	श्री लक्ष्मी प्रसाद घिमिरे	422140, 423429	9852835429	
११	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	शिक्षा समन्वय अधिकारी	श्री भवानी प्रसाद कटेल	422105, 422107	9852859260	
१२	डिभिजन वन कार्यालय गाईघाट	नि.डिभिजन प्रमुख	श्री राम भगत यादव	422748, 422134	9852835134	
१३	बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र, कोशी	व.ज.अधिकृत	श्री शिव कुमार पोखरेल	422204	9852835204	
१४	कृषि ज्ञान केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव	422130, 422263	9852835067	9844036577
१५	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण योजना	कार्यालय प्रमुख	श्री दिपेन्द्र मनोहर चौधरी	422838	9851236598	
१६	खानेपानी तथा सरसफाई डि.का.सम्पर्क कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री सुमन भट्टराई	422360, 110		9851224333

१७	पूर्वधार विकास कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री ललित कुमार चौधरी	422137, 422776	9852822776	9842404741
१८	स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख	श्री राम नरेश ठाकुर	422188, 422898	9852835345	9842041757
१९	उदयपुर अस्पताल	मे.सु.	डा. विरेन्द्र कुमार मण्डल	422187, 422261, 423700	9852866700	9851140447
२०	गाईघाट दिक्तेल सडक योजना	योजना प्रमुख	श्री पशुपति ज्ञवाली	422492	9852832492	9852636284
२१	त्रियुगा नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	श्री कुमार प्रसाद कोइराला	422368, 108	9852838111	
२२	मालपोत कार्यालय	प्रमुख मालपोत अधिकृत	श्री डुविन्द्र प्रसाद बराल	422201, 136	9852835801	
२३	जिल्ला हुलाक कार्यालय	हुलाक अधिकृत	श्री ललिता देवी खनाल	422139	9852829777	
२४	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	जिल्ला निर्वाचन अधिकारी	श्री दिपक दाहाल	422262	9852822262	९८४२२४८७५६
२५	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	आयुर्वेदिक चिकित्सक	डा. गम्भिर झा	422104	9852835489	
२६	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	कार्यालय प्रमुख	श्री सुकराज लिम्बु	422129	9852835006	9841797378
२७	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन	डिभिजन प्रमुख	श्री उदित शाही	422175, 422703	9852835648	9851220124
२८	करदाता सेवा कार्यालय	कर अधिकृत	श्री अशोक प्रसाद कुसवाहा	423541	9852835541	9851162885
२९	नापी कार्यालय	नापी अधिकृत	श्री इन्द्र कुमार साह	422135	9852829135	
३०	कारागार कार्यालय	कारागार प्रशासक	श्री उज्जल सुवेदी	422102	9852872777	
३१	सघन सहरी त.भ.नि.का., सप्तरी स.का. गाईघाट	सब-इन्जिनियर	श्री प्रदिप सिंह		9852026058	
३२	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय, विराटनगर	कार्यालय प्रमुख	श्री सुरेश प्रसाद साह		9852040445	
३३	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री गोपाल दाहाल	423663	9852835727	9842066130
३४	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री अर्जुन घिमिरे	422202	9852835606	
३५	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन	कार्यालय प्रमुख	श्री मेनश श्रेष्ठ		9852835003	9842045350
३६	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री पेम्बा शेर्पा	422177	9852837177	९८५२६८४९४०
३७	जिल्ला खेलकुद विकास समिति	कार्यालय प्रमुख	श्री प्रकाश राम राई			9842983704

३८	स्वास्थ्य विमा बोर्ड जिल्ला सम्पर्क शाखा कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	श्री केशव खत्री	035590790		9849305194
३९	त्रियुगा नदी व्यवस्थापन आयोजना	नि.कार्यालय प्रमुख	श्री राजेन्द्र प्रसाद देव			9860661058
४०	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	प्रहरी निरीक्षक चन्द्र बहादुर थापा		9852890189	
४१	झापा भूमिगत जलसिंचाई आयोजना सम्पर्क कार्यालय, सुपाडे	आयोजना प्रमुख	श्री कामेश्वर यादव			9840022104

स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरू

सि.नं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	नाम, थर	मोवाइल नं. सरकारी	मोवाइल नं. निजी	ईमेल
१	बेलका नगरपालिका	नि.प्र.प्र.अ.	श्री रविकिरण आचार्य	9852829019		belakamun@gmail.com
२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	प्र.प्र.अ.	श्री काजीमान राई	9852844047		chaudandigadhimun@gmail.com
३	त्रियुगा नगरपालिका	प्र.प्र.अ.	श्री कुमार प्रसाद कोइराला	9852838111		triyuga.mun@gmail.com
४	कटारी नगरपालिका	प्र.प्र.अ.	श्री राजन थापा	9852839111		ict.katarimun@gmail.com
५	उदयपुरगढी गाउँपालिका	प्र.प्र.अ.	श्री भक्त बहादुर राई	9852835278	9844005826	udayapurgadhimun@gmail.com
६	रौतामाई गाउँपालिका	प्र.प्र.अ.	श्री लिलाराज श्रेष्ठ	9852829291		rautamairm@gmail.com
७	लिम्चुडबुड गाउँपालिका	नि.प्र.प्र.अ.	श्री युवराज ओली	9852836100	9841939206	ito.limchunmun@gmail.com
८	ताप्ली गाउँपालिका	प्र.प्र.अ.	श्री मनोज कुमार मगर	9852829078	9869044445	ict.taplimun@gmail.com

गाईघाटमा रहेका बैंक तथा संस्थानहरू

सि.नं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	नाम, थर	टेलिफोन	मोवाइल नं. सरकारी	मोवाइल नं. निजी
१	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक	शाखा प्रबन्धक	श्री कृष्णदेव गोसाई	420155, 374,754	9852832374	
२	नेपाल बैंक लिमिटेड	शाखा प्रबन्धक	श्री गोबिन्द त्रिपाठी	422378, 423378	9852830778	
३	कृषि विकास बैंक	शाखा प्रबन्धक	श्री सन्तोष कुमार कार्की	422166	9851315266	9851118396
४	नेपाल टेलिकम	कार्यालय प्रमुख	श्री राम सेवक यादव	422444, 422222	9852859444	9852026888
५	नेपाल विद्युत प्रधिकरण	कार्यालय प्रमुख	श्री माधव प्रसाद यादव	422629, 422203	9852835668	9841706431
६	कृषि समग्री कम्पनी	कार्यालय प्रमुख	श्री सन्तोष कुमार यादव	420103		9843495830
७	ग्लोबल आईएमई बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री लोकनाथ पौडेल	422932		9802261022
८	नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री अरुण कुमार श्रेष्ठ	422952		
९	एनआसी एशिया बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री रमेश खडका	422933		9801981912

१०	सनराईज बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री सन्जय कुमार गेलाल	420778		
११	प्रभु बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री युवराज तामाङ्ग	420997		
१२	एनएमबी बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री राजेश पोखरेल	421836		
१३	माछापुच्छ्रे बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री भुवन न्यौपाने	421090		
१४	सिटिजन बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री विपिन न्यौपाने	423330		9852060821
१५	सिद्धार्थ बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री सुनिल पोखरेल	421618		9849107223
१६	सानिमा बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री लिल बहादुर मगर	423852		
१७	एनसिसि बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री घनश्याम बस्नेत	422796		
१८	नविल बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री शैलेन्द्र गिरी			9852622386
१९	लक्ष्मी बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री प्रयाश अधिकारी			981122422
२०	सिभिल बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री सन्जय सिग्देल	423384		9852832384
२१	ज्योति विकास बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री लिल बहादुर खडका	422889		9802314175
२२	एभरेष्ट बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक	श्री भगवान कुमार थापा	420080		
२३	मेगा बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक		590033		
२४	मुक्तिनाथ विकास बैंक लि. गाईघाट	शाखा प्रबन्धक		422146		

ईलाका प्रशासन कार्यालय कटारी क्षेत्र तथा अन्य स्थानमा रहेका कार्यालय/बैंकहरु

सि.नं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	नाम, थर	टेलिफोन	मोबाइल नं. सरकारी	मोबाइल नं. निजी
१	ईलाका प्रशासन कार्यालय कटारी	कार्यालय प्रमुख	श्री कोपिला राई	450335	9852836288	9842954254
२	डिभिजन वन कार्यालय त्रिवेणी कटारी	डिभिजन प्रमुख	श्री अनिरुद्ध कुमार साह	450561	9852836561	
३	मिर्चैया कटारी घुर्मी सडक योजना, कटारी	योजना प्रमुख	श्री पशुपति ज्ञवाली		9852636284	9852831861
४	मालपोत कार्यालय, कटारी	कार्यालय प्रमुख	श्री पल्लवी कुमारी कर्ण	450512	9852836412	
५	नापी कार्यालय, कटारी	कार्यालय प्रमुख	श्री पशुपति सिंह	420417	9852836216	
६	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री लिला दाहाल	450096	9852831055	
७	कृषि विकास बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री मधु सुवेदी		9854043300	
८	कटारी अस्पताल, कटारी	मे.सु.	डा गौरव साह	450088	9848135832	
९	नेपाल टेलिकम, कटारी	स.प्रा.अ.	श्री खगेन्द्र बलम्पाकी मगर	450144	9852832345	
१०	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, कटारी	उप-केन्द्र प्रमुख	श्री मनोज साह	450428	9767390900	

ईलाका प्रशासन कार्यालय कटारी क्षेत्रमा रहेका बैंकहरू

सि.नं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	नाम, थर	टेलिफोन	मोवाइल नं. सरकारी	मोवाइल नं. निजी
१	माछापुच्छ्रे बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री विरोध घिमिरे	450568		
२	एन.एम.वि बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री खुश बहादुर कटवाल	450444		
३	सेन्चुरी बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री इश्वर कुमार राउत	450362		
४	एन.सि.सि बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री रमेश भण्डारी	450559		
५	एन.आई.सि बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री लुमुनीराम कार्की		9801982001	9801982002
६	सिद्धार्थ बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री प्रदिप लोहनी	450434		9801052725
७	नबिल बैंक, कटारी	शाखा प्रबन्धक	श्री सुदिप कुमार दाहाल			9842690444
८	ग्लोबल आईएमई बैंक	शाखा प्रबन्धक	श्री मनिष कुमार मगर	450374		9857069119
९	सनराइज बैंक, कटारी		श्री गोकर्ण सेढाई	411214		
१०	मुक्तीनाथ विकास बैंक	शाखा प्रबन्धक		450305		
११	ज्योति विकास बैंक	शाखा प्रबन्धक	श्री राजु शर्मा			9841369022
१२	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	शाखा प्रबन्धक		440255		
१३	सिद्धार्थ बैंक, बेल्टार	शाखा प्रबन्धक	श्री विकास पोखरेल	420230		9851200608
१४	कृषि विकास बैंक, बेल्टार	शाखा प्रबन्धक	श्री ललित विश्वकर्मा	440329	9851315268	
१५	एसबीआई बैंक लिम्चुडबुड	शाखा प्रबन्धक				
१६	प्राइम बैंक, रुपाटार, ताप्ली	शाखा प्रबन्धक	श्री सुजित धमला	027-691280		
१७	सानिमा बैंक उदयपुरगढी	शाखा प्रबन्धक	श्री शंकर खडका		9852835700	
१८	सानिमा बैंक गढी	शाखा प्रबन्धक	श्री सुमित उपाध्याय			
१९	मेगा बैंक, मुकुची	शाखा प्रबन्धक		410053		

स्थानीय तहका प्रमुख/उपप्रमुख तथा अध्यक्ष/उपाध्यक्षहरु

सि.नं.	कार्यालयको नाम	दर्जा	नाम, थर	मोबाइल नं. सरकारी
१	बेलका नगरपालिका	प्रमुख	श्री अशोक कार्की	9852829011
		उप-प्रमुख	श्री जिरा राई	9852829010
२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	प्रमुख	श्री कालुमान लामा	9852835166
		उप-प्रमुख	श्री मणिका देवी दुलाल	9852835528
३	त्रियुगा नगरपालिका	प्रमुख	श्री बसन्त कुमार बस्नेत	9852830437
		उप-प्रमुख	श्री महेश्वरी राई	9842838178
४	कटारी नगरपालिका	प्रमुख	श्री राजेशचन्द्र श्रेष्ठ	9852845900
		उप-प्रमुख	श्री गिता खड्का	9852845915
५	उदयपुरगढी गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री मान बहादुर केप्ल्याकी मगर	9844867979
		उपाध्यक्ष	श्री जित बहादुर खड्का	9842845435
६	रौतामाई गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री विरेन्द्र कुमार मगर	9863827488
		उपाध्यक्ष	श्री भुपिन्द्र बहादुर थापा	9841311331
७	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री मेजर कुमार राई	9861322425
		उपाध्यक्ष	श्री पुष्पलाल राई	9843804740
८	ताप्ली गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री दुङ्गराज वि.क.	9862626305
		उपाध्यक्ष	श्री धनमाया मगर	9851195832

अनुसूची: २ जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारीहरुको सम्पर्क नम्बरहरु

सि नं	नामथर	पद	ठेगाना	मोबाइल नम्बर
१	गौर बहादुर विश्वकर्मा	प्रमुख	उदयपुरगढी ७	9852835713 9848276769
२	तेज प्रसाद गिरी	उप-प्रमुख	ताप्ली ५	9842994538
३	भिम चन्द्र राई	सदस्य	लिम्चुडबुङ २	9819900662
४	बिष्णु कटुवाल	सदस्य	कटारी २	9852836241
५	मंजु कुमारी परियार	सदस्य	चौदण्डी ६	9826706605
६	इन्द्र बहादुर थापा	सदस्य	कटारी ८	9852836014
७	गोमा कार्की	सदस्य	त्रियुगा १६	9864465622
८	बिन्दा कुमारी विश्वकर्मा	सदस्य	उदयपुरगढी ८	9842538599
९	पद कुमार राई	सदस्य	बेलका ८	9821700077

अनुसूची: ३ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति उदयपुरको नामावली

क्रसं	कार्यालय को नाम	प्रमुखको नाम	पद	टेलिफोन/मोवाइल नम्बर
१.	प्र.जि.अ., जिल्ला प्रशासन कार्यालय	श्री प्रेम प्रसाद लुइटेल	अध्यक्ष	९८५२८१७७७७
२.	जिल्ला समन्वय अधिकारी	श्री सृजना क्षेत्री	सदस्य	९८५२८८७२२२
३.	नगर प्रमुख, बेलका नगरपालिका	श्री अशोक कार्की	सदस्य	९८५२८२९०११
४.	नगर प्रमुख, चौदण्डीगडी नगरपालिका	श्री कालुमान लामा	सदस्य	९८५२५३५१६६
५.	नगर प्रमुख, त्रियुगा नगरपालिका	श्री बसन्त कुमार बस्नेत	सदस्य	९८५२८३०४३७
६.	नगर प्रमुख, कटारी नगरपालिका	श्री राजेशचन्द्र श्रेष्ठ	सदस्य	९८५२८४५९००
७.	अध्यक्ष, रौतामाई गाउँपालिका	श्री वीरेन्द्र कुमार मगर	सदस्य	९८६३८२७४८८
८.	अध्यक्ष, उदयपुरगढी गाउँपालिका	श्री मान बहादुर केण्ड्राकी मगर	सदस्य	९८४४८६७९७९
९.	अध्यक्ष, ताप्ली गाउँपालिका	श्री ढुङ्गराज वि.क.	सदस्य	९८६२६२६३०५
१०.	अध्यक्ष, लिम्चुडबुड गाउँपालिका	श्री मेजर कुमार राई	सदस्य	९८६१३२२४२५
११.	प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय उदयपुर	श्री राम नरेश ठकुर	सदस्य	९८५२८३५३४५
१२.	मे.सु. उदयपुर अस्पताल	श्री विरेन्द्र कुमार मण्डल	सदस्य	९८५२८६६७००
१३.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	श्री गम्भीर झा	सदस्य	९८५२८३५४८९
१४.	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	श्री सुकराज लिम्बु	सदस्य	९८५२८३५००६
१५.	प्रमुख सेनानी पशुपति प्रसाद गण बोक्से	श्री शिव प्रसाद वाग्ले	सदस्य	९८५२८३५२५९
१६.	प्र.उ., जिल्ला प्रहरी कार्यालय	श्री हरिहरनाथ योगी	सदस्य	९८५२८१५५५५
१७.	स.प्र.उ, स.प्र.वल, नेपाल नं ५ गण हे.क्वा.	श्री सुशिल कुमार शाही	सदस्य	९८५१२७२२१०
१८.	उप-अनुसन्धान निर्देशक, रा.अ.जि.का.	श्री कुमार बुढाथोकी	सदस्य	९८५२८८८८८६
१९.	प्रमुख, पूर्वाधार विकास कार्यालय	श्री ललित कुमार चौधरी	सदस्य	९८५२८२२७७६
२०.	प्रमुख, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	श्री भवानी प्रसाद कटेल	सदस्य	९८५२०८१२५१
२१.	डिभिजन वन कार्यालय गाईघाट	श्री राम भगत यादव	सदस्य	९८५२८३५१३४
२२.	डिभिजन वन कार्यालय त्रिवेणी कटारी	श्री अनिरुद्ध कुमार साह	सदस्य	९८५२८३६५६१
२३.	मिर्चैया कटारी घुर्मी सडक योजना	श्री पशुपति ज्ञवाली	सदस्य	९८५२८३२४९२
२४.	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय	श्री गोपाल दाहाल	सदस्य	९८५२८३५७२७
२५.	त्रियुगा नदी व्यवस्थापन आयोजना	श्री राजेन्द्र प्रसाद देव	सदस्य	९८६०६६१०५८
२६.	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण आयोजना	श्री दिपेन्द्र मनोहर चौधरी	सदस्य	९८५१२३६५९८
२७.	सघन सहरी तथा भ.नि.का. विराटनगर सम्पर्क कार्यालय गाईघाट	श्री प्रदिप सिंह	सदस्य	९८५२०२६०५८
२८.	सहरी विकास तथा भवन निर्माण कार्यालय सम्पर्क कार्यालय गाईघाट	श्री सुरेश प्रसाद साह	सदस्य	९८५२०४०४४९
२९.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण शाखा गाईघाट	श्री माधव प्रसाद यादव	सदस्य	९८५२८३५६६८
३०.	नेपाल टेलिकम	श्री राम सेवक यादव	सदस्य	९८५२८५९४४४
३१.	प्रमुख, कृषि ज्ञान केन्द्र	श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव	सदस्य	९८५२८३५०६७
३२.	प्रमुख, जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन	श्री उदित शाही	सदस्य	९८५२८३५६४८
३३.	योजना प्रमुख, गाईघाट-दिक्तेल सडक योजना	श्री पशुपति ज्ञवाली	सदस्य	९८५२८३२४९२
३४.	व.ज.अधिकृत, बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र, कोशी	श्री शिव कुमार पोखरेल	सदस्य	९८५२८३५२०४
३५.	प्रमुख, खानेपानी तथा सरसफाइ कार्यालय	श्री सुमन भट्टराई	सदस्य	९८५१२२४३३३

क्रसं	कार्यालय को नाम	प्रमुखको नाम	पद	टेलिफोन/मोबाइल नम्बर
३६.	नेपाली कांग्रेस	श्री हिमाल कार्की	सदस्य	९८५२८३९९६५
३७.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एमाले	श्री भागवत राउत	सदस्य	९८५९९९९९८८
३८.	नेकपा माओवादी केन्द्र	श्री दिवस कटवाल	सदस्य	९८५२८३६९२९
३९.	नेकपा एकीकृत समाजवादी	श्री विनोद कुमार खडका	सदस्य	९८५९००८६३५
४०.	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी	श्री चित्र कुमार कार्की	सदस्य	९८४२८८२२९९
४१.	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	श्री ध्रुव कुमार रायमाझी	सदस्य	९८५२८३०७९९
४२.	जनता समाजवादी पार्टी	श्री केशव बहादुर मगर	सदस्य	९८४२८४९८७९
४३.	जनता समाजवादी पार्टी नेपाल	श्री ओसन घिमिरे	सदस्य	९८४९७२५९७७
४४.	लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपाल	श्री खुसीलाल ठाकुर	सदस्य	९८५२८२०२७४
४५.	जनमत पार्टी	श्री शैख इसराइल	सदस्य	९८४२८५५५९८
४६.	सचेत नेपाली पार्टी	श्री भरत कुमार बजगाई	सदस्य	९८५९२३९६६४
४७.	नेकपा माले	श्री कुमार आले	सदस्य	९८६२९९९८२०
४८.	खम्बुवान राष्ट्रिय मोर्चा नेपाल	श्री खिसा बहादुर राई	सदस्य	९८९७३२३९९३
४९.	नेकपा समाजवादी	श्री हित बहादुर आले मगर	सदस्य	९८४९६६००४९
५०.	मंगोल नेशनल अर्गनाइजेशन	श्री रेवत कुमार आले	सदस्य	९८४२६८२७५४
५१.	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	श्री दल बहादुर राई	सदस्य	९८०५९५९३९५
५२.	संघिय लोकतान्त्रिक राष्ट्रिय मञ्च	श्री राजेन्द्र राई	सदस्य	९८६२९८४८६०
५३.	राष्ट्रिय जनमोर्चा	श्री लिल कुमार राई	सदस्य	९८४२८२४३९३
५४.	सभापति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, उदयपुर	श्री शम्भु पौडेल	सदस्य	९८५२८३५०३०
५५.	गौसस महासंघ, उदयपुर	श्री सृजना पौडेल	सदस्य	९८४२८४३९७६
५६.	सभापति, नेपाल पत्रकार महासंघ, उदयपुर	श्री भक्ति विलाश पोखरेल	सदस्य	९८४२८२५७५२
५७.	अध्यक्ष, जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ, उदयपुर	श्री चुडामणि कार्की	सदस्य	९८५२८३५६५३
५८.	अध्यक्ष, त्रियुगा उद्योग बाणिज्य संघ, उदयपुर	श्री रमेश रसाईली	सदस्य	९८४२८३७४८४
५९.	स.प्र.जि.अ., जिल्ला प्रशासन कार्यालय, उदयपुर	श्री विक्रम प्रसाद पाण्डेय	स. सचिव	९८५२८३५०७९

अनुसूची: ४ उदयपुर जिल्लाका निर्वाचित स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूको नाम र सम्पर्क नम्बरहरू:

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	वेलका नगरपालिका	मेयर	अशोक कार्की	९८५२८२९०९०
२	वेलका नगरपालिका	उपमेयर	जीरा राई	९८५२८२९०९९
३	वेलका नगरपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	दिनेश्वर प्रसाद चौधरी	९८५२८२९००९
४	वेलका नगरपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	प्रेम दाहाल	९८५२८२९००२
५	वेलका नगरपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	टंक आचार्य	९८५२८२९००३
६	वेलका नगरपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	तिर्थ अधिकारी	९८५२८२९००४
७	वेलका नगरपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	दिपक रेग्मी	९८५२८२९००५
८	वेलका नगरपालिका	६ नं. वडा अध्यक्ष	बसन्त मगर	९८५२८२९००६
९	वेलका नगरपालिका	७ नं. वडा अध्यक्ष	निकेश राई	९८६३९७७२३६
१०	वेलका नगरपालिका	८ नं. वडा अध्यक्ष	जय कुमार राई	९८४२२०७७६०
११	वेलका नगरपालिका	९ नं. वडा अध्यक्ष	भरत घिमिरे	९८५२८३६६८८

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	चौदण्डीगढी नगरपालिका	मेयर	श्री कालुमान लामा	9852835166
२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	उपमेयर	श्री मणिका देवि दुलाल	9852835528
३	चौदण्डीगढी नगरपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री सिता राम राई	9851208313
४	चौदण्डीगढी नगरपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री हरि बहादुर खड्का	9840337299
५	चौदण्डीगढी नगरपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री पर्शुराम राई	9814734855
६	चौदण्डीगढी नगरपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री लुङ्गराज राई	9810579229
७	चौदण्डीगढी नगरपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री तुलसीराम ढकाल	9841518580
८	चौदण्डीगढी नगरपालिका	६ नं. वडा अध्यक्ष	श्री अम्मर बहादुर खड्का	9861558789
९	चौदण्डीगढी नगरपालिका	७ नं. वडा अध्यक्ष	श्री केशव अधिकारी	9862844666
१०	चौदण्डीगढी नगरपालिका	८ नं. वडा अध्यक्ष	श्री भगनाथ कुमार मगर	9840928607
११	चौदण्डीगढी नगरपालिका	९ नं. वडा अध्यक्ष	श्री प्रकाश राउत क्षेत्री	9852835208
१२	चौदण्डीगढी नगरपालिका	१० नं. वडा अध्यक्ष	श्री धर्मेन्द्र कुमार खड्का	9816707051

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	त्रियुगा नगरपालिका	मेयर	श्री बसन्त कुमार बस्नेत	९८५२८३०४३७
२	त्रियुगा नगरपालिका	उपमेयर	श्री महेश्वरी राई	९८४२८३८१७८
३	त्रियुगा नगरपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री मनोज कुमार चौधरी	९८४१६०१०३४
४	त्रियुगा नगरपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री घमान सिंह खत्री	९८५२८३५६९३
५	त्रियुगा नगरपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री तिलक बहादुर कटुवाल	९८६२८३८८२२
६	त्रियुगा नगरपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री बद्रि बस्नेत	९८५२८३०६६६
७	त्रियुगा नगरपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री उद्धव कुमार थापा	९८४२८३८२१०
८	त्रियुगा नगरपालिका	६ नं. वडा अध्यक्ष	श्री योगेन्द्र बहादुर दाहाल	९८०६३०२२०३
९	त्रियुगा नगरपालिका	७ नं. वडा अध्यक्ष	श्री अमर बहादुर दनुवार	९८६४६८०५३१
१०	त्रियुगा नगरपालिका	८ नं. वडा अध्यक्ष	श्री राज कुमार राउत	९८४२८५१२३०
११	त्रियुगा नगरपालिका	९ नं. वडा अध्यक्ष	श्री राज कुमार दनुवार	९८४२८५१२३०
१२	त्रियुगा नगरपालिका	१० नं. वडा अध्यक्ष	श्री किरण पाण्डे	९८५२८३०१२०
१३	त्रियुगा नगरपालिका	११ नं. वडा अध्यक्ष	श्री सुमन्त कोईराला	९८५२८३०५८३
१४	त्रियुगा नगरपालिका	१२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री नविन कुमार राई	९८४५७५९३५४
१५	त्रियुगा नगरपालिका	१३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री नविन कुमार चौधरी	९८६३८२५३९६
१६	त्रियुगा नगरपालिका	१४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री हिम राज मगर	९८६३८६७०७०
१७	त्रियुगा नगरपालिका	१५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री गणेश प्रसाद तिम्सीना	९८५२८३५१८३
१८	त्रियुगा नगरपालिका	१६ नं. वडा अध्यक्ष	श्री मान बहादुर राई	९७४५५४८९००

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	कटारी नगरपालिका	मेयर	श्री राजेश चन्द्र श्रेष्ठ	९८५२८४५९००
२	कटारी नगरपालिका	उपमेयर	श्री गीता खड्का	९८५२८४५९१५
३	कटारी नगरपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री पदम लाल मगर	९८५२८४५९०१
४	कटारी नगरपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री प्रेम बहादुर क्षेत्री	९८५२८४५९०२
५	कटारी नगरपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री पुष्कर खड्का	९८५२८४५९०३
६	कटारी नगरपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री भुपेन्द्र सिं तामाङ्ग	९८५२८४५९०४
७	कटारी नगरपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री मोहन बहादुर तामाङ्ग	९८५२८४५९०५
८	कटारी नगरपालिका	६ नं. वडा अध्यक्ष	श्री प्रेम बहादुर मगर	९८५२८४५९०६
९	कटारी नगरपालिका	७ नं. वडा अध्यक्ष	श्री सुविन लुङ्गाना	९८५२८४५९०७
१०	कटारी नगरपालिका	८ नं. वडा अध्यक्ष	श्री नविन्द्र कुमार तामाङ्ग	९८५२८४५९०८
११	कटारी नगरपालिका	९ नं. वडा अध्यक्ष	श्री बेग बहादुर आले मगर	९८५२८४५९०९
१२	कटारी नगरपालिका	१० नं. वडा अध्यक्ष	श्री क्षेत्र बहादुर खड्का	९८५२८४५९१०
१३	कटारी नगरपालिका	११ नं. वडा अध्यक्ष	श्री अनन्त हायु	९८५२८४५९११
१४	कटारी नगरपालिका	१२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री यम्बर बहादुर कटुवाल	९८५२८४५९१२
१५	कटारी नगरपालिका	१३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री शम्भु श्रेष्ठ	९८५२८४५९१३
१६	कटारी नगरपालिका	१४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री अम्बर बहादुर मगर	९८५२८४५९१४

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	रौतामाइ गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री वीरेन्द्र कुमार मगर	९८६३८२७४८८
२	रौतामाइ गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	श्री भुपिन्द्र बहादुर थापा	९८४१३११३३१
३	रौतामाइ गाउँपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री रुद्र ब कार्की	९८६१७५३०७७
४	रौतामाइ गाउँपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री होम बहादुर दाहाल	९८५२८३५५२२
५	रौतामाइ गाउँपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री दिपेन्द्र दाहाल	९८५२८३५५०९
६	रौतामाइ गाउँपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री रविन्द्र कुमार खत्री	९८६२८६१८४३
७	रौतामाइ गाउँपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री पाण्डव राई	९८५२८३५४०३
८	रौतामाइ गाउँपालिका	६ नं. वडा अध्यक्ष	श्री पृथ्वी कुमार राई	९८४२९८८१८३
९	रौतामाइ गाउँपालिका	७ नं. वडा अध्यक्ष	श्री मनोज कुमार राना मगर	९८०५९६८७००
१०	रौतामाइ गाउँपालिका	८ नं. वडा अध्यक्ष	श्री घमान सिंह थापा	९८६६०४५८४४

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	उदयपुरगढी गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री मान बहादुर केप्ल्याकी मगर	९८४४८६७९७९
२	उदयपुरगढी गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	श्री जित बहादुर खडका	९८४२८४५४३५
३	उदयपुरगढी गाउँपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री दिल बहादुर राना	९८६२९९४८७३
४	उदयपुरगढी गाउँपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री इन्द्र बहादुर राउत	९७४२२८४८९९
५	उदयपुरगढी गाउँपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री मनोज कुमार कार्की	९८६२८४२६९७
६	उदयपुरगढी गाउँपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री राम बहादुर घले	९८४२८२५९९६
७	उदयपुरगढी गाउँपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री कुमार अधिकारी	९८४२३९५५९२
८	उदयपुरगढी गाउँपालिका	६ नं. वडा अध्यक्ष	श्री कृष्ण बहादुर खत्री	९८४२९९८००७
९	उदयपुरगढी गाउँपालिका	७ नं. वडा अध्यक्ष	श्री भुवन केप्ल्याकी मगर	९८६२८६३४९५
१०	उदयपुरगढी गाउँपालिका	८ नं. वडा अध्यक्ष	श्री थिर बहादुर राउत	९८६३७३३५८८

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	ताप्ली गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री दुङ्गराज विश्वकर्मा	९८६२६२६३०५
२	ताप्ली गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	श्री धनामाया मगर	९८५९९५८३२
३	ताप्ली गाउँपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री उद्धव हमाल	९८५२८३५५९३
४	ताप्ली गाउँपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री छत्र बहादुर श्रेष्ठ	९८६२९३९९८४
५	ताप्ली गाउँपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री रंगमान तामाङ	९८४४०९९९२४
६	ताप्ली गाउँपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री उमेश कुमार मगर	९८४२९६७५३८
७	ताप्ली गाउँपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री विष्णु कुमार श्रेष्ठ	९८४२९५९५९९

सि.नं.	स्थानीय तहको नाम	पद	नाम थर	सम्पर्क नम्बर
१	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	अध्यक्ष	श्री मेजर कुमार राई	९८६९३२२४२५
२	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	श्री पुष्पलाल राई	९८४३८०४७४०
३	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	१ नं. वडा अध्यक्ष	श्री जनदिप थापा मगर	९८४९९९९४०३
४	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	२ नं. वडा अध्यक्ष	श्री जितेन्द्र राई	९८४९८९५३६५
५	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	३ नं. वडा अध्यक्ष	श्री गुरुमणी कुमाई	९८४२८०५४७२
६	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	४ नं. वडा अध्यक्ष	श्री छत्र बहादुर राई	९८४२८८७०८७
७	लिम्चुडबुङ गाउँपालिका	५ नं. वडा अध्यक्ष	श्री कविचन्द्र राई	९८६९३०९४८०

अनुसूची: ५ उदयपुर जिल्लाको विभिन्न स्थानमा रही कार्यरत नेपाल प्रहरीका कार्यालयका प्रमुखहरुको विवरण

सि.नं.	कार्यालय	दर्जा	नाम थर	ब्यक्तिगत सम्पर्क न.	का.को CUG नं.	कैफियत
१	जिप्रका उदयपुर संचार शाखा	...		९८५१२८०५१५	९८५२८३५२७७	
२	जिप्रका उदयपुर	प्रउ	हरीहर नाथ योगि	९८५१२८०५१५	९८५२८१५५५५	
३	जिप्रका उदयपुर	प्रनाउ	केदारमान दोड	९८५१२८१४४८	९८५२८३५५०८	
४	जिप्रका उदयपुर	प्रनि	सुमन बानिया	९८५१२८२३२०		
५	जिप्रका उदयपुर	प्रनि	धन कुमारी राई	९८६२०६५५०३		
६	जिप्रका उदयपुर	प्रनि	सुन्दर कार्की	९८५५०९०६१७		
७	जिप्रका उदयपुर	प्रनि	नारायण कुमार योगी	९८५२०९०६५५		
८	ईप्रका कटारी	प्रनाउ	कमल बजगाई	९८५१२८२४००	९८५२८३६३१५	
९	ईप्रका रामपुरठोक्सिला	प्रनि	मौसम उदास	९८५१२८१९७२	९८५२८३५१९	
१०	ईप्रका बेल्टार उदयपुर	प्रनि	बबिन राई	९८४३५८६०५५	९८५२८४४०८८	
११	जिट्राप्रका उदयपुर	प्रनि	चन्द्र खड्का	९८५२०९००८०	९८५२८३५५१२	
१२	इप्रका रौतामाई	प्रसनि	नइन्द्र कार्की	९८४२३४१८४६	९८४४३८३९६२	
१३	इप्रका लिमचुडबुड	प्रसनि	दिनेश प्रसाद साह	९८६२८७११७८	९८४४३८२७५८	
१४	इप्रका जलजले	प्रनानि	धन कुमार राई	९८४२८९५८०४	९८५२८३५९३३	
१५	नप्रका गाईघाट	प्रसनि	मोतिराम महतो	९८५२८९०००३	९८४४३८३७६६	
१६	प्रचौ जोगिदह	प्रसनि	तिर्थ भण्डारी	९८०४३७९६७४	९८५२८३५५१७	
१७	प्रचौ लालपत्ता	प्रनानि	सुमित साह	९८४२५०६०८८	९८५२८३५७७०	
१८	प्रचौ उदयपुरगढी	प्रसनि	सिताराम भुजेल	९८५२८०५३१२	९८५२८३५८७०	
१९	प्रचौ सुकौरा	प्रह	मनोज चौधरी	९८४४०१०५९२	९८४४३८३९१६	
२०	प्रचौ साउने	प्रसनि	थिरा भुजेल	९८०४३२०३८३	९८५२८३५५९६	
२१	अप्रपोष्ट बसपार्क	प्रबह	निलकण्ठ श्रेष्ठ	९८६७९८२३३४	९८५२८३४७९९	
२२	अप्रपोष्ट बगाहा	प्रह	गणेश वि.क	९८४२१४२२३७	९८५२८३५९९७	

सि.नं.	कार्यालय	दर्जा	नाम थर	ब्यक्तिगत सम्पर्क न.	का.को CUG नं.	कैफियत
२३	अप्रपोष्ट चुहाडे	प्रसनि	रन्त राम थन्दार थारू	९८५२०९०६६९	९८५२८३५२८७	
२४	अप्रपोष्ट तरकारीबजार	प्रबह	भिषराज आचार्य	९८४२९८९२९२	९८४४३८३९४४	
२५	अप्रपोष्ट संगमचोक	प्रसनि	राम कुमार श्रेष्ठ	९८४२८७६३९८	९७६७३९४४२२	
२६	अप्रपोष्ट नेपालटार	प्रसनि	राम कुमार यादव	९८६७९४९५०५	९८४३३३०६४४	
२७	अप्रपोष्ट रौता पोखरी	प्रबह	रेवत फुयाल	९८४२९४३७३०	९८५२८३७२६०	
२८	प्रहरी बिट हाडेबास	प्रसनि	श्याम गुरुड	९८९९३७७३९९	९७४९२३९३३७	
२९	जि.अस्पताल प्रहरी बिट	प्रह	हिरा खड्का	९८०५९५९२७९	९८५२८३७९९९	
३०	कासुगार्ड उदयपुर	प्रबनानि	चन्द्र नारायण सिंह दनुवार	९८४५९९९०९४	९८५२८३५७०८	
३१	प्रजिअ निवास गार्ड	प्रह	जिवन कुमार राई	९८९७७९५९९७		
३२	जिल्ला अदालत	प्रबह	चोलिन्द्र थापा	९८४२८३७७२३		
३३	इप्रका कटारी	प्रनाउ	कमल बजगाई	९८५९२८२४००	९८५२८३६३९५	
३३	प्रचौ बेलस्रोत	प्रनानि	बिनोद कुमार यादव	९८५२८९०२८९	९८५२८३६२७७	
३४	प्रचौ रिस्कु	प्रसनि	चंदन मेहता	९८२४३८७८३९	९८५२८३६०५२	
३५	प्रचौ बसेरी	प्रसनि	विश्वनाथ यादव	९८६२६६८३२५	९८५२८३६२८५	
३६	प्रचौ सोरुडछबिसे	प्रसनि	सुवास सिंह गोले	९७४८४७०३२८	९८५२८३६५२५	
३७	प्रचौ घुर्मी	प्रसनि	श्रीराम खतिवडा	९८४४०३४३६२	९८५२८३६२३३	
३८	प्रचौ रुपाटार	प्रसनि	भोज बहादुर खत्री	९८९७७९९५६५	९८५२८३६२८३	
३९	प्रचौ रामपुरझुल्के	प्रसनि	होसियार राई	९८९९३५४२५४	९८५२८३६२८४	
४०	अप्रपोष्ट बेतेनि	प्रसनि	तिर्थ बहादुर माझी	९८९७९९३९२७	९८५२८३६२८६	
४१	इप्रका रामपुरठोक्सिला	प्रनि	मौसम उदास	९८५९२८९९७२	९८५२८३५९९९	
४२	प्रचौ भागलपुर	प्रनानि	बिनोद साह	९८०५९२२०८६	९८५२८४४०५०	
४३	प्रचौ लालबजार	प्रसनि	कालुराम उराव	९८४२२२८०३८	९८५२८२९०४३	
४४	अप्रपोष्ट मैनामैनी	प्रसनि	महेन्द्र प्रसाद मेहता	९८४२९९७७५८	९७६७३९४५२२	
४५	अप्रपोष्ट कोठु	प्रसनि	टिका निरौला	९८४२०४२६२०	९८५२८२९०४२	

सि.नं.	कार्यालय	दर्जा	नाम थर	ब्यक्तिगत सम्पर्क न.	का.को CUG नं.	कैफियत
४६	अप्रविष्ट आमबासी	प्रह	उमेश मेहता	९८६३९५९९७०		
४७	इप्रका बेल्टार	प्रनि	बबिन राई	९८४३५८६०५५	९८५२८४४०८८	
४८	इप्रका सुन्दरपुर	प्रनानि	जगदिश मेहता	९८९७९३९७५४	९८५२८४४०८०	
४९	प्रचौ हडिया	प्रसनि	बाबुराम थापा	९८४२८३३४२७	९८५२८३५७३९	
५०	प्रचौ बसाहा	प्रसनि	शेर बहादुर थापा	९८४२४३३३४४	९८५२८४४०९०	
५१	प्रहरी बिट माडिबास	प्रह	बाबुराम चौलागाई	९८५२६९०९२४	९८५२८४४९२४	

अनुसूची: ६ जिल्ला स्थित सशस्त्र प्रहरीबल नेपालका युनिटहरूको सम्पर्क नम्बर विवरणहरू:

सि.नं.	कार्यालय	दर्जा	नाम थर	ब्यक्तिगत सम्पर्क न.	का.को CUG न.	कैफियत
१	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ५ गण हे.क्वा. त्रियुगा उदयपुर	सप्रउ	सुशिल कुमार शाही	9849784750	9851272210	
२	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल सुरक्षा बेश कटारी उदयपुर	सप्रनि	मेघराज राउत	9843223501	9852846000	
३	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल सुरक्षा बेश बेल्टार उदयपुर	सप्रनि	देबराज मल्ल	9851259852	9851271265	
४	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल सुरक्षा बेश रामपुर उदयपुर	सप्रनि	नरेश चौधरी	9742388449	9851272258	

अनुसूची: ७ उदयपुर जिल्ला स्थित नेपाली सेनाको विभिन्न स्थानमा रहेका युनिटका प्रमुखहरूको विवरण:

सि.नं.	कार्यालय	दर्जा	नाम थर	ब्यक्तिगत सम्पर्क न.	कार्यालयको CUG नं.	कैफियत
१.	श्री पशुपति प्रसाद गण, पिपलटार व्यारेक	प्रमुख सेनानी	शिव प्रसाद वाग्ले	९८५११९२०६९	९८५२८३५२५९	
२.	सुरक्षा गुल्म क.न.पा. १ बेलसोत	जमदार	श्रीराम श्रेष्ठ	९८४९४०६०८७	-	

अनुसूची: ८ उदयपुर जिल्लाका स्थानीय तहमा कार्यरत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूको नाम सम्पर्क विवरण:

सि नं	स्थानीय तह	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सम्पर्क नम्बर	ईमेल ठेगाना
१.	बेलका नगरपालिका	श्री रवि किरण आचार्य	९८५२८२९०१९	belakamun@gmail.com
२.	चौदण्डीगढी नगरपालिका	श्री काजिमान राई	९८५२८४४०४७	chaudandigadhimun@gmail.com
३.	त्रियुगा नगरपालिका	श्री कुमार प्रसाद कोइराला	९८५२८३८१११	triyuga.mun@gmail.com
४.	कटारी नगरपालिका	श्री राजन थापा	९८५२८३९१११	ict.katarimun@gmail.com
५.	उदयपुरगढी गाउँपालिका	श्री भक्त बहादुर राई	९८५२८३८०८०	udayapurgadhirm@gmail.com
६.	रौतामाई गाउँपालिका	श्री लिलाराज श्रेष्ठ	९८५२८२९२९१	rautamairm@gmail.com
७.	लिम्चुडबुड गाउँपालिका	श्री युवराज ओली	९८५२८३६१००	ito.limchunbunmun@gmail.com
८.	ताप्ली गाउँपालिका	श्री मनोज कुमार मगर	९८५२८२९०७८	ict.taplimun@gmail.com

अनुसूची: ९ स्थानीय तहहरूमा कार्यरत स्वास्थ्य शाखा प्रमुख र महिला विकास शाखा प्रमुखहरूको सम्पर्क नम्बर

स्थानीय तहको नाम	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सम्पर्क नम्बर	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख	सम्पर्क नम्बर
बेलका नगरपालिका	बिनोद मिश्र	९८४४०५२८३३	ज्योती राई	९८६२९४१६२०
चौदण्डीगढी नगरपालिका	श्री श्रीकान्त चौधरी	९८४२०२८१००	ऐन्जेला ढकाल	९८६७९९२७९९
त्रियुगा नगरपालिका	किरण कुमार कार्की	९८४२८२४३६१	राज कुमार खडका	९८५२८३९६००
कटारी नगरपालिका	सुरेश कुमार दाहाल	९८४२९५७४८८	चतुरीमाया राई	९८४२८८४४९३
रौतामाई गाउँपालिका	राम नारायण चौधरी	९८६२९९८८८४	विकल सिंह ठकुरी	९८६९६२६८९९
उदयपुरगढी गाउँपालिका	जय नारायण यादव	९८६०६२३१६२	नविता कुमारी निरौला	९८६०९२४५६४
ताप्ली गाउँपालिका	राजेश दनुवार	९८४२८९७५७७	रेवती कुमारी जोशी	९८६२९५०१८०
लिम्चुडबुड गाउँपालिका	कर्णेश्वर राई	९८४२८२५९५२	शुसिला शुब्बा	९८६३९७९०८८

अनुसूची: १० स्थानीय तहका कार्यालयमा रहेका विपद सम्पर्क ब्यक्तिहरूको नामावली:

सिनं	कार्यालय	नाम	सम्पर्क नं.	ईमेल-
१.	बेलका नगरपालिका	उपेन्द्र थापा	९८५२८३५४१०	belakamun@gmail.com
२.	चौदण्डीगढी नगरपालिका	हिरा कुमार सापकोटा	९८५२८४४०९२	chaudandigadhimun@gmail.com
३.	त्रियुगा नगरपालिका	श्याम कुमार सुन्दास	९८४२८२९४१	shyamkumarsundas120@gmail.com
४.	कटारी नगरपालिका	सुदिप श्रेष्ठ	९८५१००७७३५	doc.katarimun@gmail.com
५.	रौतामाई गाउँपालिका	सन्तोष साह	९८४७४६३७७७	santoshmmsah123@gmail.com
६.	उदयपुरगढी गाउँपालिका	कल्पना कुमारी राना	९८४२८८७७१४	kalpanam018@gmail.com
७.	ताप्ली गाउँपालिका	राजेश दनुवार	९८४२८९७५७७	rjsdnwr1986@gmail.com
८.	लिम्चुडबुड गाउँपालिका	युवराज ओली	९८४१९३९२०६	oliyubaraj36@gmail.com

अनुसूची: ११ निजी अस्पतालहरुको नाम र सम्पर्क नम्बर

क्रसं	संस्था	ठेगाना	प्रमुखको नाम	फोन नम्बर	जम्मा स्टाफ	बेड संख्या	कोभिड बेड
१.	गाईघाट सिटी हस्पिटल प्रा.लि	त्रि.न.पा.१०	रमेश कुमार आचार्य	035423880			
२.	त्रियुगा अस्पताल	त्रि.न.पा.१०	डा. धनिकलाल यादव	9852835470			
३.	रौता अस्पताल प्रा.लि.	त्रि.ना.पा.११	बृख तामाङ्ग	9842840998			
४.	विश्वास पोलिक्लिनिक	त्रि.ना.पा.११	डा.प्रसान्त साह	9851127444			
५.	भिम रौता अस्पताल	त्रि.ना.पा.११	डा. सुमीत्रा चौधरी				
६.	आँखा अस्पताल	त्रि.न.पा.१०	डी.आर. तिमसिना	984285825			
७.	सुखायु आर्युवेद	त्रि.ना.पा.११					
८.	सगरमाथा अस्पताल	कटारी ३	दिपेश प्रशौला	9852831199			
९.	मोडेल हेल्थक्रियर	कटारी ३	डा.गणेश लाल दास	9852836535			
१०.	आस्था अस्पताल	कटारी ३	बबलु गुप्ता	9842883296			
११.	रोका क्लिनिक	कटारी ३	राजु राकाहा	9817747713			
१२.	चौदण्डीगढी अस्पताल	चौनपा ७	खगेन्द्र राई	9852844057			

सर्पदंश उपचार सेवा प्रवाह गर्ने स्थान तथा निकायहरु:

- १) बेलका नगरपालिका
- २) नेपाली सेना भुल्के व्यारेक
- ३) नेपाली सेना कटारी बेलसोत
- ४) चौदण्डीगढी नगरपालिका

अनुसूची:१२ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा र उपशाखाहरूको सम्पर्क विवरणः

क्र.स.	शाखा/उपशाखाको नाम	कार्यक्षेत्र	सम्पर्क व्यक्ति	पद	सम्पर्क नम्बर
१	उदयपुर जिल्ला शाखा	जिल्ला भरी	सन्तोष कोइराला	मन्त्री	९८५२८३५४५८
२	गाईघाट उपशाखा	त्रियुगा न.पा. वडा नं. १,२,३,१०,११,१२ र १३	शैलेस वस्नेत	सभापति	९८४२८२२२७८
३	देउरी उपशाखा	त्रियुगा न.पा. वडा नं. ४, ५ र ६	वेचुदास चौधरी	कोषाध्यक्ष	९७४१८८४२४६
४	भुमरसुवा उपशाखा	त्रियुगा न.पां वडा नं. ७, ८ र ९	ललित कुमार चौधरी	सभापति	९८४२८२३०३०
५	खाँबु उपशाखा	त्रियुगा न.पा. वडा नं. १४, १५ र १६	सुरोज विक्रम के.सी	सभापति	९८६२९६४७५०
६	लाफागाँउ उपशाखा	रौतामाई गा.पा भरी	सुभाष राई	सभापति	९८५२८७१६७१
७	तपेश्वरी उपशाखा	बेलका न.पा. वडा नं. १ र २	लक्ष्मण थापा	सभापति	९७४५८७८९३३
८	रामपुर उपशाखा	बेलका न.पा. वडा नं. ३, ४, ५, ६, ७, ८ र ९	ज्ञानेन्द्र खड्का	सभापति	९८६२९१२९८६
९	बसाहा उपशाखा	चौदण्डीगढी न.पा. वडा नं. १,२,३,४,६,७ र ८	रविन्द्र राई	सभापति	९८२९७५६८५०
१०	हडिया उपशाखा	चौदण्डीगढी न.पा. वडा नं. ५,९ र १०	दिपेन्द्र घिमिरे	सभापति	९८२४७४९९८३
११	उदयपुरगढी उपशाखा	उदयपुरगढी गा.पा वडा नं. १,५,६,७ र ८	पुष्पराज गुरागाई	सभापति	९८४२९६९५१९
१२	डुम्रे उपशाखा	उदयपुरगढी गा.पा वडा नं. २,३ र ४	राम बहादुर घले मगर	सभापति	९८४२८२५११६
१३	त्रिवेणी उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. १ र २	बाल कुमारी वि.क.	सभापति	९८४२९१२०९७
१४	कटारी उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. ३,४ र ५	राजिव थापा	सभापति	९८५२८४५०२१
१५	रिशकु उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. ६ र ७	पवन श्रेष्ठ	सभापति	९८५२८३६१४५
१६	शिरिसे उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. ८	विर बहादुर तामाङ्ग	सभापति	९८६२८२५४९६
१७	लिपाम्टार उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. ९	चन्द्र बहादुर थापा मगर	सभापति	९८६२८१३३८४
१८	शोरुङ्खुविसे उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. १० र ११	हरि बहादुर खत्री	सभापति	९७६१४९१०१८
१९	हर्देनी उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. १२	छत्र बहादुर कार्की	सभापति	९८४२८१७२१०
२०	लेखानी उपशाखा	कटारी न.पा. वडा नं. १३ र १४	भिम बहादुर जोशी	सभापति	९८६९१२०४०४
२१	ताप्ली उपशाखा	ताप्ली गा.पा. भरी	माधव रास्कोटी	संयोजक	९८५२८३५९०९
२२	लिम्चुङ्खुबुङ्ग उपशाखा	लिम्चुङ्खुबुङ्ग गा.पा. भरी	प्रविन राई	सचिव	९८४९६६२९४२

अनुसूची: १३ उदयपुर जिल्लामा कार्यरत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका सरकारी र गैरसरकारी संस्थाहरु:

सि नं	संस्थाको नाम	संस्थाका प्रमुखको नाम	कार्यालयको टेलिफोन	मोवाईल नं.
१.	गैर सरकारी सस्था महासंघ उदयपुर	सृजना पौडेल		९८४२८४३९७६
२.	जाल्पा एकीकृत बिकास समाज	पुष्पराज पोखरेल	०३५४२०९२८	९८५२८३५६६३
३.	हुरेन्डेक	शंकर थापा		९८४२८२६३५६
४.	नवप्रभात नेपाल	दुर्गानन्द चौधरी		९८६२९९३३२२
५.	पेसोक उदयपुर	सन्तोस बस्नेत सचिव		९८५२८३५०६६
६.	मासवेस उदयपुर	नजबुल खान		९८५२८३९०८४
७.	नेस्पेक उदयपुर	अर्जुन पोखरेल		९८४२८३८३०९
८.	बाल बिकास समाज	इश्वर मगर		९८४२८४३९९०
९.	सेतो गुरास उदयपुर	महेस्वरी राई		९८४२८३८९७८
१०.	एसीडीसी उदयपुर	राजु तुलाधर		९८४२८२७३४०
११.	सामाजिक उत्थान केन्द्र नेपाल	सागर नेपाल		९८५२८३५७९४
१२.	समावेशी नेपाल उदयपुर	सैलेस बस्नेत		९८५२८३५०६०
१३.	डीफान उदयपुर	सीएम गुरागाई		९८५२८३२३५९
१४.	ओरेक उदयपुर	बाला कुमारी कार्की		९८५२८३२५०४
१५.	समाजसेवी समूह	विनोद कार्की		९८५२८३०२५८
१६.	राष्ट्रिय प्रकोप व्यवस्थापन सञ्जाल	चन्द्रमणि गुरागाई		९८५२८३२३५९

अनुसूची: १४ उदयपुर जिल्लामा सक्रिय सञ्चारकर्मीहरुको सम्पर्क नम्बर

सिनं	नाम	आवद्ध संस्था	मोवाइल नं	कैफियत
१.	भरत खडका	अन्नपूर्ण पोष्ट	9852835033	
२.	तुलसी कोइराला	नेपाल टेलिभिजन	9852835500	
३.	गोपाल पोखरेल	कारोवार दैनिक	9852835222	
४.	विदुर कटुवाल	नयाँ पत्रिका दैनिक	9852838777	
५.	डिल्लीराम खतिवडा	कान्तिपुर दैनिक	9852820358	
६.	पशुुराम थापा	सोलुसन खबर	9852820999	
७.	कौशल चेम्जोङ्ग	रेडियो त्रियुगा	9852835404	
८.	जीवनाथ दाहाल	समावेशी एफ एम	9852835474	
९.	महेश्वर चाम्लिङ्ग	नागरिक दैनिक	9852835888	
१०.	सुखिलाल चौधरी	नागरिक बहस	9841058202	
११.	भोटराज राई	कान्तिपुर टेलिभिजन	9842825981	
१२.	हरि राई	रा स स	9842805037	
१३.	भक्ति विलाश पोखरेल	गोरखापत्र दैनिक	9842825752	
१४.	श्याम राई	राइजिड नेपाल	9852830690	
१५.	गजेन्द्र राई	निगरानी	9842854915	
१६.	विश्वराज तामाङ्ग	त्रियुगा टाइम्स	9842855746	
१७.	नविन राई	रेडियो अमूर्त	9852835000	

१८.	देवराज राई	त्रियुगा एक्सप्रेस	9862948888	
१९.	सुमित्रा कोइराला	पूर्व क्षितिज	9842537133	
२०.	इश्वर तामाङ्ग	राजधानी दैनिक	9842811111	
२१.	रविन्द्र चौधरी	बरुवा टाइम्स	9862811100	
२२.	अन्नजनी कुमार अधिकारी	रेडियो नेपाल	9842567161	
स्थानीय तहमा रहेका सञ्चारकर्मीहरू				
२३.	होम बस्नेत	जनभावना दैनिक	9860591274	उदयपुरगढी
२४.	ढक बहादुर राउत	बरुवा टाइम्स	9862862089	उदयपुरगढी
२५.	गंगा राई	आवर बेलका	9852835876	उदयपुरगढी
२६.	राकेश नेपाली	खुलासा	९८६२८४४७३२	लिम्चुङ्बुङ
२७.	रेनुका पराजुली	समावेशी एफ एम		लिम्चुङ्बुङ
२८.	सुमन खतिवडा			बेलका
२९.	जयराम पुर्वाछाने			बेलका
३०.	शंकर बहादुर रिखाम	मुलुकी स्थानीय संवाददाता	९८०४७१०७२०	रौतामाई
३१.	खेमराज दाहाल	ईमेज सम्बादाता		
३२.	राजेन्द्र राई (दुष्ट)	चौदण्डीगढी मिडिया प्रा.ली.	९८५२८४४०६५	चौदण्डीगढी
३३.	सन्तोष रौनियार	टिम साथी रेडियो नेटवर्क	९८४१२५६६५८	चौदण्डीगढी
३४.	महेन्द्र राई	दुर्गम साप्ताहिक	९८१४७३४८५५	चौदण्डीगढी
३५.	जीवन राई	गढीखबर साप्ताहिक	९८६२९२६२०६	चौदण्डीगढी
३६.	अभि लामिछाने	सिधाकुरा	९८४१५९९००२	कटारी
३७.	ऋषि राई	समावेशी एफ .एम.	९८६२८५९८२३	कटारी
३८.	तारा ब्लोन	यु के एफ एम	९८६२५०९८३०	कटारी
३९.	अस्मित पौडेल	यु के एफ एम	९८५११९७४६५	कटारी
४०.	सन्तोष कार्की	जनभावना, नागरिक	९८५१००५६१४	कटारी

अनुसूची: १५ उदयपुर जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	संस्थाको नाम	स्थानीय तह	सवारी साधन नं.	वर्ग	कैफियत
१	जिल्ला अस्पताल	त्रियुगा १०	प्र. १-०४-००१ घ ००६३	ख	
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गाईघाट शाखा	त्रियुगा १०	प्र. १-०४-००१ च १०३७	ख	
३	रौता हस्पिटल	त्रियुगा ११	प्र. १-०५-००१ च ००५२	ख	
४	स्वास्थ्य चौकी भुमरसुवा	त्रियुगा ७	प्र. १-०४-००१ च ०९१२	ख	
५	मेहबुब राजा फाउण्डेसन	त्रियुगा १२	प्र. १-०५-००१ च ००४२	ख	
६	उदयपुर सामाजिक सेवा तथा विकास	त्रियुगा १०	स १ च ४९७	ग	
७	उदयपुर सामाजिक सेवा तथा विकास	त्रियुगा १०	स १ च ४९५	ग	
८	उदयपुर त्रियुगा हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	त्रियुगा १०	स १ च १४१७	ग	
९	सवराती मिया स्मृति प्रतिष्ठान	त्रियुगा ३	स १ च १३९५	ग	
१०	रामदेव साह स्मृति प्रतिष्ठान	त्रियुगा ३	स १ च १३६८	ग	
११	आँखा अस्पताल उदयपुर गाईघाट	त्रियुगा १०	बा १६ च ७२९९	ग	
१२	सिम्रिक बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	त्रियुगा ११	२०० च ००२९	ग	
१३	अजिम मेमोरियल ट्रस्ट उदयपुर	त्रियुगा १२	स १ च १८२५	ग	
१४	त्रियुगा नगरपालिकाको कार्यालय	त्रियुगा १२	प्र. २-०१ झ ०००१	ग	
१५	सुशासनका हिमायती जि.क्यू.	त्रियुगा ११	प्र. ०५-००१ च ००३८	ग	
१६	महुरी देवी साह स्मृति प्रतिष्ठान	त्रियुगा १२	प्र. १-०४ च ७६०	ग	
१७	राजेश हेल्थ केयर मोतिगडा	त्रियुगा ३	प्र. १-०४-००१ च ०५४८	ग	
१८	कटारी नगरपालिकाको कार्यालय	कटारी ५	प्र. २-००१-०५-००१९	ग	
१९	कटारी अस्पताल	कटारी ५	स १ झ ४५४	ग	
२०	सगरमाथा हस्पिटल	कटारी ५	स १ च ६२२	ग	
२१	जय बहादुर सापकोटा स्मृति प्रतिष्ठान	कटारी	स १ च ११२०	ग	
२२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा कटारी	कटारी ३	स १ च १२०५	ग	
२३	साङ्गे छ्यालिङ्ग बौद्ध गुम्बा कटारी	कटारी ८	स १ च १०८९	ग	
२४	कटारी मोडल हेल्थ केयर प्रा.लि.	कटारी ८	स १ च १४०१	ग	
२५	आस्था लाईफ केयर प्रा.लि.	कटारी १४	स १ च १३९२	ग	
२६	आस्था समाज प्रतिष्ठान	कटारी ३	स १ च १८३१	ग	
२७	जनसेवा हेल्थ केयर सेन्टर प्रा.लि.	कटारी १४	स १ च १८५५	ग	
२८	हलेसी सामुदायिक प्रतिष्ठान	कटारी ३	स १ च ५६२	ग	
२९	तिर्थ बहादुर अधिकारी स्मृति प्रतिष्ठान	कटारी ३	स १ च १४८७	ग	
३०	स्वास्थ्य चौकी रामपुर	वेलका ९	प्र. २-०१-००१ झ ००२	ग	
३१	सामाजिक सेवा समूह तपेश्वरी	वेलका १	स १ च ७३४	ग	
३२	अम्बर ज्योती युवा समूह	वेलका ५	स १ च १८१५	ग	
३३	वेल्टार प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	चौदण्डीगढी ७	स १ झ ४७४	ग	
३४	स्वास्थ्य चौकी सुन्दरपुर	चौदण्डीगढी ५	स १ झ ४७०	ग	
३५	स्वास्थ्य चौकी चौदण्डी	चौदण्डीगढी १	स १ झ ४८९	ग	
३६	लालिगुराँस महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	चौदण्डीगढी ७	स १ च १८५२	ग	

क्र.सं.	संस्थाको नाम	स्थानीय तह	सवारी साधन नं.	वर्ग	कैफियत
३७	स्वास्थ्य चौकी आँपटार	रौतामाई ५	स १ झ ५३९	ग	
३८	स्वास्थ्य चौकी पोखरी	रौतामाई ४	स १ झ ५४०	ग	
३९	रौतामाई हेल्थ सेन्टर प्रा.लि.	रौतामाई ७	स १ च १८६०	ग	
४०	स्वास्थ्य चौकी भुङ्गार	रौतामाई २	स १ झ ५२२	ग	
४१	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी उपशाखा भलायडाँडा	उदयपुरगढी ५	१ च ५२६	ग	
४२	स्वास्थ्य चौकी डुम्रे	उदयपुरगढी ४	स १ झ ५२९	ग	
४३	स्वास्थ्य चौकी उदयपुरगढी	उदयपुरगढी ५	स १ झ ५२८	ग	
४४	स्वास्थ्य चौकी तावाश्री	उदयपुरगढी १	स १ झ ५२६	ग	
४५	स्वास्थ्य चौकी बर्रे	उदयपुरगढी ३	स १ झ ५२७	ग	

शववाहन				
१.	बेलका	बेलका नगरपालिका	श्री रमेश बुढाथोकी	९८२४०१२२१८
			श्री सुवास के.सी.	९८४२२४१६३६
२.	चौदण्डीगढी	चौदण्डीगढी नगरपालिका	ढक बहादुर कार्की	९८५२८४४०२६
३.	त्रियुगा	त्रियुगा नगरपालिका गाईघाट	श्याम चौधरी	९८४२९४७९९६

अनुसूची: १६. उदयपुर जिल्लामा रहेका बारुणयन्त्र सम्बन्धी विवरण

स्थान	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
बेलका नगरपालिका पानी ट्याँकी	रुपेश चौधरी	९८१४७६०३६६	
चौदण्डीगढी नगरपालिका बेल्टार	मदन श्रेष्ठ	९८४२९५१४४४	
रौतामाई गाउँपालिका	मदन बहादुर रिखाम मगर	९८२५७४७५८८	
त्रियुगा नगरपालिका	श्याम सुन्दास	९८४२८८२९४१	
कटारी नगरपालिका	पूर्ण राई	९८६०२७८३८३	

अनुसूची: १७ हेलीप्याड हेम्भी उपकरण तथा सुरक्षित स्थानको विवरण

स्थानीय तह	हेम्भी उपकरण	हेलीप्याड	सामुदायिक भवन	खुल्ला स्थान
बेलका	JCB-१, Excavater-१	बुद्धचोक, बानडाडा, एबिसि टप्पु, L.K खोज मुनि, सिसौली, कन्ते चौरी, भाटे पूल	कन्ते चौरी-३, रेडक्रस भवन-२, भाटेपूल-१, रानीपधेरा सामुदायिक वनको भवन-१, खयरवनी दिपज्योति यन्त्रीक भवन-१, पुवारेथुम्का सामुदायिक	बुद्धचोक खेल मैदान, करकले चौरी, शिखरमाडी खेलमैदान, चार्जिडस्टेसन छेउको खुल्ला क्षेत्र, पुरन्दह मा.बि को खुल्ला क्षेत्र, जनता मा.बि, जहडाको खुल्ला क्षेत्र

स्थानीय तह	हेम्भी उपकरण	हेलीप्याड	सामुदायिक भवन	खुल्ला स्थान
			भवन-१, हात्तीसुडे सामुदायिक भवन-१, सिटि हल-१,	
चौदण्डीगढी	हेम्भी उपकरण नभएको	स्थायी हेलीप्याडको व्यवस्था नभएको आवश्यक पर्दा नजिकको खेलमैदानलाई प्रयोग गर्ने गरिएको ।	वडा नं. १ - रानीटार, कटरबोटे, गडन्ता, बन्ठुवा समेत ४ वटा, वडा नं २- माडिबास, आँपडाँडा, सुघारे समेत ३ वटा, वडा नं. ३- हात्तिसार, भोर्लेनी, कृतिमान डाँडा, राजानागी समेत ४ वटा, वडा नं. ४-वर्षेडाँडा, चरण चौक, कुसुम चौरी समेत ४ वटा वडा नं. ५-सुन्दरपुर, ढेलाचौरी, घेरखोला र सिवाईमा गरी ११ वटा वडा नं. ६-आँपखहरे बेल्टार, समावेशी हल बेल्टार र ४० बेडको कोभिड हस्पिटल समेत ३ वटा वडा नं. ७-श्रीपञ्चमी बेल्टार र ढुँडपानी समेत २ वटा वडा नं. ८-किलटार, बिरेन्द्र बजार र दारुला ३ वटा वडा नं. ९-ज्यामिरे, हडिया, अजगरा, भिमाहा, मुसहर्निया समेत ६ वटा वडा नं. १०-अंधेरी, देवधार, खैराझोडा, हडिया, खैरा नयाँबस्ति समेत ८ वटा	वडा कार्यालय अगाडी, गडन्ता, रानीटार समेत ३ स्थान माडिबास र झोरापाटा - २ स्थान भोर्लेनी, बंदेलपानी, हात्तिसार, राजानागी समेत ४ स्थान वर्षेडाँडा, मँकम डाँडा, चटपटे टोल समेत ३ स्थान सिवाई, खोरियाटोल र सुन्दरपुर समेत ३ स्थान बेल्टार र सातधारे - २ स्थान बेल्टार र भुल्के - २ स्थान बिरेन्द्र बजार, सिमलटार र बेसारा - ३ स्थान पचवारी ज्यामिरे, अजगरा, टावरडाँडा, पूर्वटोल ज्यामिरे, हडिया, ट्याङ्कीडाँडा र साजभोटे समेत ७ स्थान हडिया, खैराहा, भिमसेन थान टोल - ३ स्थान

स्थानीय तह	हेभी उपकरण	हेलीप्याड	सामुदायिक भवन	खुल्ला स्थान
त्रियुगा	ब्याक हो लोडर-२	भुल्के ब्यारेक, आर्मी क्याम्प बोक्से, थरुहट रंगशाला		
कटारी		ताराघारी	२	४
रौतामाई	ब्याकहोय लोडर १	भुट्टार वडा नं. २ र रौता पोखरी वडा नं १	रौता, माझखर्क मुर्कुची	रौता र माझखर्क
उदयपुरगढी		वडा नं.१-वाहुनीटार, वडा नं. ५-टुडीखेल, वडा नं.-६ भकुन्डेचौरी	वडा नं. १ मा ५ वटा वडा नं. २ मा ३ वटा वडा नं. ३ मा २ वटा वडा नं. ४ मा ५ वटा वडा नं. ५ मा ३ वटा वडा नं. ६ मा ४ वटा वडा नं. ७ मा ३ वटा वडा नं. ८ मा २ वटा	धुवाजन मा.वि. र आ.वि. मुर्मेको चौर, मान्सिङ्गटार स्वास्थ्यचौकी अगाडी, मा. वि. छिन्द्रङ्गखोला चौर, मा. वि. जल्केनी चौर, टुडीखेल, नागवेली खेलमैदान, नेपालटार खेलमैदान र ओदाले खेलमैदान, मा. वि. हाडेवास र हाडेवास चौर, उ.मा.वि. भलायडाँडा, ८ नं. वडाकार्यालय र आ.वि.गैडाखोर चौर
ताप्ली	Excavator,1	नभएको	४१ वटा विद्यालय, ईनामे सामुदायिक भवन,	रुपाटार खेल मैदान-४, ताप्ली-४ थामखर्क र सोरुङ्ग पोखरी ,ताप्ली २ ताप्ली पोखरी आसपास
लिम्चुडबुङ	स्काभेटर	छैन	बाँसबोटे-१, ताम्लिछा-१, बाराहा-१, बलम्ता-१, जाँते-१	लैकुघाट, बाराहा, जाँते

अनुसूची: १८ नेपाली सेनाका विभिन्न युनिटमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण:

मानवीय स्रोत (नफ्रि) संख्या. विपद्को अवस्थामा सेनानीको कमाण्डमा १x गुल्म (१०० जना) र अवस्था गम्भिर हुँदै गएमा २x गुल्म (२०० जना) खटाउन सकिने ।

क्र.सं.	युनिटमा भएको सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	OBM Mortar Boat	१
२	लाइफ ज्याकेट	१०
३	नाइलन रोप	१
४	पिक	५
५	साबेल	५
६	गल	२
७	रबर ट्युब	१
८	फरुवा	२
९	पिक	५
१०	साबेल	५
११	गम बुठ	१९
१२	सेफटी हेलमेट	१०

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	लाईफ ज्याकेट	५०
२	नाइलन रोप	३ रोल
३	पिक	३०
४	साबेल	३०
५	गल	५
६	रबर ट्युब	५
७	फरुवा	२०
८	गम बुठ	३५ जोर
९	आरा	३
१०	Rubber boat	१
११	ओ.वि. एम. बोट	१

अनुसूची: १९ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं ५ गण हे.क्वा. त्रियुगा उदयपुरमा रहेका सामग्रीहरु:

मानवीय स्रोत (नफ्रि) संख्या: २१५

क्र.सं.	भएका सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण
१.	CSSR Helmets	७४ थान	CSSR Helmets	१० थान
२.	Gull	४ थान	Gull	५ थान
३.	Hacksaw with blade	२ थान	Hacksaw with blade	५ थान
४.	Wire cutter	२ थान	Wire cutter	५ थान
५.	Carpenter Hemmer	३ थान	Carpenter Hemmer	५ थान
६.	crowbar iron	१५ थान	crowbar iron	२ थान
७.	head light	१५ थान	head light	१५ थान
८.	आल्मोनियम भन्याङ्ग	२ थान	आल्मोनियम भन्याङ्ग	१ थान
९.	collapsible ladder	१ थान	collapsible ladder	१ थान
१०.	axe rubber handle	१५ थान	axe rubber handle	१० थान
११.	Gloves	२५ जोर	Gloves	२५ थान
१२.	Traffic jacket	१० थान	Traffic jacket	१५ थान
१३.	Dead body bag	४ थान	Dead body bag	६ थान
१४.	म्याट्रेस	५ थान	म्याट्रेस	२० थान
१५.	त्रिपाल	७ थान	त्रिपाल	१० थान
१६.	पेट्रोल चैन स्व	२ थान	पेट्रोल चैन स्व	३ थान
१७.	Pray Bar	१ थान	Pray Bar	२ थान
१८.	डोम टेन्ट (small)	५ थान	डोम टेन्ट (small)	५ थान
१९.	डोम टेन्ट (Medium)	४ थान	डोम टेन्ट (Medium)	५ थान
२०.	डोम टेन्ट (Large)	१ थान	डोम टेन्ट (Large)	५ थान
२१.	Chain For chain Saw 18"	६ थान	Chain For chain Saw 18"	४ थान
२२.	Spark Plug	५ थान	Spark Plug	५ थान
२३.	Air Filter	५ थान	Air Filter	५ थान
२४.	Piston	२ थान	Piston	२ थान
२५.	Four strokes Power Cutter (Rotary Rescue Saw)	२ थान	Four strokes Power Cutter (Rotary Rescue Saw)	२ थान
२६.	Concrete Blade	६ थान	Concrete Blade	६ थान
२७.	Iron Cutting Blade	६ थान	Iron Cutting Blade	६ थान
२८.	Wood Cutting Blade	४ थान	Wood Cutting Blade	१० थान
२९.	Dimond Cutting Blade	३ थान	Dimond Cutting Blade	५ थान
३०.	Electric chain saw	१ थान	Electric chain saw	४ थान
३१.	Chain For Chain Saw 16"	३ थान	Chain For Chain Saw 16"	१ थान

क्र.सं.	भएका सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
३२.	Bolt Cutter	१ थान	Bolt Cutter	२ थान
३३.	Rotary Hammer Drill	१ थान	Rotary Hammer Drill	२ थान
३४.	22*540 Drill Bit	३ थान	22*540 Drill Bit	३ थान
३५.	Chisel Bit Pointer	१ थान	Chisel Bit Pointer	२ थान
३६.	Bul Point Bit	१ थान	Bul Point Bit	२ थान
३७.	Hydraulic Hand Operated Combination Tool	१ थान	Hydraulic Hand Operated Combination Tool	२ थान
३८.	reciprocating Saw	२ थान	reciprocating Saw	२ थान
३९.	portable shovels	१६ थान	portable shovels	१० थान
४०.	Stretcher	५ थान	Stretcher	५ थान
४१.	Rain Coat	२५ थान	Rain Coat	३० थान
४२.	Raft boat	२ थान (बेसाबुत)	Raft boat	१ थान
४३.	Life Jacket	४७ थान	Life Jacket	२० थान
४४.	throw bag	५ थान	throw bag	१० थान
४५.	paddle	११ थान	paddle	१५ थान
४६.	water helmet	८ थान	water helmet	१५ थान
४७.	back bord	१ थान	back bord	२ थान
४८.	life bouy	८ थान	life bouy	५ थान
४९.	tube	६ थान	tube	१० थान
५०.	food pump	१ थान	food pump	३ थान
५१.	hand pump	१ थान	hand pump	३ थान
५२.	dry bag	१ थान	dry bag	१० थान
५३.	Water Boot	५२ जोर	Water Boot	२० जोर
५४.	rope (statick)	५० मिटर	rope (statick)	५० मिटर
५५.	rope (dynamic)	१०० मिटर	rope (dynamic)	१०० मिटर
५६.	Carabiner	२ थान	Carabiner	१५ थान
५७.	Pully	१ थान	Pully	१० थान
५८.	Jummer	२ थान	Jummer	५ थान
५९.	Figur 8	४ थान	Figur 8	६ थान
६०.	Shit Harnest	२ थान	Shit Harnest	१० थान
६१.	Chest Harnest	२ थान	Chest Harnest	१० थान
६२.	Fire Extinguisher	२ थान	Fire Extinguisher	१० थान

क्र.सं.	भएका सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
६३.	back pack leaf blower machine	१ थान	back pack leaf blower machine	२ थान
६४.	Fire Fighting Cloth Set	१ थान	Fire Fighting Cloth Set	२० थान
६५.	Fire Boots	१० थान	Fire Boots	१५ थान
६६.	Fire Proof Mask	५ थान	Fire Proof Mask	२५ थान
६७.	Fire Blanket	१६ थान	Fire Blanket	१० थान
६८.	Fire Beater	२० थान	Fire Beater	२० थान
६९.	jump suite/fire suite	२१ थान	jump suite/fire suite	२० थान
७०.	back pack water pump/Zet shooter	८ थान	back pack water pump/Zet shooter	२० थान
७१.	fire reek	२० थान	fire reek	२० थान
७२.	fire exe with handle	१६ थान	fire exe with handle	१६ थान
७३.	fire hook with handle	४ थान	fire hook with handle	५ थान
७४.	folding Stretcher	५ थान	folding Stretcher	५ थान
७५.	Sefty helmet	५४ थान	Sefty helmet	१० थान
७६.	shovel	३ थान	shovel	२० थान
७७.	Peak	४ थान	Peak	१५ थान
७८.	फायर बुट (हाप)	३ जोर	फायर बुट (हाप)	१० जोर
७९.	टिनको बाल्टिन	५ थान	टिनको बाल्टिन	१५ थान

स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा बेश रामपुरमा रहेको बिपद् उद्धारका सामग्रीहरू

क्र.सं.	भएका सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१.	मोटर बोट	१ थान	मोटर बोट	-
२.	लाईफ ज्याकेट	१७ थान	लाईफ ज्याकेट	१० थान
३.	लाईफ गार्ड (ट्युब)	४ थान	लाईफ गार्ड (ट्युब)	४ थान
४.	सेफ्टि हेल्मेट	१७ थान	सेफ्टि हेल्मेट	१० थान
५.	जेट सुटर	२ थान	जेट सुटर	२ थान
६.	Hand Pump	२ थान	Hand Pump	१ थान
७.	स्टेचर	२ थान	स्टेचर	-
८.	फरुवा	२ थान	फरुवा	५ थान
९.	बाल्टिन	२ थान	बाल्टिन	५ थान
१०.	साबेल	२ थान	साबेल	५ थान
११.	बन्चरो	१ थान	बन्चरो	२ थान
१२.	पिग	२ थान	पिग	५ थान
१३.	डोरी	५० मिटर	डोरी	१०० मिटर
१४.	गम बुट	१२ जोर	गम बुट	१० थान

क्र.सं.	भएका सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१५.	श्रो ब्याग	२ थान	श्रो ब्याग	५ थान
१६.	प्याडल	६ वटा	प्याडल	-
१७.	स्टेचर	२ थान	स्टेचर	-
१८.	चारमुखे कोदालो	२ थान	चारमुखे कोदालो	५ थान

स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा बेश बेल्टारमा रहेको बिपद् उद्धारका सामग्रीहरू

क्र.सं.	भएका सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१.	लाईफ ज्याकेट	७ थान	लाईफ ज्याकेट	४ थान
२.	सावेल	२ थान	सावेल	-
३.	झम्पल	२ थान	झम्पल	-
४.	बाल्टिन	१ थान	बाल्टिन	-
५.	डोरी	२५ मिटर	डोरी	-
६.	ट्यूब	१ थान	ट्यूब	-
७.			लाईफ ब्वाई	३ थान
८.			सर्च लाईट	३ थान
९.			चेन सो	१ थान
१०.			स्ट्रेचर	१ थान
११.			फरुवा	३ मिटर
१२.			खुकुरी/दाउ	३ थान
१३.			सिटबेल्ट/चेस्ट गार्ड	२ थान
१४.			रोप रेस्यू/श्रो ब्याग	५ थान

स.प्र.बल, नेपाल सुरक्षा बेश कटारीमा रहेको बिपद् उद्धारका सामग्रीहरु

क्र.सं.	सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरुको विवरण	परिमाण
१	हेल्मेट	१७ वटा	हेल्मेट	-
२	जम्पसुट	५ वटा	जम्पसुट	-
३	फायर सुटर	७ वटा	फायर सुटर	-
४	व्याक प्याक वाटर पम्प	३ वटा	व्याक प्याक वाटर पम्प	-
५	फाएर र्याक	३ वटा	फाएर र्याक	-
६	Fire water with handle	२ वटा	Fire water with handle	-
७	Fire axe with handle	२ वटा	Fire axe with handle	-
८	फाएर हुक	२ वटा	फाएर हुक	-
९	सावेल	२ थान	सावेल	-
१०	फाएर विटर	२ वटा	फाएर विटर	-
११	फोल्डिङ स्ट्रेचर	२ वटा	फोल्डिङ स्ट्रेचर	-
१२	सेप्टि ज्याकेट	१० वटा	सेप्टि ज्याकेट	-
१३	सेप्टि ग्लोव	१० वटा	सेप्टि ग्लोव	-
१४	हेड लाईन	२ वटा	हेड लाईन	-
१५	सिलिपङ्ग ब्याग	५ वटा	सिलिपङ्ग ब्याग	-
१६	स्काई रेस्क्यू लेडर रोप	१ वटा	स्काई रेस्क्यू लेडर रोप	-
१७	मलिट प्रपोज हेम्बर	१ वटा	मलिट प्रपोज हेम्बर	-
१८	क्याल्याम्बिङ्ग	१ वटा	क्याल्याम्बिङ्ग	-
१९	लाईफ ज्याकेट	१२ थान	लाईफ ज्याकेट	-
२०	पिक	१ थान	पिक	-
२१	झम्पल	१ थान	झम्पल	-
२२	पानी बुट	१० जोर	पानी बुट	-
२३			रबर बोट	१ थान
२४			Fire extinguisher	२ थान
२५			Rope डईनामिक /स्टाट्रिक	१/१ रोल
२६			Throw Bag	५ थान
२७			Life Boy	३ थान
२८			Folding Ladder	१ थान
२९			Chain Shaw	१ थान

अनुसूची: २० जिल्ला प्रहरी कार्यालय उदयपुर र मातहतका चौकी, पोष्ट र ईलाकाहरूमा उपलब्ध सामग्रीहरू:

मानवीय स्रोत (नफ्रि) संख्या: प्रहरी निरीक्षकको कमाण्डमा २५ जना

सि.न.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	कै
१	लाईफ ज्याकेट	८५	लाईफ ज्याकेट	५०	
२	Working Gloves	३०	Working Gloves	१००	
३	रबर बोट	-	रबर बोट	-	
४	हेलमेट	४०	हेलमेट	५०	
५	बाल्टिन	५०	बाल्टिन	१००	
६	गैती	५९	गैती	२५	
७	टायर टयुब (रबर)	२६	टायर टयुब (रबर)	२५	
८	बेल्चा	५०	बेल्चा	५०	
९	Wood Cutter (Chain shaw)	१	Wood Cutter (Chain shaw)	३	
१०	पोर्टेबल जेनेरेटर	१	पोर्टेबल जेनेरेटर	१	
११	पानी बर्सादी	-	पानी बर्सादी	१००	
१२	झम्पल/गल	३५	झम्पल/गल	१०	
१३	साबेल	-	साबेल	-	
१४	चेनपुली	-	चेनपुली	३	
१५	टर्च लाईट	५	टर्च लाईट	३०	
१६	ड्रिल मेशिन	१	ड्रिल मेशिन	३	
१७	भन्याड	१	भन्याड	५	
१८	First Aid Box	१	First Aid Box	४०	
१९	Metal Cutter	-	Metal Cutter	३	
२०	स्ट्रेचर	२२	स्ट्रेचर	२०	
२१	टोचन	-	टोचन	१	
२२	डोरी (मिटरमा)	१०००	डोरी (मिटरमा)	३०००	
२३	मेघाफोन	५	मेघाफोन	१५	
२४	फोर मेन टेन्ट/त्रिपाल	३	फोर मेन टेन्ट/त्रिपाल	४०	
२५	Binocular	३	Binocular	५	
२६	गम बुट	३	गम बुट	१००	
२७	हाईड्रोलेक ज्याक	-	हाईड्रोलेक ज्याक	१	
२८	Harness	१०	Harness	३०	
२९	Carabinner	-	Carabinner	-	
३०	Safety Belt	१०	Safety Belt	३०	
३१	खुकुरी	१०	खुकुरी	५०	
३२	आरा	१	आरा	५	
३३	बन्चरो	६	बन्चरो	३०	

सि.न.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	कै
३४	Chain Saw (22 inch)	-	Chain Saw (22 inch)	३	
३५	Throw Bag	-	Throw Bag	१०	
३६	Swimming Suit	-	Swimming Suit	३०	
३७	Hammer	१	Hammer	१०	
३८	कोदालो	३०	कोदालो	३०	
३९	Fire Extinguisher	३९	Fire Extinguisher	१०	
४०	Chain Saw Machine	-	Chain Saw Machine	१	
४१	Death Body Bag	१०	Death Body Bag	२०	
४२	Eye Protection Glass	-	Eye Protection Glass	१००	
४३	स्क्रु ड्राईभर	३	स्क्रु ड्राईभर	१०	
४४	Fire Raker	१०	Fire Raker	३०	
४५	Flash Light	-	Flash Light	४०	
४६	Mask	-	Mask	१००	
४७	Gas mask	-	Gas mask	१००	
४८	Safty Shoes	-	Safty Shoes	१००	
४९	अडकुसे नट (Screw)	-	अडकुसे नट (Screw)	१०	
५०	हावा हाल्ने मेसिन (Air pump)	-	हावा हाल्ने मेसिन (Air pump)	३	
५१	आगो निभाउने फ्याटफ्याटे (Fire Swatter)	१०	आगो निभाउने फ्याटफ्याटे (Fire Swatter)	३०	
५२	जम्पसुट	-	जम्पसुट	३०	
५३	दमकल	-	दमकल	१	
५४	अग्नि नियन्त्रण ज्याकेट	२०	अग्नि नियन्त्रण ज्याकेट	२०	
५५	त्रिपाल	५	त्रिपाल	२५	
५६	Water Bag	-	Water Bag	१०	
५७	Crow Bar	-	Crow Bar	१	
५८	Pocket Knife	-	Pocket Knife	५०	
५९	Head lamp	-	Head lamp	५०	
६०	Tape Ceiling	-	Tape Ceiling	५	
६१	Fire Blancket	१	Fire Blancket	३०	
६२	Paddle	-	Paddle	५	
६३	Big Pully	-	Big Pully	१०	
६४	Small Pully	-	Small Pully	१०	
६५	Life Boing	-	Life Boing	१०	
६६	Air Pump	-	Air Pump	१०	
६७	Two men tent	-	Two men tent	१५	
६८	Self Breaking Decender	-	Self Breaking Decender	५	
६९	Jumar (Right and Left)	-	Jumar (Right and Left)	५	

सि.न.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	कै
७०	Hook Laddar	-	Hook Laddar	१५	
७१	Fire Fighting suit	-	Fire Fighting suit	१	
७२	Jump Suit	-	Jump Suit	१	
७३	Chhino	-	Chhino	१०	
७४	Rotary Rescue Saw	-	Rotary Rescue Saw	१५	
७५	Rotary Hammar drill	-	Rotary Hammar drill	३	
७६	Bolt Cutter	-	Bolt Cutter	१०	
७७	Adjustable Wrench	-	Adjustable Wrench	३	
७८	Pipe Wrench	-	Pipe Wrench	३	
७९	Vise Grip	-	Vise Grip	५	
८०	Tin Snaper	-	Tin Snaper	५	
८१	Back Support	-	Back Support	१०	
८२	Back Pipe pump	-	Back Pipe pump	१	
८३	Hydrolic Hand Operating tool	-	Hydrolic Hand Operating tool	१०	
८४	Corden Tape	-	Corden Tape	१	
८५	तार काट्ने वाईट कटर	-	तार काट्ने वाईट कटर	३	
८६	फायर वाटर गन ब्याग	-	फायर वाटर गन ब्याग	१५	
८७	ऐयर ब्याग (Heavy lift air bag)	-	ऐयर ब्याग (Heavy lift air bag)	३०	
८८	Back Board long	-	Back Board long	३	
८९	Rope	१०००	Rope	३०००	
९०	Fire Blanket	१	Fire Blanket	५	
९१	Mitten gloves	-	Mitten gloves	१५	
९२	Safety gloves f437	-	Safety gloves f437	१५	
९३	Safety gloves c542	-	Safety gloves c542	१५	
९४	Fire beater	-	Fire beater	१	
९५	Figur of 8	-	Figur of 8	१	
९६	क्रेन	-	क्रेन	१	
९७	डोजर	-	डोजर	१	
९८	टुटन गाडी	-	टुटन गाडी	१	
९९	एम्बुलेन्स	-	एम्बुलेन्स	१	
१००	सव वहान	-	सव वहान	१	
१०१	स्काभेटर	-	स्काभेटर	१	
१०२	च्याकर क्रेन	-	च्याकर क्रेन	१	
१०३	दमकल	-	दमकल	१	
१०४	Fire Helmet	५	Fire Helmet	१००	
१०५	BA Set	-	BA Set	१	
१०६	Rotary Hammer Drill (हुलो)	-	Rotary Hammer Drill (हुलो)	३	

सि.न.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	थप आवश्यक सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	कै
१०७	Chipping Hammer (ठुलो)	-	Chipping Hammer (ठुलो)	३	
१०८	Key Hole saw	-	Key Hole saw	३	
१०९	Metal Sniper	-	Metal Sniper	५	
११०	Dynamic Rope (रोल)	-	Dynamic Rope (रोल)	५	
१११	Static Rope (रोल)	-	Static Rope (रोल)	५	
११२	Prusik Knot (रोल)	-	Prusik Knot (रोल)	५	
११३	Descender Device	-	Descender Device	१	

अनुसूची: २१ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अन्तरगत रहेका साधन स्रोतहरूको विवरण

क्रसं	संस्थागत क्षमता			मानवीय स्रोत साधन		भौतिक स्रोत साधन					
	कार्य समिति	पालिका शाखा संख्या	जु रे स / यु रे स संख्या	उप शाखाहरू	DDRT स्वयंसेवक	त्रिपाल	कम्बल	भाँडाबर्तन सेट	म्याट	बाल्टिन	बोरा
१७ जनाको	८ वटा	४० वटा	२१ वटा	२७ जना	६०	६५ थान	३० थान	५० थान	८० थान	३०	

अनुसूची: २२ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरूसंग मौज्जात खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू

सामग्री	त्रियुगा १०, जिल्ला शाखा	कटारी १०, चिपटार	कटारी १०, राम्चे डाँडा	कटारी १०, छागोतार	कटारी १०, पिपल भन्ज्याङ्ग	कटारी १०, वरडाँडा	कटारी १०, चौधरी भन्ज्याङ्ग	कटारी ०९, प्रा.वि वेतिनी	कटारी १०, डाँडागाउँ	कटारी १०, गिजिन चौर	चौदण्डी गढी ४, लालीगुरा सँग महिला बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था, बसाहा	चौदण्डी गढी ३, श्री सामुदिय क अध्ययन केन्द्रको भवन हात्तिसार	चौदण्डग ढी ३, राजन मगरको घरमा आम्साल	चौदण्डी गढी ४, श्री नव जागृति युवा क्लवको कार्यालय , मगरडाँडा	बेलका १, तपेश्वरी उपशाखा पुरन्दह	बेलका २, वडा कार्यालय गल्फडिया तपेश्वरी	
बेलचा	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
गैती	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
अग्नीसामक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
झम्पल	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बाल्टिन	४	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५
स्टिल जग	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
नाइलन डोरी	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
उद्धार डोरी	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
हेलमेट	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५

सामग्री	त्रियुगा १०, जिल्ला शाखा	कटारी १०, चिपटार	कटारी १०, राम्चे डाँडा	कटारी १०, छागेटार	कटारी १०, पिपल भन्ज्याङ्ग	कटारी १०, वरडाँडा	कटारी १०, चौधरी भन्ज्याङ्ग	कटारी ०९, प्रा.वि वेतिनी	कटारी १०, डाँडागाउँ	कटारी १०, गिजिन चौर	चौदण्डी गढी ४, प्रकाश राईको घर	चौदण्डी गढी ४, लालीगुरा संग महिला बहुउद्दे श्याय सहकारी संस्था, बसाहा	चौदण्डी गढी ३, श्री सामुदिय क अध्ययन केन्द्रको भवन हात्तिसार	चौदण्डग ढी ३, राजन मगरको घरमा आम्साल	चौदण्डी गढी ४, श्री नव जागृति युवा क्लवको कार्यालय , मगरडाँ डा	बेलका १, तपेश्वरी उपशाखा पुरन्दह	बेलका २, वडा कार्यालय गल्फडि या तपेश्वरी
लाइफ ज्याकेट	१०	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वायरकटर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कोदालो	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
गार्डेन पाइप	०	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
खुर्पा खुकुरी	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
हेक्सो फ्रेम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
त्रिपाल	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
कटन मास्क	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	६	६
रेनकोट	०	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	६	६
गमबुट	६	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	६	६
पञ्जा	६	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	६	६
हेडलाइट	१२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	६
सिटी	६	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	६	६
ब्याग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
स्प्रे पेण्ट	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
हथौडा	०	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
छिन्नो	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पिलास	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

सामग्री	त्रियुगा १०, जिल्ला शाखा	कटारी १०, चिपटार	कटारी १०, राम्चे डाँडा	कटारी १०, छागेटार	कटारी १०, पिपल भन्ज्याङ्ग	कटारी १०, वरडाँडा	कटारी १०, चौधरी भन्ज्याङ्ग	कटारी ०९, प्रा.वि वेतिनी	कटारी १०, डाँडागाउँ	कटारी १०, गिजिन चौर	चौदण्डी गढी ४, प्रकाश राईको घर	चौदण्डी गढी ४, लालीगुरा संग महिला बहुउद्दे श्रीय सहकारी संस्था, बसाहा	चौदण्डी गढी ३, श्री सामुदिय क अध्ययन केन्द्रको भवन हात्तिसार	चौदण्डग ढी ३, राजन मगरको घरमा आम्साल	चौदण्डी गढी ४, श्री नव जागृति युवा क्लवको कार्यालय , मगरडाँ डा	बेलका १, तपेश्वरी उपशाखा पुरन्दह	बेलका २, वडा कार्यालय गल्फडि या तपेश्वरी	
स्ट्रेचर	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
हाते आरा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
क्रोबार	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	६	६
प्रा उ बाकस	०	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
माइक	०	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
हाइड्रोलिक जग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
गल	०	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	६	६
साइरन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पम्प	०	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
श्रो ब्याग	०	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२

अनुसूची २३: स्थानीय तहगत भौतिक स्रोत साधनको अवस्था
बेलका नगरपालिका

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	एक्सभेटर	१	१४	चेस्ट हार्नेस	२
२	ब्लाकहोल लोडर	१	१५	इन्डिकेटर ज्याकेट	१०
३	एम्बुलेन्स	३	१६	झुल	३०
४	शव वाहन	१	१७	तन्ना	२०
५	ट्याक्टर	४	१८	इलेक्ट्रोनिक जग	१०
६	पानी ट्याङ्की जडान ट्याक्टर	१	१९	खाली बोरा	१०००
७	लाइफ ज्याकेट	४४	२०	त्रिपाल	८०
८	लाईफ रिड	२	२१	म्याट	२०
९	क्याराविन	६	२२	रबर बोट	३
१०	माउन्टेन रोप	१०० मि.	२३	पन्जा	१२
११	फायर सुट	१	२४	चेन स	१
१२	फायर ब्लाडकेट	२	२५	हेल्मेट	२०
१३	फायर यक्सटिङुसर	१०	२६	फलामको खाट	१०

चौदण्डीगढी नगरपालिका

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	सि.नं.	सवारी साधन/ हेवी इक्युपमेन्ट	परिमाण
१	प्लाष्टिक डोरी	५०	१	ट्याक्टर	१
२	सावेल	५	२	टिपर	१
३	पिक	१०	३	ब्याक हो लोडर	१
४	फायर फाईटिङ ड्रेस	१	४	जिप	३
५	गमबुट	१०	५	ट्याम्पु	१
६	भर्याड आल्मुनियम	१	६	पिकप भ्यान (शव वाहन)	१
७	त्रिपाल	१०	७	एम्बुलेन्स	६
८	लाइफ ज्याकेट	२०	८	दमकल	१
९	जेनेरेटर	१	९	मोटरसाइकल	२०
१०	तारजाली	२०	१०	सक्शन मेशिन (सेप्टिट्याङ्की सफा गर्ने)	१

त्रियुगा नगरपालिका

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	गैती	२	७	खुकुरी	२
२	बेल्चा	२	८	हेल्मेट	२
३	फरुवा	२	९	बारुणयन्त्र	१
४	हम्बर	२	१०	खानेपानी ट्याङ्कर	१
५	सावेल	३	११	टिपर	१
६	गल	२			

ताप्ली गाउँपालिका

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	गैती	१०	७	हेल्मेट	१०
२	बेल्चा	४	८	बाल्टिन	४
३	हम्बर	७	९	लाइफ ज्याकेट	१५
४	गल	८	१०	सेफटी ज्याकेट	३
५	रुख काट्ने मेसिन	१	११	रेस्कु डोरी	५
६	फस्ट एड वक्स	४	१२	हेण्ड माइक	२

उदयपुरगढी गाउँपालिका

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	सेफटी हेल्मेट	१०	१५	डोरी	६ रोल
२	सेफटी जुत्ता	७	१६	फायर इस्टिङग्युसर	६
३	लाइफ ज्याकेट	३	१७	बन्चरो	२
४	सेफटी ग्लोब्स	६	१८	रेस्क्यु टियुव	३
५	गैती	४	१९	रेस्कु चेन	१
६	क्रुवार	३	२०	हेन्ड माइक	२
७	सावेल	३	२१	फस्ट एड वक्स	२
८	सिठी	५	२२	रेनकोट	४
९	Tarapaulins	१०	२३	सावेल	५
१०	हम्बर	५	२४	ज्याक लिभर	१
११	बाल्टिन	५	२५	एम्बुलेन्स	३
१२	रेस्क्यु भेष्ट	४	२६	दमकल	१
१३	स्टेचर	४			
१४	इमरजेन्सी लाइट	२			

रौतामाई गाउँपालिका

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	Fire Extinguisher 1 kg	४	८	टिनको बाकस	१
२	बेल्चा	५	९	बुट	१०
३	लाइफ ज्याकेट	१०	१०	टर्च लाइट	५
४	डोरी	४ रोल	११	हेलीप्याड	२
५	हेल्मेट	१०	१२	बाल्टिन	५
६	दमकल	१	१३	एम्बुलेन्स	३
७	मोटर पम्प	१	१४	Rescue Tube	२

लिम्चुडुबुङ गाउँपालिका

सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण	सि.नं.	सामग्रीहरूको विवरण	परिमाण
१	चामल	१३ बोरा	३	दाल	१० के.जी.
२	नुन	१६ पोका	४	त्रिपाल	२८ थान

अनुसूची २४: विषयगत सदस्य संस्थाको कार्यशर्तः

कुनै विषयगत क्षेत्रमा परेको समस्या समाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकारप्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयगत सदस्य संस्था भनिन्छ ।

विषयगत सदस्य संस्थाको काम कर्तव्य यस प्रकार हुनेछन्:

- १ विषयगत सदस्य संस्था (सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय गैसस आदि)का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना गर्न तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- २ संघीय प्रदेश जिल्ला र स्थानीय तह सरकारी निकाय स्थानीय नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- ३ आफ्नो विषयगत क्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने । यस अन्तरगत विपद्को प्रकृति तथा योजना मान्यता प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी आपत्कालीन कार्य संबोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमी कमजोरी पहिचान विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन् ।
- ४ आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारीको प्रत्याभूति गराउने ।
- ५ विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिगत मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका बारेमा जानकारी राख्दछन र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्दछन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- ६ विषयगत क्षेत्रका कार्यसमूहको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको प्रगतिको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवेदन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापना गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने ।
- ७ सूचना संकलन तथा प्रचार प्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।
- ८ विषयगत क्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्यसञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने । साथै विषयगत क्षेत्रका सहभागीहरूलाई सामान्य माध्यमबाट उनीहरूको स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने ।
- ९ मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने ।
- १० पूर्व निर्धारित प्राथमिकता प्राप्त आवश्यकता पूर्तिका लागि विषयगत संस्थाहरूलाई अन्तिम सेवा प्रदायकका रूपमा जिम्मेवार बनाउने ।
- ११ कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयगत क्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने ।

अनुसूची २५ अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी क्रियाकलाप गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सिलसिलामा सम्बन्धित तहमा कार्यरत सबै निकायकाबीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रदान गरी आवश्यक सहजकर्ताको कार्य गरी यस कार्यमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग प्रदान गर्नु हो ।

मुख्य भूमिका यसप्रकार हुनेछः

१. सबै निकाहरूको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमामा सहयोग गर्ने ।
२. विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समान्वय गरी अन्तिम कार्यशाला गर्नु अघि बैठकहरू संचालन गर्ने ।
३. विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्न र प्राविधिक तथा वित्तीय सहयोग प्रदान गर्ने ।
४. प्रभावकारी प्रतिकार्य पूर्वतयारीको लागि मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका बारेमा समन्वय गर्ने ।
५. विगतका अनुभवका आधारमा सफलता चुनौति तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने ।
६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रकृत्यामा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य संस्थाहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने ।
७. कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरू माझ प्रवाह गर्ने । साथै तल्लो तहसम्म जानकारी गराउने आदि ।

अनुसूची २६ : आपत्कालीन मानवीय सहयोगको लागि स्फियर मापदण्ड

आपत्कालीन योजना विपद्को समयमा कार्यान्वयन हुने योजना हो । यस समयमा सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था असामान्य रहन्छ । हरेक क्षेत्रमा कठिन परिस्थिति उत्पन्न हुने भएकोले विपद् प्रभावित समुदायको सहयोग गर्दा मानवीय मूल्य र प्रभावितको मौलिक अधिकारमाथि आघात नपुगोस् तथा उनीहरूले सम्मानपूर्वक जीवन निर्वाह गर्न पाउने वातावरण बनोस् भन्ने ध्येयले सहयोगका सन्दर्भमा न्यूनतम मापदण्ड निर्धारण भएका छन् । स्फियर परियोजनाले निर्धारण गरेका ती मापदण्डलाई नेपाल सरकारबाट समेत अनुमोदन भएको छ । विपद्का समयमा मानवीय सहयोगका निर्धारित न्यूनतम मापदण्डको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनु जरुरी हुन्छ । मानवीय सहयोगका मापदण्डको सङ्क्षिप्त विवरण निम्नअनुसार छः

१ समन्वय, सूचना तथा पूर्वचिन्तावनी प्रणाली क्षेत्र

- समन्वय बैठक विपद् परेको पहिलो हप्तामा एक दिन बिराएर र दोस्रो हप्ताबाट हप्तामा एक दिन बैठक बस्ने,
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने,
- जोखिममा परेका समूह तथा जनसङ्ख्यालाई न्यायोचित रूपमा उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोग गर्ने,
- अवस्था तथा आवश्यकताको आधारमा रेहेर मीरा (MIRA) टिम परिचालन गर्ने,
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदैनै प्रतिवेदन तयार गर्ने । क्रमशः आवश्यकताअनुसार हरेक २ दिन तथा साप्ताहिक रूपमा निरन्तरता दिने,
- २४ घण्टाभित्र सञ्चार माध्यमका लागि समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन,
- विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय पार्न प्रयास गर्ने,
- समन्वय तथा शिबिर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने, प्रतिवेदन तयार गरी सबैलाई जानकारी गराउने ।

२ खाद्य क्षेत्र:

प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछः

- १) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी खाद्यसामग्रीको व्यवस्था,
- २) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (Complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरकको रूपमा उपलब्ध गराउने, र
- ३) निश्चित समूहका व्यक्तिको (साना केटाकेटी, एच्आईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकता पूरा गर्न सामान्य खाद्यान्नको अतिरिक्त परिपूरक खाद्यसामग्रीको व्यवस्था ।

मापदण्डबमोजिमको खाद्यान्न सूची (Kit)

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल नेपालको समन्वयमा स्फियर मापदण्डअनुरूप सिफारिस गरेको खाद्यान्नको सूची निम्नअनुसार रहेको छः

- चामल - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम,
- दाल - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम
- वनस्पति तेल - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि.,
- नुन - प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम

स्थानीय परिस्थितिबमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनु पर्छ । सुरुमा घरायसी स्तरमा गरिने वितरण र अन्तिम लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा वितरण गरिनु पर्छ ।

३ आवास तथा गैरखाद्य सामग्री र शिविर व्यवस्थापन:

१. औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र उपलब्ध छ,
२. औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४x५ मिटरको डोरीसहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री,
३. कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच,
४. दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा,
५. महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाइसम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको छ,
६. मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्री छ: (एक सेट भाँडा),
७. शिविर बन्द गर्ने र बहिर्गमन रणनीति,
८. शिविर स्थापना गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ जुन जमिन सुरक्षित तथा स्फियरको मापदण्डअनुसार हुनु पर्ने,
९. विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसँग अग्रिम रूपमा नै समझदारी पत्र (MoU) मा दस्तखत गर्ने,
१०. शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै सांस्कृतिक तथा सामाजिक मूल्यहरू एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राख्ने,
११. शिविर स्थापना गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको अभिलेख हेर्ने वा अभ्यास बुझ्ने,
१२. सरकारी निकायहरू, नागरिक समाज, स्थानीय निकाय तथा सरोकारवाला समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना गर्ने ।

४ खानेपानी तथा सरसफाइ:

१. पहाडी जिल्लाहरूमा विपद्पछि पहिलो हप्तासम्म पाइपद्वारा अथवा जिल्ला सदरमुकामको खानेपानी योजनासँग सम्बन्ध कायम गरी खानेपानी भण्डारण गरिने ट्याङ्कीद्वारा र तराईका जिल्लाहरूमा प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने,
२. शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने ट्याब्लेट (Tablets) अथवा वाटरगार्ड (Water Guard) उपलब्ध गराउने,
३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सङ्ख्या बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने,
४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साझेदार गैरसरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्रीको कीट (Kits) वितरण गर्ने र स्वास्थ्य प्रवर्द्धनसम्बन्धी पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने गतिविधिहरू सञ्चालन गर्ने,
५. एकरूपताका लागि जिल्ला आपत्कालीन योजनालाई राष्ट्रिय आपत्कालीन योजनासँग मेल खाने गरी तयार तथा सुधार पार्ने ।

५ स्वास्थ्य तथा पोषण:

- प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएकै समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health surveillance) सुरु हुन्छ,
- सामुदायिक स्तरमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै सङ्ख्यामा गम्भीर बिरामीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral centres) मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ,
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral centres) मा केन्द्रहरूमा पुग्नका निमित्त बिरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रबन्ध गरिनेछ ।

६ शिक्षा:

- विपद्को घटना घटेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी पूर्वाधार र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका अवस्थाका बारेमा द्रुत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने,
- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने,
- सम्भव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधारसहित, विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित स्थान स्थापना गर्ने,
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने,
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिक्ने ठाउँमा भर्ना गरिएका छन् अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- प्रभावित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः तिनलाई समावेश गर्दै लैजाने ।

७ संरक्षण:

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उल्लङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने,
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडि पारिएका समूहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने,
- साझेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने,
- बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने,
- शिक्षा तथा संरक्षण सम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनोसामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने,
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बालबालिकाहरू बिछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने,
- बिछोडिएका तथा परिवार साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साझेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने,
- परिवारबाट बिछोडिएका तथा साथ नभएका बालबालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समूह जस्तै: परिवार नभएका, वृद्ध, अपाङ्ग तथा दीर्घ रोगबाट प्रभावित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (बास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था),
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने,
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने,
- शिबिर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

अनुसूची २७ : विपद् प्रारम्भिक द्रुत सर्वेक्षण फाराम

नेपाल सरकार

विपद् प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम

फाराम भर्दा ध्यानदिनु पर्ने कुराहरु:

- एउटा वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारामको प्रयोग गरिने छ।
- विपद् भएको ० देखि २४ घण्टा भित्र गाउँ तथा नगरपालिकाको कर्मचारी, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रस प्रतिनिधिको संलग्नतामा फाराम भरिने छ।
- लेखाजोखा टोलीबाट विभिन्न सुचनादाताहरूसंगको अन्तरवार्ता तथा प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी फाराम भरिने छ।
- यदि अस्पष्ट सुचनाहरु प्राप्तभएको खण्डमा लेखाजोखा टोलीबाट उपयुक्त विचारका आधारमा फाराम भरिने छ।
- आवश्यक सेवाहरुको लेखाजोखा गर्न प्रभावित संख्या अनुमान गरिने छ।
- तल दिइएका विकल्पहरु नभएमा अन्यमा उल्लेख गरिने छ।

१ स्थान र पहुँच सम्बन्धी सूचनाको जानकारी			
१.१ प्रदेशको नाम :	१.२ जिल्लाको नाम:	१.३ गाउँ/नगरपालिकाको नाम:	
१.४ वार्ड नम्बर	१.५ मिति:	गते / महिना / साल:	
१.६ सूचना संकलन गर्ने व्यक्तिको विवरण :			
नाम : १ २ ३	पद / संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	टोली नेताको नाम:
१.७ अहिले जिल्ला सदरमुकामबाट प्रभावित वडासम्म आवतजावतको अवस्था	☐ पहिलाको जस्तै सामान्य ☐ कठिन (मुस्किल छ) ☐ धेरै कठिन	१.८ प्रभावित वडा सम्म पुग्ने साधन	☐ पैदल ☐ गाडी ☐ अन्य(उल्लेख गर्ने)
१.९ अहिले जिल्ला सदरमुकामबाट प्रभावित क्षेत्र सम्मपुग्ने साधनको आधारमा लाग्ने समय	☐ १ घण्टा भन्दाकम ☐ १ देखि २ घण्टा ☐ २ देखि ४ घण्टा ☐ ४ देखि ८ घण्टा ☐ १ दिनभन्दा बढि ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)		
२. विपद् सम्बन्धी विवरण			
२.१ घटना घटेको मिति		२.२ घटना घटेको समय	
२.३ विपद्को प्रकार	☐ बाढी ☐ पहिरो ☐ आगलागी	☐ भूकम्प ☐ महामारी ☐ शीतलहर	☐ खडेरी ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)
२.४.१ मृतक	२.४.२ बेपत्ता	२.४.३ घाइते	२.४.४ विस्थापित

☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन		
अनुमानित संख्या:	अनुमानित संख्या:	अनुमानित संख्या:	अनुमानित संख्या:		
२.५ प्रभावित क्षेत्रमा संचारको अवस्था कस्तो छ ? (मोबाइल, टेलिफोन)	☐ ठिक छ ☐ अवरुद्ध	☐ आंशिक ठिक छ			
२.६ प्रभावित क्षेत्रमा विपद्को कारणले अन्य कुन कुन सेवाहरु अवरुद्ध भएका छन ? चिन्ह लगाउनुहोस ।	☐ विद्युत ☐ विमानस्थल ☐ स्वास्थ्य सेवा ☐ पुलहरु ☐ मुख्य सडक	☐ बजार/पसल ☐ विद्यालय ☐ खानेपानीको आपूर्ति ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)			
३. प्रभावित व्यक्ति तथा सेवाहरु					
३.१ प्रभावित क्षेत्रका मुख्य सेवा तथा कार्यालयहरु संचालनको अवस्था कस्तो छ ?	जम्मा संख्या	संचालनमा छ	आंशिक क्षति तथा संचालन	पूर्ण क्षति	थाहा छैन
३.१.१ विद्यालय					
३.१.२ प्रहरी कार्यालय					
३.१.३ स्वास्थ्य केन्द्र					
३.१.४ वडा कार्यालय					
३.१.५ अन्य सरकारी कार्यालयहरु					
३.१.६ सामुदायिक भवनहरु					
३.१.७ रेडक्रसको कार्यालय					
३.१.८ अन्य (उल्लेख गर्ने)					
३.२ विपद्का कारणले कुन समुहका मानिसहरु बढि जोखिममा रहेका छन ?	☐ गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरु (अनुमानित संख्या) ☐ ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु (अनुमानित संख्या) ☐ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु (अनुमानित संख्या) ☐ किशोरी तथा प्रजनन उमेरका महिलाहरु (अनुमानित संख्या) ☐ ६० वर्षभन्दा माथिका व्यक्तिहरु (अनुमानित संख्या) (संख्या उल्लेख गर्दा द्वितीय तथ्याङ्कलाई आधार मान्न सकिने छ)				
३.३ प्रभावित क्षेत्रमा माथि उल्लेख नभएका तर जोखिममा रहेका समुहहरु छन भने उल्लेख गर्नुहोस । जस्तै: घरवार विहिन, एकल महिला तथा पुरुषहरु					
४. खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता					

४.१ पिउने पानीको श्रोतको अवस्था कस्तो छ ? (यदि क्षति भएको छैन भने ४.३ मा जाने ।)	☐ पूर्ण क्षतिग्रस्त ☐ आंशिकक्षति ☐ क्षतिभएको छैन
४.२ पिउने पानीको बैकल्पिक श्रोतको अवस्था कस्तो छ ?	☐ छ, सुरक्षित श्रोतको रूपमा प्रयोग भएको छ ☐ छ, तर सुरक्षित छैन ☐ छ, सुरक्षित/असुरक्षित थाहा छैन तर प्रयोग भएको छ ☐ बैकल्पिक श्रोतको प्रयोग भएको छैन
४.३ फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ व्यवस्थित छ ☐ व्यवस्थित छैन
४.४ शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ छ ☐ छैन

५. अस्थायी आवास र अन्य अनिवार्य गैर-खाद्य सामग्रीहरू

५.१ के विपद्का कारण आवास सम्बन्धी कुनै समस्या भएको छ ? (यदि छैन भने ६.१ मा जानुहोस)	☐ छ ☐ छैन
५.२ तत्कालको लागि कति घरपरिवारलाई अस्थायी आवासको आवश्यकता छ ?	संख्या उल्लेख गर्ने
५.३ अहिले विस्थापितहरू कहाँ बसेका छन् ?	☐ विद्यालय ☐ अन्य सार्वजनिक भवन ☐ सडक छेउमा शिविर बनाएर ☐ जंगल छेउमा शिविर बनाएर ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)
५.४ विस्थापितहरूका लागि कति समयका लागि अस्थायी आवास आवश्यक छ ?	☐ १ हप्ता सम्म ☐ १ देखी २ हप्ता सम्म ☐ २ हप्ता देखी १ महिना सम्म ☐ १ देखी ३ महिनासम्म ☐ ३ महिनाभन्दा बढी

६. खाद्यान्न तथा बजार

६.१ प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दाले सञ्चित गरेर राखेको खाद्यान्न क्षतिको अवस्था कस्तो छ ?	☐ पूर्ण क्षति ☐ आंशिक क्षति ☐ क्षति छैन
६.२ प्रभावित क्षेत्रको बजार संचालनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ पूर्ण संचालन ☐ आंशिक संचालन ☐ संचालन छैन ☐ थाहा छैन
६.३ पशु तथा कृषिबालीको क्षतिको अवस्था कस्तो छ ?	☐ पूर्ण क्षति ☐ आंशिक क्षति ☐ क्षति छैन
६.४ कुन पशु तथा कृषिबालीको क्षति भएको छ ?	☐ पशुपालन ☐ बालीनाली ☐ माछापालन ☐ अन्य (उल्लेख गर्नुहोस)

७. स्वास्थ्य तथा पोषण

७.१ प्रभावित क्षेत्रमा विपद् पश्चात स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनै समस्याहरु उत्पन्न भएका छन् ? (यदि छैन भने ७.३ मा जानुहोस् ।)	☐ छ ☐ छैन ☐ थाहा छैन
७.२ यदि छ भने कस्ता खालका समस्याहरु देखा परेका छन् ?	☐ घाइते ☐ सरुवा रोग ☐ प्रजनन स्वास्थ्य समस्या ☐ अपर्याप्त औषधि आपूर्ति ☐ अपर्याप्त स्वास्थ्य जनशक्ति ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)
७.३ प्रभावित क्षेत्रका मानिसहरुले स्वास्थ्य सेवा पाईरहेका छन् ?	☐ छन् ☐ छैनन् ☐ आंशिक, केहीलाई मात्र स्वास्थ्य सेवाको पहुँच भएको
७.४ प्रभावित क्षेत्रमा अति कुपोषण भएका ५ वर्ष मुनिका बालबालिका छन् ?	☐ छन् ☐ छैनन् छन् भने कतिजना छन् अनुमानित संख्या उल्लेख गर्नुहोस्

८. संरक्षण

८.१ प्रभावित क्षेत्रमा बालबालिकाहरु हराइरहेका वा परिवारसंग छुटेका छन्?	☐ छन् ☐ छैनन्
८.२ प्रभावित क्षेत्रमा कुनै लैंगिक हिंसा भएको बारेमा जानकारी छ ?	☐ छ ☐ छैन
८.३ प्रभावित क्षेत्रका मानिसहरुमा डर तथा चासोका विषयहरु के के छन् ?	☐ बत्तिको अभाव ☐ गोपनियताको अभाव ☐ मानव बेचबिखन ☐ लैङ्गिक हिंसा बढ्नु ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)

९. विपद् पश्चात्को मौसमको अबस्था

९.१ मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?	☐ मौसम सामान्य छ ☐ हिमपात ☐ भारी वर्षा ☐ हावाहुरी ☐ अत्याधिक चिसो ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने) ☐ अत्याधिक गर्मी
-------------------------------------	---

१०. उपलब्ध श्रोत साधन, समस्याको सामनागर्ने रणनीतिहरु र आवश्यक सहयोग

मुख्य सूचनादाताको सूचना र लेखाजोखा टोलीको अवलोकनका आधारमा उक्त क्षेत्रमा देखिएका थप आवश्यक सहयोग

क्षेत्र	अतिरिक्त सहयोगको आवश्यकता	आवश्यक सहयोग उल्लेख गर्नुहोस्
१०.१ खोज तथा उद्धार	☐ छ ☐ छैन	
१०.२ आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा	☐ छ ☐ छैन	
१०.३ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	☐ छ ☐ छैन	
१०.४ आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीहरु	☐ छ ☐ छैन	
१०.५ संरक्षण	☐ छ ☐ छैन	

१०.६ खाद्यान्न	☐ छ	☐ छैन	
१०.७ शिक्षा	☐ छ	☐ छैन	
१०.८ संचार	☐ छ	☐ छैन	
१०.९ प्रभावित वडामा तत्काल आवश्यक सहयोग सम्बन्धमा लेखाजोखा टोलीको बुझाई कस्तो छ ?	☐ स्थानीय क्षेत्रमा उपलब्ध श्रोत बाट आवश्यकता पूर्ति गर्न सकिने ☐ केहि मात्रामा सहयोगको आवश्यकता रहेको ☐ सहयोगको अति आवश्यकता रहेको		
१०.१० तत्काल सहयोगकालागि सबैभन्दा उच्च प्राथमिकतामा के परेको छ ? प्राथमिकता निर्धारण गर्दा नम्बरमा उल्लेख गर्नुहोस ।	☐ खोज तथा उद्धार	☐ खाद्यान्न	
	☐ आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा	☐ शिक्षा	
	☐ खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता	☐ संचार	
	☐ आवास तथा गैर खाद्य	☐ संरक्षण	
	☐ अन्य (उल्लेख गर्ने)		
केही थप टिप्पणी भएमा उल्लेख गर्ने:			
हस्ताक्षर			

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक २०८१,
२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (अद्यावधिक २०७६),
३. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा कार्यालय प्रमुखहरूको कार्यशाला
४. सरोकारवाला कार्यालय र संघसंस्थाहरूमा भएका तथ्याङ्क तथा अभिलेखहरू,
५. स्थानीय तहका तथ्याङ्कहरू, टेलिफोन वार्ता र अन्तरकृया

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०८२/०२/१४ गते बसेको बैठकको निर्णय र तस्वीरहरू

आज मिति २०८२ साल जेठ १४ गते बुधवारका दिन प्रमुख जिल्ला अधिकारी एवम् जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष श्री प्रेम प्रसाद लुइटेलज्यूको अध्यक्षतामा जिल्लास्थित राजनीतिक दल, स्थानीय तहका प्रमुख/प्रतिनिधि, विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी कार्यालय, गैरसरकारी संघसंस्थाका पदाधिकारीहरू सम्मिलित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी तपसिल बमोजिम छलफल एवम् निर्णय गरियो ।

विशेष उपस्थिति:

समन्वय प्रमुख श्री गौर बहादुर विश्वकर्मा

माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री दीपककुमार खरेल

माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री ठाकुर प्रसाद पौडेल

उपस्थिति:

सि. नं.	नाम, थर	जि.वि.व्य.स.	पद	कार्यालय	हस्ताक्षर
१	श्री प्रेम प्रसाद लुइटेल	अध्यक्ष	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
२	श्री सृजना क्षेत्री	सदस्य	जि.स.स.अ. / प्रतिनिधि	जिल्ला समन्वय समिति	
३	वडी वसन्त	सदस्य	नगर प्रमुख / उपप्रमुख	त्रियुगा न.पा	
४	राजेश चन्द्र खड्का	सदस्य	नगर प्रमुख / उपप्रमुख	कटारी न.पा	
५		सदस्य	नगर प्रमुख / उपप्रमुख	चौदण्डीगढी न.पा	
६	श्री अमरेंद्र शर्मा	सदस्य	नगर प्रमुख / उपप्रमुख	बेलका न.पा	
७	कल्पना कुमारी	सदस्य	अध्यक्ष / उपाध्यक्ष	उदयपुरगढी गा.पा.	
८	वैदेही कुमारी	सदस्य	अध्यक्ष / उपाध्यक्ष	रौतामाई गा.पा.	
९	मेजर राम राई	सदस्य	अध्यक्ष / उपाध्यक्ष	लिम्बुडुङ गा.पा.	
१०		सदस्य	अध्यक्ष / उपाध्यक्ष	ताप्ली गा.पा.	
११	श्री रामचन्द्र राई	सदस्य	सभापति / प्रतिनिधि	नेपाली कांग्रेस, उदयपुर	
१२	श्री भागवत शर्मा	सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	नेकपा एमाले, उदयपुर	
१३	श्रीमती प्रेम पौडेल	सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	नेकपा (माओवादी केन्द्र),	
१४	चित्र कुमार शर्मा	सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी	
१५	विनायक शर्मा (बुढा)	सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	नेकपा(ए.समाजवादी), उ	
१६		सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	रा.प्र.पा. उदयपुर	
१७	बालेन्द्र शर्मा (अमादि)	सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	ज.स.पा. उदयपुर	
१८		सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	जनता समा.पा. नेपाल	
१९		सदस्य	अध्यक्ष / प्रतिनिधि	लो.स.पा., नेपाल, उदयपुर	

सि. नं.	नाम, थर	जि.वि.व्य.स.	पद	कार्यालय	हस्ताक्षर
२०	मुनेश सङ्गी	सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	जनमत पार्टी, उदयपुर	
२१		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	नागरिक उन्मुक्ति पार्टी, उदयपुर	
२२		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	नेकपा माले	
२३		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	मंगोल नेशनल अर्गनाइजेशन	
२४		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	सचेत नेपाली पार्टी, उ.पु.	
२५		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	खम्बुवान रा.मोर्चा नेपाल	
२६		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी	
२७		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	संघीय लोकतान्त्रिक राष्ट्रिय म	
२८		सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	राष्ट्रिय जनमोर्चा	
२९	प्र.प. वि. प्रसाद गण	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	पशुपति प्रसाद गण	
३०	प्र.प. हरि वार्ता	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	
३१	प्र.प. प्रहरी वल ५ नं. गण	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	सशस्त्र प्रहरी वल ५ नं. गण	
३२	अ.अ. अनुसन्धान जि. उदयपुर	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	राष्ट्रिय अनुसन्धान जि. उदयपुर	
३३	स्वास्थ्य कार्यालय	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	स्वास्थ्य कार्यालय	
३४	डिभिजन वन का. गाईघाट	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	डिभिजन वन का. गाईघाट	
३५	कृषि ज्ञान केन्द्र, उदयपुर	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	कृषि ज्ञान केन्द्र, उदयपुर	
३६		सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	
३७	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डि.	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डि.	
३८	भे.अ. तथा पशु सेवा विज्ञ के.	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	भे.अ. तथा पशु सेवा विज्ञ के.	
३९	गाईघाट दिक्तेल सडक आ.	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	गाईघाट दिक्तेल सडक आ.	
४०	खानेपानी तथा सरसफाई स.का.	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	खानेपानी तथा सरसफाई स.का.	
४१	बृहत जलाधार व्यवस्थापन के., कोशी	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	बृहत जलाधार व्यवस्थापन के., कोशी	

सि. नं.	नाम, थर	जि.वि.व्य.स.	पद	कार्यालय	हस्ताक्षर
४२	गिरिजा पोखरेल	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	डि.वन का, (त्रिवेणी) कटारी	
४३	ई. लालि कृष्ण चौधरी	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	पूर्वाधार विकास कार्यालय	
४४	डा. शशी शर्मा	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	जिल्ला अस्पताल	
४५	डा. रामेश्वर शर्मा	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	जिल्ला आयुर्वेद स्वा.के.उदयपुर	
४६		सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना	
४७	उमेश शर्मा	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	शहरी विकास तथा भ.का.	
४८		सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	सघन सहरी तथा भ.नि.का	
४९		सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय	
५०		सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	मिर्चैया कटारी घुर्मी स.यो.	
५१	राजेश्वर शर्मा	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	त्रियुगा नदी व्य.आयोजना	
५२	माधव प्रसाद शर्मा	सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	नेपाल विद्युत प्राधिकरण,विसे	
५३		सदस्य	प्रमुख/प्रतिनिधि	नेपाल टेलिकम, उदयपुर	
५४	शशु चौधरी	सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	नेपाल रेडकस सोसाइटी उ.	
५५	रमेश्वर चौधरी	सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	ने.पत्रकार महासंघ जि.उ.	
५६	सुजना चौधरी	सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	गै.स.सं.महासंघ, उदयपुर	
५७	युवराज पराजुली	सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ	
५८	रविन्द्र शर्मा	सदस्य	अध्यक्ष/प्रतिनिधि	त्रियुगा उद्योग वाणिज्य संघ	
५९		सदस्य	प्रमुख	जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	
६०	डी. विक्रम प्र. पाँडे	सदस्य सचिव	स.प्र.जि.अ	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	

आमन्त्रित उपस्थिति:

सि.नं.	नाम, थर	पद	कार्यालय	हस्ताक्षर
६१.		प्रमुख/प्रतिनिधि	इलाका प्रशासन कार्यालय, कटारी	
६२.	कुशलदास वरनेत	अध्यक्ष	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ जिल्ला उदयपुर	
६३.	मोहराज राई	पञ्चकाल	कार्यक्रम विभागी	
६४.	कजु पौडेल	आध्यक्ष	नेल्सेन उदयपुर	
६५.	शीता पौडेल	अध्यक्ष	रुपाङ्ग विकास संघ इलाम	
६६.	सुनिता वरनेत		उदयपुर जिला प्रशासन	
६६.	शोभा राहाल	अध्यक्ष	एकल महिला (जिल्ला) सभा	
६७.	बाला कार्की	जि.सं.	Worec, Udayapur	
६८.	जंगा राई	उपनायक	नेल्सेन इलाम	
६९.	शरदा नेपाल	आध्यक्ष	जंगल रक्षा महासंघ इलाम	
६९.	COMO गुरुगाई	अध्यक्ष	डिप्टि, उदयपुर	
७२.	श्याम कुमार राहाल	आध्यक्ष	त्रिपुरा ग.पि.	
७३.	सुनिल कुमार राहाल	प्रतिनिधि	नेल्सेन इलाम	
७४.	दिलीप राहाल	"	इलाम	
७५.	उमेश राहाल	अध्यक्ष	नेल्सेन इलाम	
७६.	नवप्रभात राहाल	अध्यक्ष	नवप्रभात, नेपाल	
७६.	गिता पौडेल	अध्यक्ष	नेल्सेन इलाम	
७७.	गणेश राहाल			
७८.	पुष्पराज पौडेल	अध्यक्ष	(नेल्सेन) एकेकल विकास सभा	
७९.	उमेश राहाल	अध्यक्ष	नेल्सेन इलाम	
८०.	मोहन कार्की	अध्यक्ष	नेल्सेन इलाम	
८१.	रविन्द्र आचार्य	अध्यक्ष	नेल्सेन इलाम	
८२.	विनोद राहाल	"	कटारी ७३	

सि.नं.	नाम, थर	पद	आज्ञाप/संस्था	हस्ताक्षर
३४	गुणराज तिमल्की	वि.शा.प.	वी.ए.सी.पी	[Signature]
३५	विकाराम गिरी	संस्थापक	ए.ए.पी.डी.पी	[Signature]
३६	सुमित राई	प.अ.प.	पुनःसृष्टि मिडिया	[Signature]
३७	चेल्लम पद्मकुमारी	स्वयंसेवा	वि.ए.पी.टी	[Signature]
३८	पारल राई	स्वयंसेवा	वि.ए.पी.टी	[Signature]

निर्णयहरु :

- निर्णय नं. १ उदयपुर जिल्ला कटारी नगरपालिका वडा नं. ३ ताराघारीस्थित बाल सुधार गृह निर्माणका लागि ऐ. नगरपालिका वडा नं.७/ग को कित्ता नम्बर ४६ को ज.वि.९-१०-० समेतका जग्गाका सम्बन्धमा सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कायनीति, २०७९(पहिलो संशोधन, २०८२) को दफा ४ को उपदफा २(क) बमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको लागि आवश्यक नपने भन्ने व्यहोराको सिफारिस आवश्यक परेको भनी उदयपुर जिल्ला अदालतको च.नं. ७०९७, मिति २०८२/०२/०७ को पत्रबाट लेखी आएको । सो सम्बन्धमा कटारी नगरपालिका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०८२/०२/०६ गतेको उक्त जग्गा विपद् व्यवस्थापनको लागि आवश्यक नपने भन्ने निर्णय समेतका आधारमा कटारी नगरपालिका वडा नं. ३ ताराघारीस्थित बाल सुधार गृह निर्माणका लागि ऐ. नगरपालिका वडा नं.७/ग को कित्ता नम्बर ४६ को ज.वि.९-१०-० समेतका जग्गा विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक नपने भनी उदयपुर जिल्ला अदालतमा सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. २ उदयपुर जिल्लाको प्रस्तावित जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ र मनसुन, शीतलहर, आगलागी, चटयाड, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपत्कालीन कार्ययोजना, २०८२, उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना, २०८२ को मस्यौदालाई परिमार्जन सहित पारित गर्ने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. ३ विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड, २०८१ को दफा ९ मा व्यवस्था भएबमोजिम जिल्ला उदयपुर कटारी नगरपालिका वडा नं. १ का जयराम थापाको बाढीमा परी मृत्यु भएकोले निजको परिवारलाई सम्बन्धित पालिकामार्फत रु.२,००,०००/- (अक्षरुपी दुई लाख रुपैया मात्र) राहत रकम वितरण गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (जिल्ला प्रशासन कार्यालय) बाट भएको सोधभर्ना भुक्तानीलाई अनुमोदन गरियो ।
- निर्णय नं. ४ भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, उदयपुरको च.नं./मिति ३२५, २०८२/१/३१ गतेको पत्रबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा राहत वितरण सम्बन्धी विषय निर्णयका लागि पेश हुन आएकोमा पशुपन्छी सम्बद्ध प्राकृतिक प्रकोप/विपद्जन्य क्षतिको राहत प्रचलित कानून तथा मापदण्ड बमोजिम दोहोरो नपने गरी वितरण गर्न स्वीकृति दिने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. ५ बेलका नगरपालिकाको च.नं.१५५६, मिति २०८१/१२/१७ को पत्रबाट नगर विपद् व्यवस्थापन समितिले मिति २०८१/१२/१५ गते गरेको विपद् रोकथाम सम्बन्धी निर्णयका सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिमको प्रक्या पुरागरी सम्भावित विपद्जन्य बाढी तथा पहिरो रोकथाम एवम् नियन्त्रण गर्न सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. ६ जिल्लास्थित सबै पालिकाहरूलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक राखी आफ्नो पालिकाभित्र सम्भावित विपद्को घटनाहरूको बारेका छलफल गराई विपद् प्रतिकार्य तथा रोकथामका योजना, विपद्मा परेकाहरूको उद्धार, राहत तथा पुनःस्थापनाको विषयमा आवश्यक तयारी गर्न अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. ७ हाल प्रि-मनसुन भित्रिसकेको र बाढी, पहिरो, घरबस्ती डुवान, सडक अवरोध जस्ता विपद्जन्य घटनाहरू हुनसक्ने भएकोले यस किसिमका विपद्बाट हुने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न विपद् प्रतिकार्यमा प्रयोग हुने सबै पालिकाहरू, जिल्लास्थित कार्यालयमा रहेका दमकल, एम्बुलेन्स, डोजर, स्काभेटर, लोडर, ट्रिपर लगायतका साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालु हालतमा राख्न र विपद्को समयमा तुरुन्त परिचालन गर्न अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

- निर्णय नं. ८ विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत गैरसरकारी संघसंस्थाहरु लगायत आम सर्वसाधारणलाई उच्च सतर्कता अपनाई सचेतना, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि समन्वयात्मक रुपमा जुट्न अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. ९ मनसुनको समयमा नदी, खोला किनारामा हुने बाढी, कटान एवम् पहिरो लगायतका सम्भावित जोखिम नियन्त्रण गर्न आवश्यक तारजाली र बोरा खरिद गर्न सबै पालिका र विषयगत कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. १० विपद्सँग सम्बन्धित विषयगत कार्यालयहरु, सुरक्षा निकाय तथा पालिकाहरुबाट विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका लागि भएको पूर्व तयारीको बारेमा जानकारी लिइयो । पूर्व तयारीलाई अझ प्रभावकारी बनाउन एक आपसमा सूचना आदान प्रदान, सहयोग, समन्वय र सहकार्य गर्ने निर्णय गरियो ।
- निर्णय नं. ११ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका सम्बन्धमा सम्भावित घटनाको परिदृश्य अनुमान गरी नेपाली सेना, पशुपति प्रसाद गण लगायत सबै सुरक्षा निकाय र विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत गैरसरकारी संघ संस्थाहरुलाई समन्वयात्मक रुपमा कृत्रिम घटना अभ्यास(SIMULATION EXERCISE)गर्न अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।

Handwritten signatures and stamps are present below the text. A prominent blue stamp at the bottom right reads: "नेपाल सरकार" (Government of Nepal) and "विपद्" (Disaster). The date "२०७२/१२/२५" (2072/12/25) is also visible.

विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विविध विषयहरूमा जिल्लास्थित क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँगको समन्वयात्मक बैठकका तस्वीरहरू

विपद्मा उद्धार तथा कृतिम अभ्यासका क्रममा लिइएका तस्वीरहरु

